

**ZAHTJEV ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE
ELABORATA ZA PROJEKAT
IZGRADNJE PROIZVODNO SKLADIŠNOG OBJEKTA - NAMJENE IZRADA
ČELIČNIH KONSTRUKCIJA, NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 1564/67
I 1564/96 KO MOKRA NJIVA, U OBUHVATU IZMJENA I DOPUNA PUP-A, GUR-
A, OPŠTINE NIKŠIĆ, NOSIOCA PROJEKTA „PERPEX“ D.O.O. NIKŠIĆ**

Nikšić, decembar 2024. godine

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE	3
2. OPIS LOKACIJE	4
3. OPIS PROJEKTA	26
4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	47
5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU.....	51
6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE	53
ŠTETNIH UTICAJA	53
7. IZVORI PODATAKA	61
PRILOG	63

1.OPŠTE INFORMACIJE

a)NOSILAC PROJEKTA: „PERPEX” DOO NIKŠIĆ

PIB: 02791234

ADRESA: TRGOVAČKA BR. 10, NIKŠIĆ

PRETAŽNA DJELATNOST: 2512 PROIZVODNJA METALNIH VRATA I PROZORA

ODGOVORNO LICE: PETAR PEROVIĆ, izvršni direktor

KONTAKT OSOBA: PETAR PEROVIĆ

BROJ TELEFONA: 067 550 660

E-MAIL: perpex.office@gmail.com

b) NAZIV PROJEKTA: IZGRADNJA PROIZVODNO SKLADIŠNOG OBJEKTA-NAMJENE IZRADA ČELIČNIH KONSTRUKCIJA

LOKACIJA: NA KATASTARSkim PARCELAMA BR 1564/67 I 1564/96 KO MOKRA NJIVA, U OBUVATU IZMJENA I DOPUNA PUP-A. GUR- A, OPŠTINE NIKŠIĆ

ADRESA: GREBICE BB, NIKŠIĆ

2. OPIS LOKACIJE

Za predmetni projekat, Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, Opštine Nikšić, izdao je urbanističko tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije broj 07-350-728 od 21.10.2024.godine sredinu za projekat izgradnje proizvodno - skladišnog objekta, na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, u obuhvatu Izmjena i dopuna PUP-GUR- a, Opštine Nikšić.

Predmetno područje se nalazi na na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva. Katastarske parcele 1564/67 i 1564/96, upisane su u list nepokretnosti 860- Izvod KO Mokra Njiva, kao svojina „Perpex“ d.o.o. iz Nikšića, u obimu prava svojine 1/1.

Lokaciju za izgradnju predmetnog objekta čine katastarske parcele 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, ukupne površine 1.739,00 m², koja se nalazi u zahvatu Izmjena i dopuna Prostornog urbanističkog plana Opštine Nikšić - Generalna urbanistička razrada. Lokacija se nalazi u okviru nekadašnjeg kompleksa ŠIK Javorak.

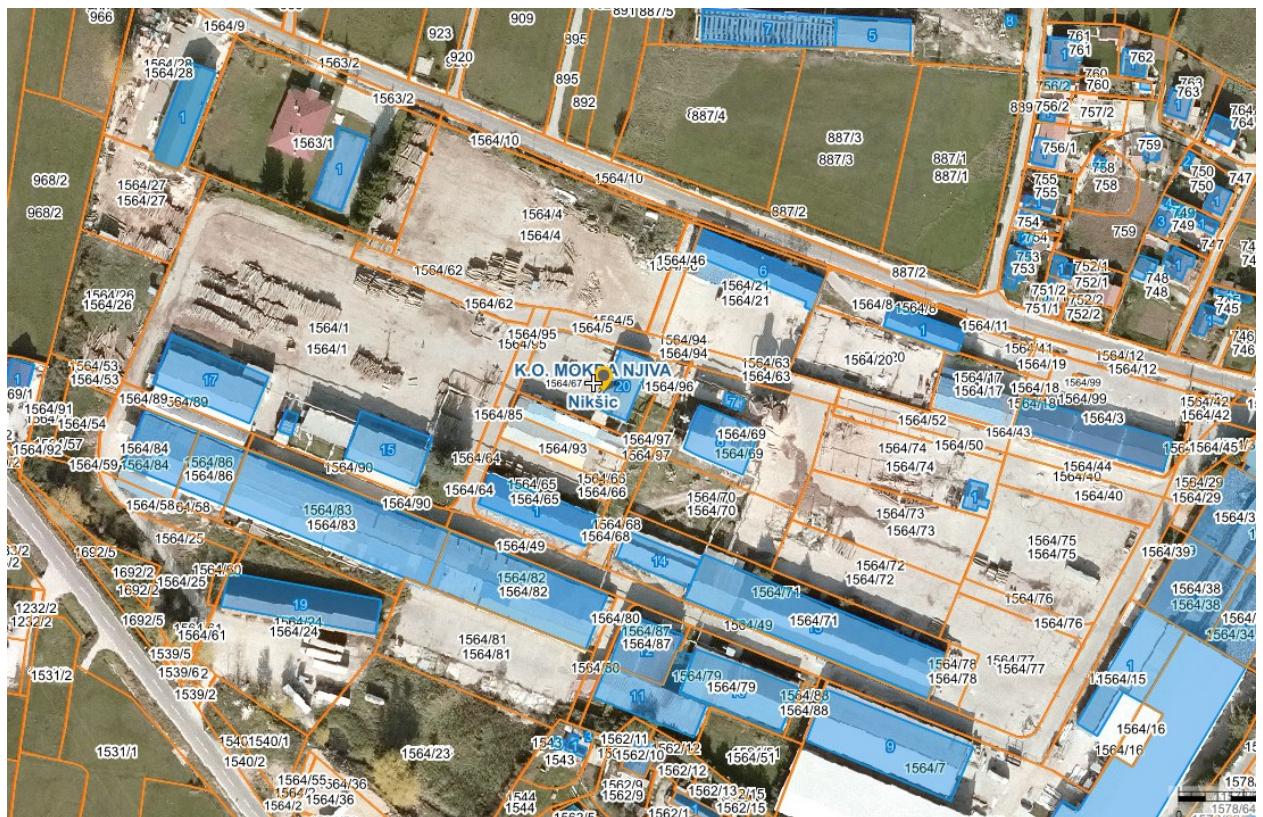
Prema LN 860 KO Mokra Njiva katastarsku parcelu 1564/67 čini zemljište ispod zgrade u industriji i rudarstvu površine 294,00 m² i zemljište uz privrednu zgradu površine 1.202,00 m². Katastarsku parcelu 1564/96 čini zemljište uz privrednu zgradu površine 243,00 m².

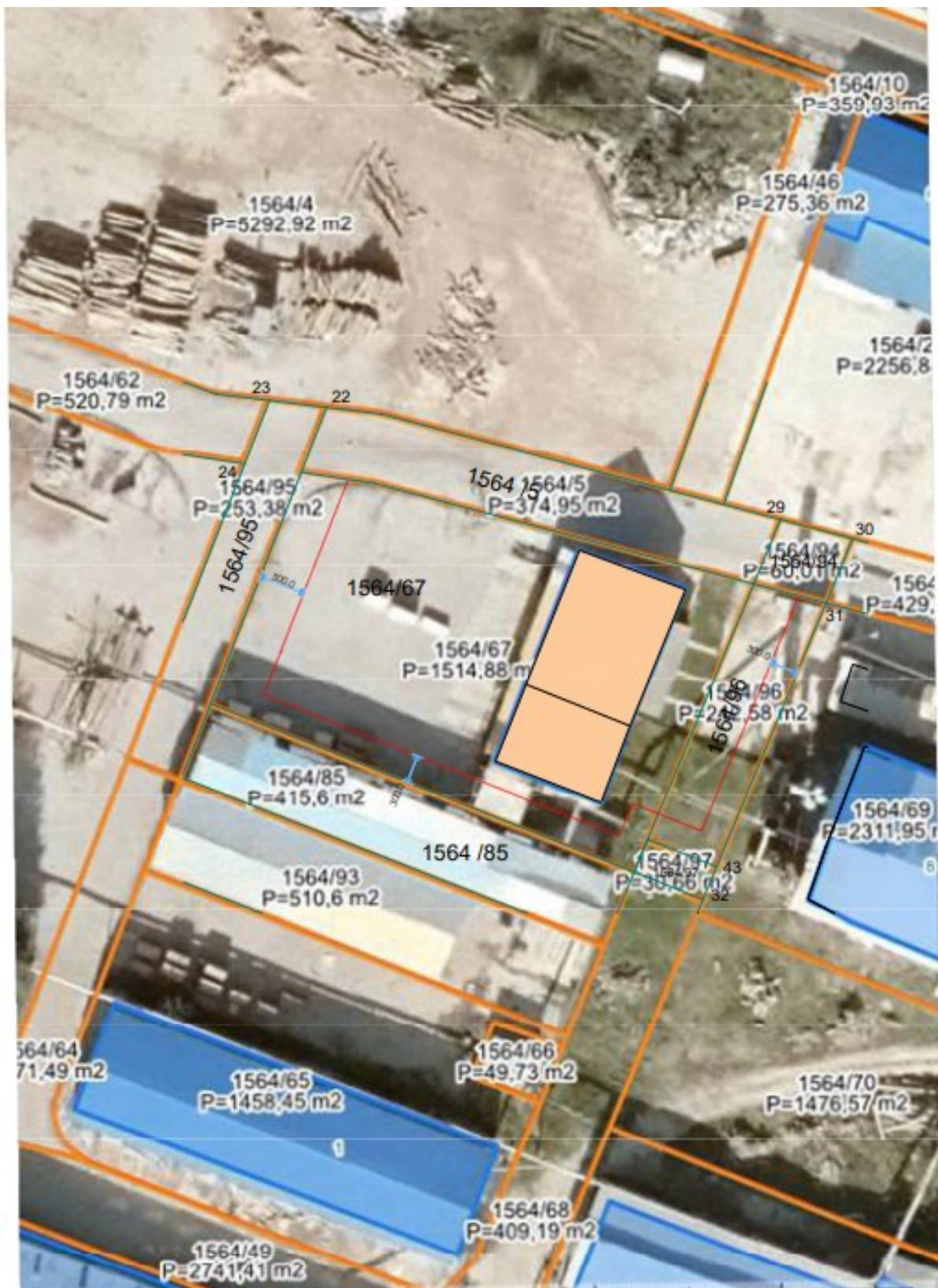
Na predmetnoj lokaciji je predviđeno rušenje postojećeg objekta na katastarskoj parceli 1564/67 (sto je poseban dio elaborata i ne obuhvata predmetnu dokumentaciju) i izgradnja novog na istoj poziciji.

Prema planskom dokumentu, parcela se nalazi u četvrtoj građevinskoj zoni, sa predviđenom namjenom površina: **IP površine za industriju i proizvodnju**.

Predmetna lokacija nalazi se van vodoizvorišne zone.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

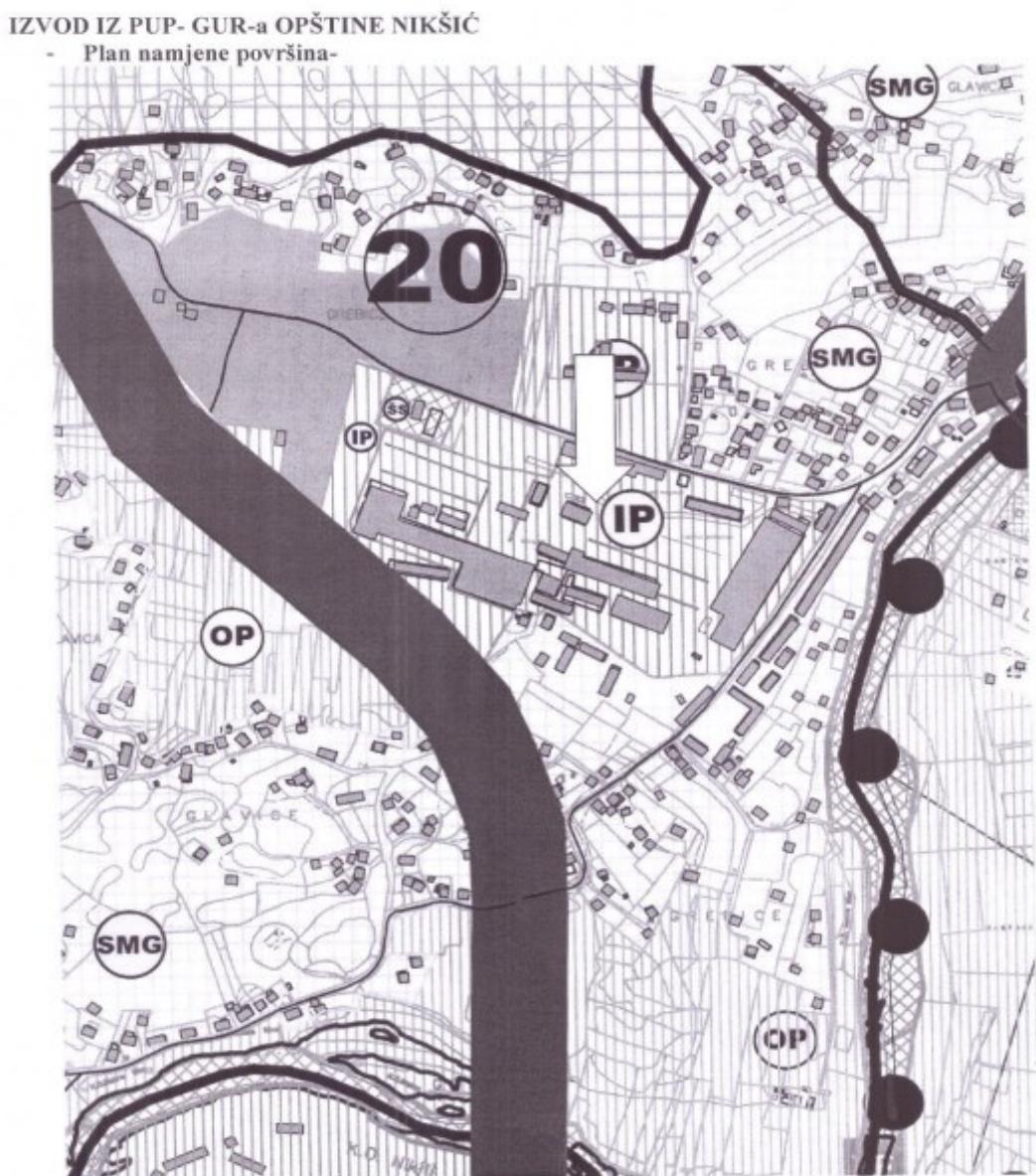
Sl. 2.1. - 2.3. Položaj predmetne lokacije

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Prema LN 860 KO Mokra Njiva katastarsku parcelu 1564/67 čini zemljište ispod zgrade u industriji i rudarstvu površine 294,00 m² i zemljište uz privrednu zgradu površine 1.202,00 m². Katastarsku parcelu 1564/96 čini zemljište uz privrednu zgradu površine 243,00 m².

Na predmetnoj lokaciji je predviđeno rušenje postojećeg objekta na katastarskoj parceli 1564/67 (što je poseban dio elaborata i ne obuhvata predmetnu dokumentaciju) i izgradnja novog na istoj poziciji.

Prema planskom dokumentu, parcela se nalazi u četvrtoj građevinskoj zoni, sa predviđenom namjenom površina: **IP površine za industriju i proizvodnju**.

Sl. 2.4. Namjena površina

U planskom dokumentu Izmjene i dopune Prostorno urbanističkog plana Opštine Nikšić („Službeni list CG“ broj 72/24) pravila i uslovi za industriju i proizvodnju navodi se sledeće:

Industrijske djelatnosti su, kao pretežna namjena planirane u zoni Željezare i Gračanice i u ostalim pojedinačnim zonama (Pivara, ŠIK Javorak, Metalac i sl.). U slučaju aktiviranja površina za industriju koje se ne koriste, kroz dalju plansku razradu se može sagledati mogućnost organizacije drugih sadržaja u prostoru.

Uslovi i parametri organizacije, uređenja i izgradnje su sljedeći:

- Dominantne djelatnosti i sadržaji su: privredni pogoni, robno-transportni centri, komunalno servisne površine, skladišta i otvorena stovarišta, benzinske pumpe i sl.;
- Dozvoljeni su i: objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti; smještajni objekti (poslovni apartmani), ugostiteljski objekti, zdravstveni objekti, dječiji vrtići i rekreativne površine za njihove potrebe; parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih i posjetilaca);
- Ovim planom definisane površine za industriju i proizvodnju ne mogu se koristiti za namjenu stanovanja;
- Svi objekti i sadržaji moraju biti u skladu sa odgovarajućim ekološkim propisima za datu djelatnost i principima održivog razvoja; Izgradnja i rekonstrukcija objekata na površinama ove namjene ispod 614 mnv je moguća uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite od štetnog uticaja voda, uz isključivu odgovornost vlasnika za štetu nastalu uticajem visokih voda.
- Objekti industrije i prozvodnje svojim položajem, gabaritom i namjenom ne smiju ugroziti uslove stanovanja i boravka u okolnim naseljskim strukturama.
- Maksimalan indeks zauzetosti parcele je 0.6 a spratnost P+2;
- Maksimalna visina objekata je 15 m osim u situacijama u kojima tehnologija proizvodnje zahtijeva veće spratne visine;
- Minimalna udaljenost objekta od granice parcele prema ulici je: a. za parcele ili lokacije površine do 2000 m² (u kompleksima ili pojedinačno) prema ulici je 5 m, a prema ostalim parcelama 3m; b. za parcele ili lokacije površine od 2000m² do 5000m² (u kompleksima ili pojedinačno) prema ulici je 7 m, a prema ostalim parcelama 4m; c. za parcele ili lokacije površine preko 5000m² (u kompleksima ili pojedinačno) prema ulici je 10m, a prema ostalim parcelama 5 m;
- Pristup površinama za industriju i proizvodnju obezbijediti sa javne kolske saobraćajnice. Ukoliko novoformirana parcela ne izlazi na javni put, mora se formirati parcela prilaznog puta minimalne širine 4,5 m;
- Postojeće objekte kod kojih su parametri (horizontalni i vertikalni gabarit i BGP) veći od zadatih planom, zadržati sa zatečenim stanjem ukoliko svojim položajem ne ugrožavaju realizaciju saobraćajne i ostale infrastrukture;
- Unutar parcele obavezno predvidjeti prostor za sve potrebne manipulativne i parking površine.
- Minimalna površina uređenog zelenila treba da obuhvata 15% površine parcele (lokacije);
- Ukoliko se u okviru urbanističke parcele ove namjene planira izgradnja više objekata, moguća je fazna izgradnja objekata na osnovu usvojenog idejnog rješenja za cijelu lokaciju;
- Objekte ograditi ogradom po obodu lokacije. Visinu ograde planirati do 2.20 m

Korisnik: KORISNIK

Datum i vrijeme štampe: 16.11.2024 08:46

**PODRUČNA JEDINICA
NIKŠIĆ**

Datum: 16.11.2024 08:46

KO: MOKRA NJIVA

LIST NEPOKRETNOSTI 860 - PREPIS

Podaci o parceli							
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja	Površina m ²	Prihod
1564/5		3 7/21	22.07.2021	GREBICE	Nekategorisani putevi KUPOVINA	370	0.00
1564/67	20	3 7/21	22.07.2021	GREBICE	Zgrade u industriji i rудarstv KUPOVINA	294	0.00
1564/67		3 7/21	22.07.2021	GREBICE	Zemljište uz privrednu zgradu KUPOVINA	1202	0.00
1564/85	1	3 1/24	28.02.2024	GREBICE	Zemljište pod zgradom KUPOVINA	341	0.00
1564/85		3 1/24	28.02.2024	GREBICE	Zemljište uz privrednu zgradu KUPOVINA	69	0.00
1564/94		3 4/23	13.06.2023	GREBICE	Nekategorisani putevi KUPOVINA	60	0.00
1564/95		3 4/23	13.06.2023	GREBICE	Nekategorisani putevi KUPOVINA	253	0.00
1564/96		3 4/23	13.06.2023	GREBICE	Zemljište uz privrednu zgradu KUPOVINA	243	0.00

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava			
Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava	Obim prava
*	PERPEX D.O.O. NIKŠIĆ *	Svojina	1/1

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta						
Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Osnov prava Vlasnik ili nosilac prava Adresa, Mjesto	
1564/67	20	Zgrade u industriji i rудarstv KUPOVINA	953	PRIZEMNA ZGRADA 294	Svojina 1/1 PERPEX D.O.O. NIKŠIĆ *	
1564/85	1	Skladište GRAĐENJE	0	PRIZEMNA ZGRADA 341	Svojina 1/1 PERPEX D.O.O. NIKŠIĆ *	
1564/85	1	Magacinski prostor GRAĐENJE Jedna soba	1	Prizemlje 173	Svojina 1/1 PERPEX D.O.O. NIKŠIĆ *	
1564/85	1	Magacinski prostor GRAĐENJE Jedna soba	2	Prizemlje 154	Svojina 1/1 PERPEX D.O.O. NIKŠIĆ *	

Ne postoje tereti i ograničenja.

S1.2.5. List nepokretnosti

b) Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

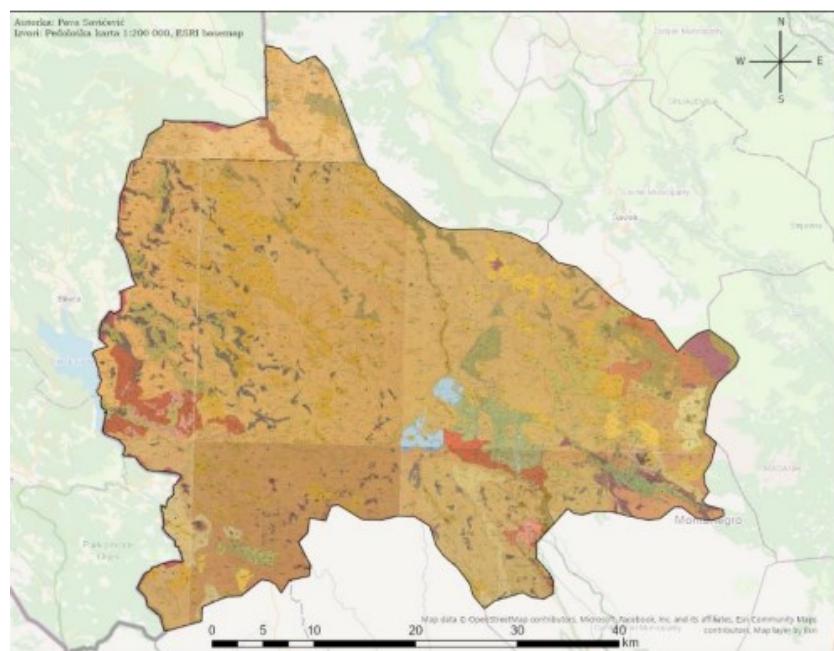
Lokaciju za izgradnju predmetnog objekta čine katastarske parcele 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, ukupne površine 1.739,00 m², koja se nalazi u zahvatu Izmjena i dopuna Prostornog urbanističkog plana Opštine Nikšić - Generalna urbanistička razrada. Lokacija se nalazi u okviru nekadašnjeg kompleksa ŠIK Javorak. Prema planskom dokumentu, parcela se nalazi u četvrtoj građevinskoj zoni, sa predviđenom namjenom površina: **IP površine za industriju i proizvodnju.**

Površine za industriju i proizvodnju - su planskim dokumentom namijenjene za razvoj privrede koja nije dozvoljena u drugim zonama. Mogu se planirati i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti, parkinzi i garaže i objekti infrastrukture u funkciji pretežne namjene, smještajni i zdravstveni objekti, dječiji vrtići i rekreativne površine za njihove potrebe.

Pedološke, geomorfološke, geološke i hidrogeološke karakteristika terena

Pedološke karakteristike

Sadašnja tla u kraškim poljima i poljoprivredni prostor opštine koji se nalazi u dolinama, nastali su zahvaljuju sprezi bujičnog riječnog, morenskog i koluvijalnog premještanja zemljišnog materijala iz viših položaja u depresije terena. Prevladavaju euterična smeđa tla različita po podlozi, a u donjim tokovima vodotoka rendzina i euterično smeđe tlo na šljunku. Prostrani predjeli tipičnog krša odlikuju se zajednicom vrlo plitkih i plitkih tla u koju ulaze crnice, rendzine i smeđa često erodirana tla na krečnjacima i dolomitima. Za tu geomorfološku cjelinu karakteristična je stjenovitost u granicama od 10 do više od 90 %.

Sl. 2.b.1. Pedološka karta opštine Nikšić

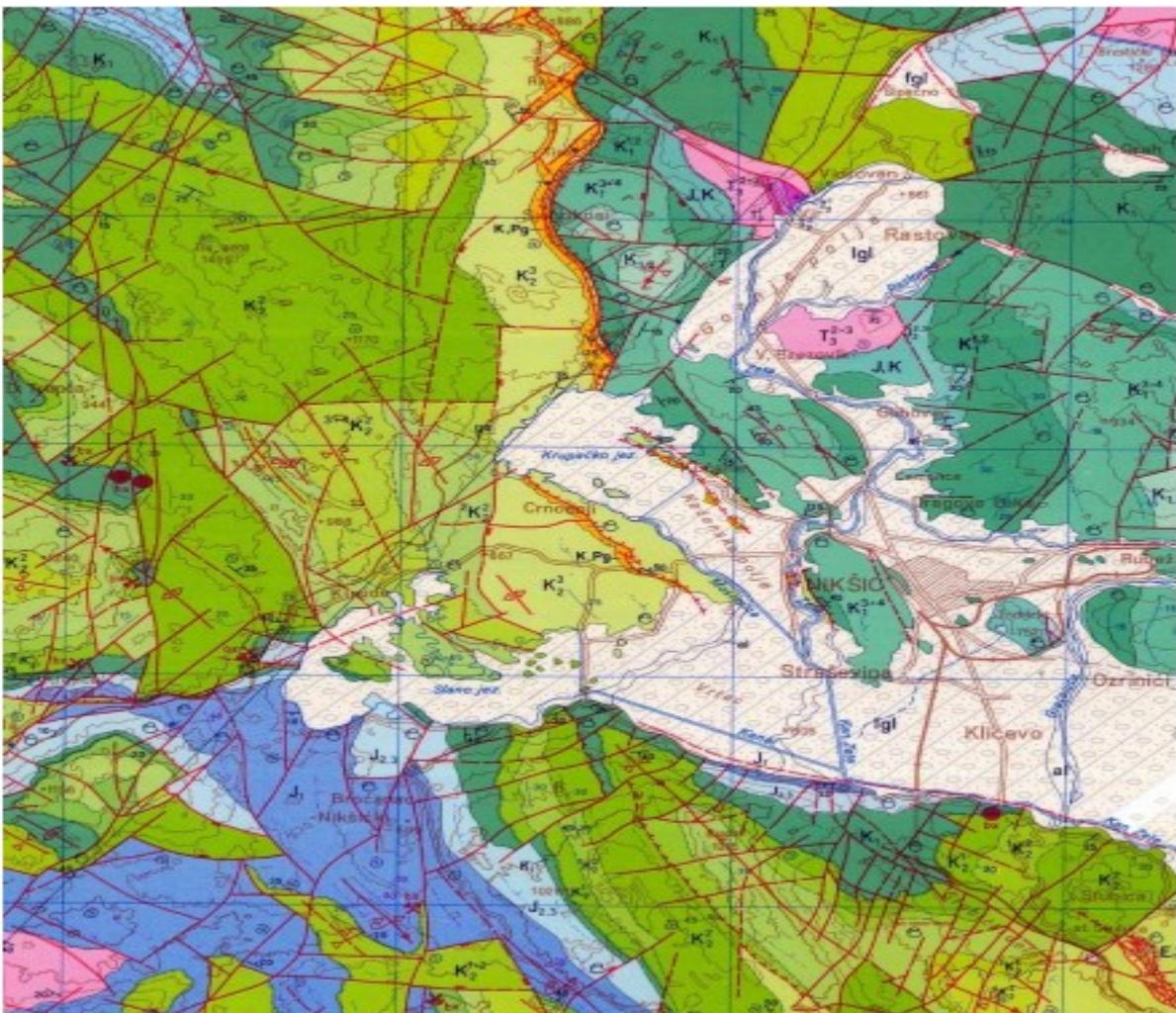
Dubine zemljišta se kreću najčešće 15 - 40 cm, a u pojedinim zaravnima – poljima i podno padina područja pokrivenog krša 90 - 150 cm. Sadržaj humusa uglavnom se kreće od 3 - 6%, a preovladavaju ilovaste gline, ilovače i gline sa umjerenom i dobrom ocjeditošću.

Visoko učešće plitkog tla i jaka stjenovitost posljedica je dominacije tvrdih i čvrstih krečnjaka, na kojima proces stvaranja tla teče sporo, i nepovoljnog uticaja čovjeka. Nikšićko polje, Župa i Grahovsko polje odlikuju se preovladavanjem kvartarnih nevezanih sedimenata u kojima je najzastupljeniji šljunak. Zavisno od uticaja, razvili su se različiti stadijumi tla, od sirozema i platke rendzine do srednje dubokih i dubokih smeđih tla (PUP Nikšić, 2024).

Geomorfološke i geološke i karakteristike

Na teritoriji Nikšića najviše su zastupljene stijene paleozojske, mezozojske i kenozojske starosti, predstavljene uglavnom marinskim sedimentima izdignutim iznad mora uz pomoć tektonskih sila, a kasnije oblikovanih egzogenim silama. U dolini Gračanice i Župi Nikšićkoj nalaze se najstarije površinske stijene, koje datiraju iz perioda paleozoika, predstavljene permskim naslagama. Čine ih više vrsta škriljaca i krečnjaka.

Mezozojski period je na ovom prostoru obilježen verfenskim naslagama donjeg trijasa, karakterističan po bogatstvu fosilima (školjke, puževi, glavonošci), zatim krečnjacima, rožnacima i dolomitima srednjeg trijasa. Mogu se pronaći u Župi i Gornjem Polju. Gornji trijas predstavljen je dolomitima i dolomitičnim krečnjacima, a ove stijene izgrađuju zaravan Štitova, Konjskog, Vučja, južno podnožje Vojnika, Prekornicu i Bršno. Donjejurski sedimenti se javljaju u području Budoša, Broćanca i Pustog Lisca, a zastupljeni su sivim laporovitim krečnjacima, pločastim krečnjacima i dolomitima i obilježeni su bogatstvom školjke *Lithiotis*. Srednjejurska fosilna fauna pronađenja je u laporovitim krečnjacima južnog oboda Nikšićkog polja, a gornju guru označavaju krečnjaci i dolomiti Prekornice, Njegoša, Pustog Lisca, Broćanca i Budoša. Sedimenti donje krede su krečnjaci, dolomiti i dolomitični krečnjaci prostora Ozrinića, Žirovmice, Šipčana, Viroštaka, Uzdomira i Budoša, dok gornju zastupaju bankoviti i slojeviti jedri krečnjaci Nikšićkog polja, koji su zahvaćeni kraškim procesima. Ovom periodu pripadaju i naslage durmitorskog fliša, čija debljina dostiže i preko 50 m. Karakteristične su za područje Lukavice, Krnova i Žurima. Kvartarne naslage, nataložene u depresiji Nikšićkog polja, predstavljene su limnoglacijalnim sedimentima. Prekrile su karstni paleorelief, a uglavnom ih čine šljunak, pijesak i glina, debljine do 15 m (Vlahović, 1975).

Sl 2.b.2. Prikaz geološke građe šireg područja lokacije (Legenda: T – trijas: krečnjaci i dolomiti, sa povremenim proslojcima rožnaca i tufitima u okviru ladinskog kata; J – jura: krečnjaci sa povremenim proslojcima dolomita; J,K – neraščlanjena jura i kreda: fliš; K – kreda: krečnjaci i dolomiti; lgl – kvartarni limnoglacijalni sediment: šljunkovi, pjeskovici, gline; al – kvartarni aluvijalni sedimenti; fgl – fluvioglacijalni sediment: pjeskovici, šljunkovi i gline; Izvor: OGK list Nikšić)

Sedimenti kenozoika zahvataju male površine, ali su geomorfološki i hidrološki izuzetno značajne. Prostiru se od Gatačkog polja preko Golije i Duge, Nikšićkog polja, Kunka, Povije, u selu Stubica, oko Glave Zete, Drenoštice, Tunjeva i između sela Vitasojevića, Bogmilovića i Dola pješivačkog.

Kopneni sedimenti na prostoru su predstavljeni morenama, siparima, fluvioglacijalnim i aluvijalnim naslagama.

U pleistocenu je bilo više centara formiranja lednika i glečera. Najveću površinu je zahvatio glečer koji je pokrivaо visoke površi Lukavice, Krnovo, Bojovića Bare, Bojovića Luke, Zakraj, Konjsko, Donje i Gornje Vučje. Glečera je bilo na Orjenu, Bijeloj Gori, Vojniku, Maganiku, Štitovu i Prekornici. U podnožju planina i u ledničkim dolinama su ostale moćne morene (impozantan niz čeonih morena obodom prostranih površi, sjeveroistočno od Nikšićkog polja i u Nikšićkoj župi). Otoke lednika i rijeke bogate vodom krajem pleistocena su se nagomilavale u formirana kraška polja, uvale i duž riječnih dolina (fluvioglacijalni

nanosi u Grahovskom polju debljine oko 10 m i još veće u južnom dijelu). U dijelovima Gračanice (Donje Morakovo, Liverovići), u dijelovima Nikšićkog polja (Zavrh, Mokra Njiva, Krupac i Slano) i u južnim dijelovima Grahovskog polja su naslage limnoglacijalnih sedimenata (PUP Nikšić, 2024.).

Hidrogeološke karakteristike

Osnovna karakteristika opštine je izuzetna složenost hidroloških pojava i oblika, posebno prostora samog Nikšićkog polja i okoline. To je posljedica izrazito kraškog terena, gdje donja granica krša ide i do 4230 m. Kako opština Nikšić najvećim dijelom pripada zoni dubokog krša, prostoru gdje sastav stijena čine uglavnom krečnjaci, površinskih tokova na ovom području gotovo da nema. Na prostorima gdje se na ili blizu površine javljaju nepropusni slojevi (Nikšićka Župa, Gornje Polje, Donja Zeta, Nudo), javljaju se površinske vode. S druge strane, cirkulacija vode i razvoj podzemnih šupljina vrši se često i više stotina ili hiljada metara ispod nivoa mora. Istraživanjima je utvrđeno da postoje brojne podzemne hidrološke veze između određenih ponora i izvora. Prisutna je i pojava poniranja vode u kvartarne naslage pri visokim vodostajima rijeka.

Podzemne vode - Nikšićko polje je formirano između dubokog i fluviokrša i zbog toga je bogato vodom. Podzemne vode u Nikšićkom kraju kreću se tako da ponori daju vodu određenim vrelima, podzemni kanali se često prepliću ili prolaze jedan ispod drugog. Složena geološka građa i litološka osnova i dinamičan reljef, kišni i temperaturni režim i ostali prirodni uslovi su uticali na pojavu raznih oblika krških vrela i izvora. U Opštini Nikšić postoji mnogo kraških tipova vrela: vokliška vrela (sistem vrela Glava Zete) obično predstavljaju površinski nastavak podzemnog ili ponorničkog toka, a dijele se na pećinska, skrivena, razbijena, vrela zvana oka i vrelske sistemi. Pećinska vrela su: Pećinska slanska (sjeverni obod Slanskog polja) i Vrelo Zoja u Gornjem Polju. Najljepši primjer sakrivenih vrela je vrelo Glava Zete. Vrela Vidrovani i Vukovo vrelo u Gornjem Polju su tipični primjer pukotinskih vrela, gdje je podzemni tok razbijen u više kanala prije izbijanja na površinu. Vrela Vidrovana (Gornji i Donji Vidrovani) izbijaju iz brojnih pukotina u koritu Surdup. Vukovo vrelo čini više vrela, polukružnog rasporeda na pojusu dužine 130 m, a visinske razlike do 5 m. Vrela oka su: Krupačko oko, Veliko i Malo Slansko oko i Oboštičko vrelo u Donjoj Zeti. U Nikšićkom polju ima oko 6 estavela od kojih je najpoznatija Gornjopoljski vir koji je najveća estavela u Dinaridima.

Mukavice, potajnice ili interminentna vrela su Vidov potok u Gornjem Polju i Vrelo Zaslavnica u Nudolu.

Površinske vode - Hidrološke karakteristike Nikšićkog polja su se transformisale zbog izgradnje akumulacionih jezera za potrebe HE Perućica. Sve vode Nikšićkog polja i bliže okoline pripadaju slivu rijeke Gornje Zete, orijentisane su prema jugoistoku i pripadaju slivu Donje Zete, Skadarskog jezera i šire slivu Jadranskog mora.

Zeta je glavna rijeka Nikšićkog polja. Prije podizanja vještačkih akumulacija na dijelu Nikšićkog polja i Gračanice je Zetu formiralo oko 30 rijeka, riječica i potoka. Glavni tok rijeke nastaje u Gornjem Polju od većeg broja vrela i rijeka Sušice i Rastovca.

Sušica nastaje od dva jaka izvorišna kraka Vidrovana i Boljašnice, a Rastovac od rastovačkih vrela uz prihvatanje sa desne strane Bogduše i Vidova potoka. Jugozapadnim obodom Gornjeg Polja teče Miločanski potok koji nastaje od Miločanskih vrela a gubi vodu ispod

Prijevora između Gornjeg Polja i Krupačkog polja. Prokopan je kanal kojim je Miločanski potok skrenut u Zetu, čime je smanjeno plavljenje zapadnog dijela Gornjeg Polja.

Vidrovanska vrela (Gornji i Donji Vidrovan-razbijena vrela) su glavna vrela u Nikšićkom polju. Od njih nastaje rijeka Vidrovan, koja u kišnom periodu i u doba otapanja snijega ima veliki proticaj, a u sušnom ljetnjem periodu vodostaj se znatno smanji. Minimalna izdašnost vrela Gornjeg Vidrovana je 250 l/s, a Donjeg Vidrovana 200 l/s. Dio vode Gornjeg Vidrovana gubi se prije spajanja sa Donjim Vidrovandom u ponore pukotinskog karaktera i izbija na vrelo Zoja i Rastovačka vrela.

Vukovo vrelo se nalazi sa sjeverozapadne strane brda Velje gomile. Za potrebe vodenice napravljena je kružna podzida preko koje voda teče pod imenom Boljašnica.

Rijeka Vidrovan sa desne strane prima vodu Boljašnice. Spajanjem Vidrovana i Boljašnice nastaje Sušica. Sušica prima sa desne strane vodu jednog broja vrela, od kojih su važnija Mlinska vrela. Gornjopoljski vir se nalazi u zapadnom obodu Gornjeg Polja ispod strmih dolomičnih strana Viroštaka.

Gornjopoljski vir je najveća estavela u Dinaridima. U toku jeseni, zime i proljeća radi kao vrelo, a u ljetnjim mjesecima kao ponor. Eliptičnog je oblika, prečnika oko 98 m i dubine preko 90 m.

Rastovac teče istočnim obodom Gornjeg Polja. Glavna vrela Rastovca su oko Blata Matanovića i nizvodno. Procijenjeno je da je njihova minimalna izdašnost 150 l/s vode. Proticaj na rijeci dosta varira u toku godine, ali ne presušuje ni ljeti. Prije spajanja sa Sušicom Rastovac prima sa desne strane Vidov potok, čije izvorište Mukavica predstavlja intermitentno vrelo.

Najviši izvori su oko 350 m udaljeni od ponora u Gornjem Vidrovani i utvrđena je njihova podzemna hidrološka veza.

Vrelo Zoja u sjeveroistočnom obodu Gornjeg Polja, daje vodu Bogduši, ljeti prestaje da otiče, a u otvoru vrela se zadržava voda koja se uliva u Rastovac. Mukavica (izvorište Vidovog potoka) se nalazi u sredini Gornjeg Polja, sa desne strane puta Nikšić-Plužine. Vrelo ima karakter potajnice samo u ljetnjim periodu godine. U vrijeme minimalne izdašnosti, krajem avgusta i početkom septembra, funkcioniše tako da se smjenjuju periodi isticanja sa periodima prekida oticanja.

Rijeka Zeta nastaje spajanjem Rastovca i Sušice nizvodno od mosta na putu Nikšić-Vidrovan. Zeta u Nikšićkom polju, meandrirajući prema reljefu polja, ima ukupnu dužinu toka (od Vidrovanskih vrela do ponora Slivlje) 28 km. U Gornjem Polju sa desne strane prima vodu periodičnog Miločanskog potoka, koji nastaje od više manjih izvora u Miločanima.

U Gornjem Polju postoje četiri grupe ponora: u koritu Vidrovana, Rastovca, Miločanski ponori i u koritu Zete kod Zavrha. Ponori u Zavrhu i Miločanima funkcionišu kao estavele. Kad se voda akumulacionog jezera Krupac poveća iznad nivoa Miločanskog potoka i Zete (618 m) tada voda iz Krupca izbija u Miločane i Zavrh - tada ponori dobijaju funkciju izvora. Od Gornjeg Polja, nizvodno od Brezovačkog mosta, Zeta sa malim padom meandrirajući teče kroz Mokru njivu, gdje sa desne strane prima potok Kaluđerovac, a sa lijeve strane ispod krečnjačkih padina Tovića vodu tri grupe izvora. Srednju grupu čine stalna Glibavačka vrela,

koja su ljeti male izdašnosti ali ne presušuju, kao ni južna grupa, pored samog puta – vrela Uzduh. Minimalna izdašnost ovih vrela ljeti je 10-20 l / s vode. Zahvaljujući ovim vrelima u koritu Zete pored Glibavca ima vode i u sušnom periodu, dok je uzvodno, na prostoru Zavrha kao i nizvodno od Duklova mosta njeno korito tada suvo. Kod mosta na Duklu, Zeta sa lijeve strane primi pritoku Bistricu čije izvorište u podnožju Tovića čini tri grupe vrela.

Utvrđena je podzemna hidrološka veza ponora na Barama Bojovića (1450 m) i vrela Bistrica. U sušnom dijelu godine Bistrica presuši, a u kišnom periodu daje Zeti znatne količine vode. Na svom daljem toku Zeta kroz Nikšićko polje primi više pritoka, od kojih neke teku tokom cijele godine.

Više vrela koja se javljaju na dolomitskoj podlozi sa zapadne strane Studenackih glavica formiraju stalni potok Grabovik koji se uliva u Zetu.

Jugozapadnim podnožjem Trebjese, iznad dolomitske podloge, javljaju se vrela od kojih u kišnom dijelu godine nastaju rijeka Mrkošnica. Drugi krak Mrkošnice izvire u južnom dijelu Nikšića. Taj vodotok je dijelom proveden cjevovodima ispod željezničke pruge, a dalje je dijelom kanalisan. Spaja se u selu Straševina sa krakom koji dolazi od brda Trebjesa i dalje teku pod imenom Mrkošnica koja se uliva u kanalisani dio Zeta nizvodno od brane akumulacije Vrtac.

U krajnjem istočnom obodu Nikšićkog polja, ispod Žirovnice, u selu Ozrinići, izbija manje povremeno vrelo od kojega nastaje rječica Bogduša, koja teče prema najnižem dijelu polja i uliva se u ponor Slivlje.

Prije izgradnje vještačkih akumulacija i kanala u Nikšićkom polju za potrebe HE Perućica, Zeta je sa desne strane primala dvije važne pritoke - Moštanicu i Opačicu. Prostrano Krupačko polje imalo je razgranat sistem površinskih tokova. Obodom polja koje danas zauzima jezero Krupac, nalazi se više vrela. U sjeveroistočnom obodu polja su vrela Poklonci (612 m), minimalne izdašnosti 300 m³ / s vode. U sjevernom obodu su Žabica (611 m), minimalne izdašnosti 50 l/s i Krupačko oko (610 m), vrela ulaznog tipa u ravni polja, minimalne izdašnosti 130 l/s. U njegovoј blizini je vrelo Zmijanac (609 m), poznato po izuzetno hladnoj vodi. Manji dio voda iz pomenutih vrela je oticao zapadnim dijelom polja prema najvećem ponoru Krupačka jama, a veći dio je tekao prema jugoistoku kao rijeka Moštanica, koja se uliva u Opačicu.

U Slanskom polju, prije izgradnje akumulacije Slano, bilo je više tokova koji su dobijali vodu od: Kusidskih vrela (606 m), vrela na Blatini (605 m), Slanske pećine (604 m), Slanskog oka (604 m), vrela Ošca, Krbava, Manito oko (sva na visini 604 m), Klačinskih vrela (605 m) i dr. Najveći ponor Slivlje je prosječno povlačio 150 m³ / s vode i predstavljao jedan od najpoznatijih ponora u poljima Dinarida.

U hidrološkoj mreži Gornje Zete poseban značaj ima Gračanica, koja nastaje od većeg broja vrela i izvora. Najznačajnija vrela su Blaca Morakovska koja su uključena u vodovod Nikšićke Župe. Vrela koja i u sušnom periodu daju više od 10 l/s vode su: Botunac, Radika, Crni oštak, Žukavac, Val, Vrelo, Brankova greda, Brankov potok i Ravna dubrava, sa desne strane, a sa lijeve strane: Peca, Vodica, Mijakovac, Podi, Gojuša, Mlakovine, Velja last, Gvožđić, Javorska voda i Susjed. Kod Jerininog Grada, na nadmorskoj visini 903 m, Gračanica prima potok Susjed, koji izbija ispod Prekornice na nadmorskoj visini 972 m. Poslije podizanja brane i vještačke akumulacije Liverovići, Gračanica, koja je ranije u

zimskoj polovini godine donosila ogromne količine vode i ulivala se u Zetu u jugoistočnom dijelu Nikšićkog polja, samo za vrijeme najvećeg vodostaja teče nizvodno od akumulacionog jezera. Klimatska i vremenska kolebanja i pretežno kraški karakter zemljišta uslovljavaju velika kolebanja vodostaja. Na svim vrelima i rijekama Nikšićkog polja najveći je vodostaj u novembru i decembru, drugi je maksimum u martu i aprilu, a minimum je u julu i avgustu, a drugi u januaru i februaru.

Vodostaj na rijekama, kao i godišnje mijenjanje nivoa vode dosta su poremećeni hidrološkim transformacijama nastalim izgradnjom vještačkih akumulacija: Slano, Krupac, Liverovići i produžavanjem poplava na dijelu polja – Vrtac.

Brojnost ponora je posebna specifičnost Nikšićkog polja. Po tome je kao i po mnogim drugim hidrološkim fenomenima ono primjer kraškog polja u Dinaridima. Istraživanjima obavljenim prije podizanja akumulacija za HE Perućica, utvrđeno je da je ukupno u Nikšićkom polju bilo 886 ponora. Vode Krupačkog polja, prije podizanja brane, zatvaranja ponora i stvaranja injekcionih zavjesa ponirale su u 9 ponora, dok je u Slanskom polju bilo 55 estavela i 16 ponora. U dijelu Nikšićkog polja zvanom Vrtac (danasa akumulacija) prije podizanja brane registrovano je postojanje oko 360 ponora. Najveći ponori bili su obodom polja (Orlina, Ajdarov poror, Krš, Opačica i Misor). Ponori ove akumulacije, daju vodu vrelu Oboštice u Donjoj Zeti. Na dijelu Nikšićkog polja jugoistočno od brane akumulacije Vrtac registrovano je postojanje preko 460 ponora. Od njih je najveći Slivski poror (600 m). Najveći dio ovih ponora daje vodu vrelima Glave Zete. Voda iz Slivskog ponora izbjija na vrelu Perućica u donjoj Zeti.

Donja Zeta nastaje u sjeverozapadnom obodu Bjelopavličke ravnice od više jakih vrela. Najvažnija su vrela Perućica, Glava Zete i Oboštica. Perućica ima pukotinski sistem vrela od kojih su najviša vrela na nadmorskoj visini 348 m, a ostala sve niža do nadmorske visine od 90 m. Ova vrela su podzemnim hidrološkim vezama povezana sa: ponorom Slivlje u Nikšićkom polju (600 m), sa ponorima sa desne strane doline Gračanice (Liverovičko jezero, 732 m) i ponorima Bara Cigovića (1590 m).

Prije izgradnje vještačkih jezera u Nikšićkom polju najveći dio voda Nikšićkog polja izbijao je na vrelo Perućica, stropoštavao se u obliku bijelih slapova na dužini od jednog kilometra, sa padom od 348 do 70 metara, do mjesta spajanja sa Glavom Zete. Poslije podizanja akumulacija, rijetke su poplave u Slivlju, najnižem dijelu Nikšićkog polja, te su tako i slapovi Perućice sada rijetka pojava.

Glava Zete je najvažnije vrelo Donje Zete. Ovo je veliki sistem vrela koji u vrijeme minimalne izdašnosti daje oko $3 \text{ m}^3 / \text{s}$, a u vrijeme najveće izdašnosti više desetina m^3 / s vode. Utvrđena je podzemna hidrološka veza ovoga sistema vrela sa ponorima u Nikšićkom polju (Misor, Ponorčine, Carev most i dr.).

Oboštičko oko je izvorište je Oboštice, rijeke kratkog toka, koja se uliva sa desne strane u Zetu. Nadmorska visina vrela je 56 m. U vrijeme velike izdašnosti daje i do $20 \text{ m}^3 / \text{s}$, a u vrijeme ljetnjih suša oko 100 l/s vode. Utvrđena je podzemna hidrološka veza ovoga vrela sa ponorima u Nikšićkom polju (Slanski ponori, Backovića poror, Ajdarov poror, Klačinski ponori, Široka ulica, Orlina, Opačica i dr.).

Drenovačka vrela nalaze se južno od Oboštičkog oka. Pored Drenovačkih vrela tu su još Milojevička i Svinjička vrela. Utvrđena je hidrološka povezanost prostora u Trepčima (920

m) i Svinjičkih vrela (50 m). Prema jugoistoku su vrela Dobrik i manje vrelo kod Čalanovice, koje daje vodu potocima koji se ulivaju u Zetu.

Prosječni proticaj na Donjoj Zeti, na profilu Rošca, poslije dobijanja voda vrela Perućice, Glave Zete i Oboštice je $50 \text{ m}^3 / \text{s}$, što je znatno više nego što je proticaj svih voda Nikšićkog polja prije njegovog poniranja.

Jezera

U Opštini Nikšić je u periodu industrijalizacije i urbanizacije nakon II-og Svjetskog rata napravljeno više akumulacija za potrebe hidroelektrana. U Nikšićkom polju je stvoreno više vještačkih jezera kao što su Krupačko, Slansko jezero, Vrtačko jezero koje je periodično i kompenzacioni basen Slivlje, Liverovičko jezero u Nikšićkoj Župi, za potrebe HE Perućica. Za potrebe HE Grnčarevo na Trebišnjici je izgrađeno Bilečko jezero, a na Grahovskoj rijeci je stvoreno vještačko jezero radi stvaranja mogućnosti za navodnjavanje.

Krupačko jezero se nalazi u sjeverozapadnom dijelu Nikšićkog polja okruženo obroncima Uzdomira i Zle gore a od Slanskog jezera je odvojeno krečnjačkom zaravni Riđanskih rupa, vrtaca i brežuljaka. Površina jezera je $5,7 \text{ km}^2$ a dubina 12 m. Dužina brane je 1.480 m. Jezero hrane vrela Poklonci, Žapica, Krupačko oko, Zmijanac i dr. Jezero gubi vodu ($1,5 \text{ m}^3 / \text{s}$) u zapadnom obodu ispod ogranka Zle gore - Zakrplje, oko ponora Krupačka jama, oko desnog boka brane i u periodu kada je nivo jezera viši od 618 mnv. Jezero se ljeti koristi kao gradska plaža i pruža mogućnost za razvitak sportova na vodi i izletnički turizam. Slansko jezero je u krajnjem jugozapadnom dijelu Nikšićkog polja, njegove zapadne i južne obale su strme (dijelovi uzvišenja Kite, Goštaca i Budoša), a sjeverni dio prema Krupačkom jezeru je krečnjačka zaravan Riđanske rupe. Pored jezera prolazi magistralni put Nikšić - Vilusi a preko brane prolazi put Nikšić - Cetinje.

Slansko jezero takođe gubi vodu poniranjem ispod brane u sjevernom dijelu na kontaktu brane i krečnjačkog oboda - Riđanska pećina, ispod sredine brane i na južnom spoju brane sa krečnjačkim obodom. Najveća gubljena su u zoni Orlina-Broćanac.

Akumulacija Vrtac, površine $13,42 \text{ m}^2$ se nalazi u južnom dijelu Nikšićkog polja koji je prije izgradnje HE Perućica intenzivno obrađivan. Brana je duga 2.383 m, a dubina jezera dostiže 11 m. U akumulaciju Vrtac uliva se rijeka Zeta. Od sve tri akumulacije oko 71% doticaja vode ide u Vrtac, pa je rješenje vododržljivosti akumulacije Vrtac veoma važno. Na prostoru akumulacije Vrtac nije urađena injekciona zavjesa zbog ekonomskih razloga i neizvjesnosti pozitivnih efekata. HE pri visokim vodostajima Zete koristi samo akumulaciju Vrtac, zatim jezero Slano, a nakon sezone kupanja i vodu jezera Krupac. Kompenzacioni basen Slivlje se nalazi u jugoistočnom dijelu Nikšićkog polja gdje se završava sistem kanala ukupne dužine 40 km. Ima ulogu regulisanja viška ili manjka vode za ravnomjerno uticanje u tunel kroz Planinicu.

Jezero Liverovići je u dolini Gračanice u Nikšićkoj župi. Prvobitna ideja je bila da se izgrade dva vještačka jezera Liverovići i Bjeloševina kao dio sistema HE Gornja Zeta. Kako je utvrđeno da je proticaj vode na Gračanici mnogo niži od predviđenog, a javila se i potreba za industrijskom vodom za Željezaru, odustalo se od gradnje akumulacije Bjeloševina i jezero se koristi samo za potrebe Željezare.

Grahovsko jezero je u izvorišnom dijelu Grahovske rijeke, udaljeno oko 1,2 km od sjeverozapadnog oboda Grahovskog polja. Jezero je izgrađeno zbog navodnjavanja Grahovskog polja, a voda vrela u izvorišnom dijelu Grahovske rijeke se koristi za snabdijevanje Grahova i okolnih sela. Pri podizanju betonske brane je došlo do pojave pukotina i gubljenja vode iz jezera. Nakon izvršenih intervencija jezero je sigurna akumulacija, koja se u narednom periodu može koristiti za navodnjavanje, a s obzirom na značaj i budući razvoj Grahova i Grahovskog kraja i samo jezero će dobit na značaju.

Bilećko jezero ili Miruško jezero podignuto je u izvorišnom dijelu rijeke Trebišnjice i na tom dijelu toka je bila granična rijeka (BiH). Slivno područje gornjeg toka Trebišnjice zahvata najveći dio Banjana i Oputnih Rudina. Ukupna površina jezera je 20 km² a preko ostrva Bobotova glava, prolazi granica između Crne Gore i BiH. Crnoj Gori pripada 4,82 km² ili 24,1 % jezera, a od ukupnog slliva jezera na prostoru Crne Gore je oko 45%. U narednom periodu Bilećko jezero se može koristiti i za vodosnabdijevanje. U okolini opštine Nikšić su tri planinska jezera, Trnovačko, Kapetanovo i Manito jezero koja koriste i stanovnici Opštine Nikšić, a mogu imati i značaj za buduću međuopštinsku saradnju za razvoj turizma. Trnovačko jezero se nalazi u krajnjem zapadnom dijelu Crne Gore nedaleko od granice BiH. Nadmorska visina jezera je 1517 m, a površina je 399 250 m² a najveća dubina 9,2 m. Kapetanovo i Manito jezero se nalaze na površi Lukavica. Kapetanovo jezero je na 1678 mm površine 92180 m², a najveća dubina jezera je 37 m. Do Kapetanovog jezera se dolazi kolskim putem preko Krnova, od Nikšičke župe i preko Bare Bojovića. Manito jezero je jugoistočno od Kapetanovog jezera na 1773mm. i površine je 26 000 m², a najveća dubina jezera je 13,4m (PUP Nikšić, 2024).

Na predmetnoj lokaciji nema vodnih tijela.

Sl. 2.b.3. Vode opštine Nikšić

Seizmološke karakteristike terena

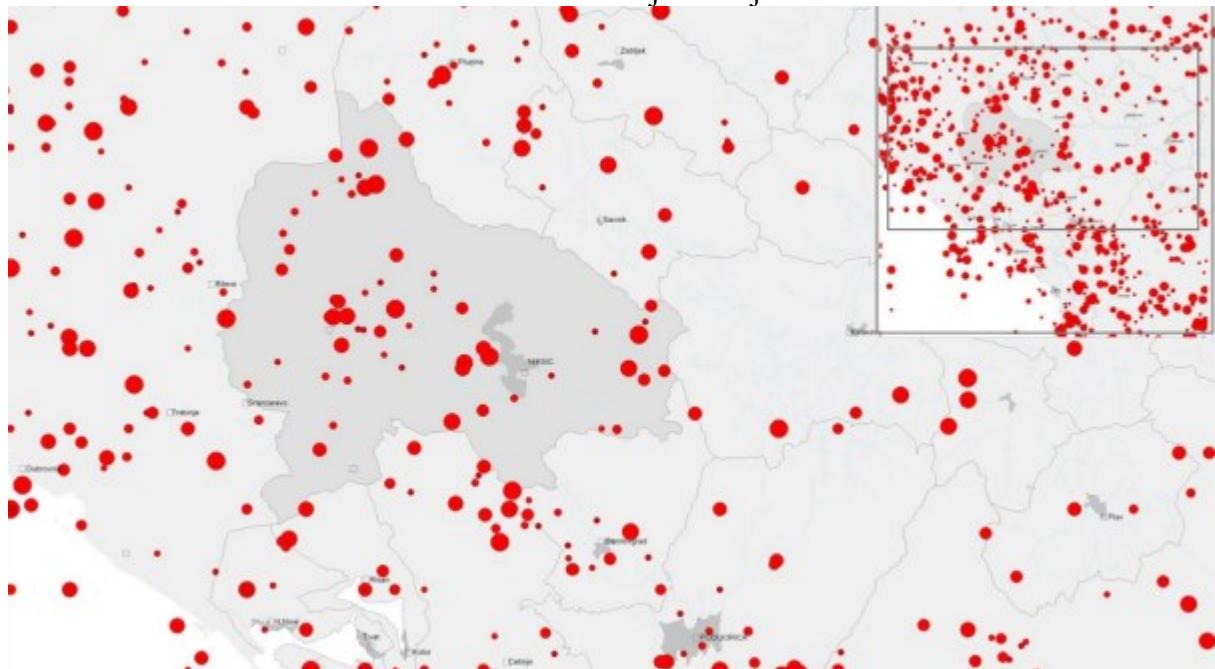
Opština Nikšić smještena je u dvije tektonske zone Crne Gore - zoni Dubokog krša i Kučkoj zoni, čija je građa prilično složena. Granicu čine dislokacione ravni, koje imaju karakterističan dinarski pravac pružanja. Zona Dubokog krša zahvata najveći dio opštine i sadrži sve strukture spoljnih Dinarida. Pruža se od Dragaljskog polja, podnožja Bijele gore, Nuda i lijevom stranom doline Trebišnjice, prema Bileći, a pripadaju joj kraška zaravan, nikšićke Bijele Rudine, Grahovski kraj i Oputne Rudine. Sadrži veći broj paralelnih kraljušti dinarskog pravca pružanja. Prisutan je veliki broj rasjeda, što dinarskog, što poprečnog pravca pružanja. Sjeveroistočni dio opštine pripada antiklinorijumu kučke zone čija su osnova planina Golija, Vojnik, Maganik i Prekornica. Unutar te složene antiklinalne zone, javljaju se naborni oblici nižeg reda (antiklinala Nikšićke župe, sinklinala dijela Prekornice i dijela Maganika i brahisinklinala Žirovnice). Trasa Župske kraljušti nastavlja se sjeverno od Dućica preko Morakova i dalje ka Brajovića Ponikvici. Na sjevernom krilu antiklinalne Nikšićke župe i na Vojniku javlja se veliki broj transverzalnih rasjeda, uglavnom na sedimetnim donje krede. Zbog geotektonskog položaja Dinaria i položaja opštine Nikšić, česta pojava su zemljotresi, a čitav prostor Crne Gore važi za seizmički nestabilan. Ovo je naročito izraženo u primorskom dijelu, duž linija podvlačenja, kraljuštanja, horizontalnog izvijanja, radikalnog pomjeranja i istezanja stijenskih masa, pa je tako tektonska aktivnost i razlomljenost struktura veća.

Najaktivniji rasjedi su Njegoš–Risan, Kotorski rasjed i rasjed Gacko–Nikšić–Danilovgrad. Ima predjela u kojima se poprečni rasjedi iskazuju najmlađima što je vjerovatno posljedica pripovršinskog tektonskog kretanja prema jugu, pa duž tih rasjeda dolazi do razmicanja stijena. Rasjedi okoturuju Nikšićko polje (Budoški, Gornjopoljski, Miločansko-Krupački) a prisutan je i duboki gravimetrijski rasjed Nikšićko polje–Bjelopavlička ravnica. Tektonska aktivnost i razlomljenost struktura povećava se prema moru. Priobalnim dijelom, uključujući predjele Grahova, prostire se seizmotektonski najaktivnija zona u Crnoj Gori. Tektonski pokreti najizraženiji su u relativno širokim zonama rasjeda Gacko–Nikšić–Danilovgrad, te rasjeda Njegoš–Risan i Kotorskog rasjeda. Rasjed Gacko–Nikšić–Danilovgrad vjerovatno je uzdužni rasjed s obnovljenim tektonskim pokretima u najmlađem neotektonskom razdoblju. Sva tri imenovana rasjeda graniče se velikim strukturnim cjelinama i većim strukturama. Budući potresi će se najvjerovaljnije događati u najvećem broju u njihovim zonama. (PUP Nikšić, 2024).

Cijela teritorija Crne Gore pripada perifernom području Mediteranskog regiona, koji se globalno posmatrano, odlikuje znatnim seizmičkim potencijalom pa su je tokom istorije pogađali brojni razorni zemljotresi. Područje opštine Nikšić nalazi se uz sjeverni rub seizmički najaktivnijeg pojasa dubrovačkog i crnogorskog primorja. Može se utvrditi da se opština Nikšić nalazi u zoni u kojoj je moguće očekivati potres jačine 7 i 8 0 MCS. U dolini Donje Zete do 80 MCS a u Nikšićkom polju i prostoru Duge i Golije do 70 MCS. Jugozapadni dio područja opštine (okolina Grahova) nalazi se u zoni 8 ° MCS. Najveći dio prostora opštine Nikšić pripada zoni 7° MCS, a samo sjeveroistočna granica zoni 6° MCS. Unutar područja opštine zabilježeni su relativno slabiji potresi s maksimalnim magnitudama do 4,9 Rihterove skale. Najčešće se potresi javljaju između Nikšića i Grahova, prema Gatačkom polju i uz sjeveroistočnu granicu opštine. Dio područja oko Grahova spada u pojas pojačane seizmičke aktivnosti. Najači potresi iz tog pojasa dogodili su se u Boki Kotorskoj, što je neposredno uz južnu granicu opštine. Zabilježeni potresi intenziteta oko 9 ° MCS (magnituda M oko 6,5). U Gatačkom polju najači potres bio je magnitude 5,6. Uobičajene dubine žarišta (hipocentara) zabilježenih potresa kreću se između 4 i 47 km.

Sl. 2.b.4. Karta seizmičke rejonizacije Crne Gore

Sl. 2.b.5. Prostorna distribucija glavnih udara zemljotresa magnitudo veće od 4.0 za Nikšić i okolinu (Source: NATO SfP BSHAP Project unified Mw catalogue)

**Predmetni projekat je po UT-uslovima potrebno projektovati po zoni 7° MCS
seizmičkog inteziteta.**

Podaci o izvorištu vodosnabdijevanja (udaljenost, kapacitet, ugroženost, zone sanitarne zaštite) i osnovnih hidroloških karakteristika

Predmetna lokacija je opremljena vodovodnom infrastrukturom i snabdijeva se vodom iz gradske vodovodne mreže prema uslovima nadležnog Vodovod i kanalizacija doo Nikšić.

Predmetna lokacija nalazi se van vodoizvorišne zone.

Opština Nikšić se snabdijeva vodom za piće iz centralnog gradskog vodovodnog sistema kojim upravlja JP Vodovod i kanalizacija. U sistem vodosnabdijevanja uključena su izvorišta:

- Gornji Vidrovan prosječne izdašnosti oko 350 l/s;
- Donji Vidrovan prosječne izdašnosti oko 300 l/s;
- Dva bunara na lokaciji Donji Vidrovan kapaciteta po 20 l/s;
- Poklonci (pet bunara), prosječne izdašnosti 150 do 200 l/s;

Sistem vodosnabdijevanja Nikšića datira još od 1929. kada je urađen cjevovod od Donjeg Vidrovana do grada. Cjevovod je rekonomstruisan 1953. a tada je izgrađena i kaptaža Donji Vidrovan. Izvorište Gornji Vidrovan je kaptirano 1983.godine i uključeno u sistem vodosnabdijevanja a prosječna izdašnost je oko 350 l/sec. Izdašnost ovih izvora zavisi od hidroloških uslova u toku godine. Tako se povremeno dešava da izvorište Gornji Vidrovan u sušnom periodu daje i ispod 150 l/sec dok Donji Vidrovan u ekstremno sušnom periodu daje svega 50-80 l/sec. Izvorište Donji Vidrovan je, sa građevinskog stanovišta u lošijem stanju, pa se i pored intervencija na njemu jedan dio vode gubi. Izvorišta imaju široko slivno područje koje je locirano sjeverno od Nikšića u podnožju planine Vojnika i visoravni Krnovo.

Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Geografski položaj i reljef, geološke, pedološke, klimatske i veoma interesantne hidrografske karakteristike predstavljaju glavne faktore koji su na prostoru opštine Nikšić uslovili nastanak raznovrsnih staništa počev od vodenih, preko livadskih i brdskih pa sve do visokoplaninskih, a sa tim u vezi i veliko florističko bogastvo i diverzitet. Floristička istraživanja, sporadična i nesistematična, na području opštine Nikšić datiraju još sa kraja XIX i početka XX vijeka. Na osnovu stručnih i naučnih publikacija od tada pa sve do danas zaključujemo da se jedina sistematična floristička istraživanja na ovom području odnose na dva najveća kraška polja u Crnoj Gori - Nikšićko polje sa svojim akumulacijama i rijekom Zetom i Grahovsko polje (Bubanja, 2004, 2008, Stanišić, 2017, Stanišić-Vujačić, 2023). Broj biljnih vrsta/podvrsta na teritoriji opštine Nikšić procjenjuje se na oko 2000 što predstavlja skoro 60% ukupne flore Crne Gore.

Na osnovu pregleda endemičnih, endemoreliktnih, nacionalno i međunarodno zaštićenih vrsta/podvrsta na području opštine Nikšić, florističko bogastvo je izuzetno veliko i vrijedno, a na to nam ukazuje i broj od 155 balkanskih endema, 46 subendema, 70 nacionalno zaštićenih vrsta/podvrsta i 31 međunarodno zaštićenih vrsta/podvrsta. Zbog nepreciznosti podataka navedenih u literaturi, a koji se odnose na one lokalitete koji jednim dijelom pripadaju opštini Nikšić, a drugim nekoj drugoj opštini u Crnoj Gori ili Bosni i Hercegovini (kao što su Orjen, Bijela Gora, Prekornica, Vojnik), kao i zbog nekih potpuno neistraženih djelova opštine broj navedenih vrsta/podvrsta treba smatrati okvirnim.

Na predmetnom području tj Krupačkom jezeru i okolini registrovane su sledeće endemične, endemoreliktnе, nacionalno i međunarodno zaštićenih vrste/podvrste: *Anacamptis coriophora* (L.) R. M. Bateman & al., *Anacamptis morio* (L.) R.M.Bateman, *Pridgeon & M.W.Chase*, *Campanula austroadriatica* D. Lakušić & Kovacic, *Nectaroscilla litardierei* (Breistr.) Trávn., *Neottia ovata* (L.) Bluff & Fingerh., *Succisella petteri* (J. Kerner & Murb.) G. Beck i *Utricularia vulgaris* L.

Predmetna lokacija je prema planskom dokumentu, parcela se nalazi u četvrtoj građevinskoj zoni, sa predviđenom namjenom površina : IP površine za industriju i proizvodnju. Površine za industriju i proizvodnju - su planskim dokumentom namijenjene za razvoj privrede koja nije dozvoljena u drugim zonama. **Na predmetnoj lokaciji nema endemičnih, endemoreliktnih, nacionalno i međunarodno zaštićenih vrsta/podvrsta kao ni zanačajnih prestavnika biodiverziteta.**

Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Opština Nikšić, najveća je po površini u Crnoj Gori sa 2 065 km², odnosno 13,9% teritorije Republike Crne Gore. Grad Nikšić se nalazi na nadmorskoj visini od 630 mm.

Prema zvaničnim rezultatima popisa, koji je održan od 3. do 28. decembra prošle godine, u Nikšiću živi 65.705 stanovnika.

Jednica lokalne samouprave	Naselja	Broj stanovnika	Domaćinstva	Stanovi
Nikšić	Grebice	1.087	353	381

Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

Parcela se nalazi uz magistralni put M18. U okolini predmetnog projekta se nalaze sledeći infrastrukturni objekti: magistralni put - obilaznicu Brlja -Duklo, elektromreža,vodovodna mreža, nn mreža i sl.

Sl. 2.b.6. Prikaz o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

c) Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Kapacitet životne sredine je sposobnost životne sredine da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i da je pretvori u bezopasan oblik ili nepovratno odloži, a da od toga ne nastupi nepovratna šteta. Imajući u vidu karakteristike lokacije i njenog šireg okruženja može se konstatovati da posmatrani prostor posjeduje određene apsorpcione kapacitete prirodne sredine. Svakako najvažniji apsorpcioni kapacitet šireg područja je prisustvo različitih biljnih zajednica. Postojeći kapaciteti zemljišta u užem okruženju lokacije sa aspekta korišćenja u poljoprivredne svrhe su značajna. Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta su relativno dobre, ali ih treba racionalno koristiti, tako da prirodna sredina može da prihvati određenu količinu zagađujućih materija po jedinici vremena i prostora tako da ne nastupi nepovratna šteta u životnoj sredini.

- Močvarna i obalna područja i ušća rijeka: Lokacija na kojoj se nalazi predmetni objekat ne nalazi se na močvarnom području i ušću rijeka.
- Površinske vode: Na udaljenosti od oko 600 m protiče rijeka Zeta.
- Poljoprivredno zemljište: Nije zastupljeno.
- Priobalne zone i morsku sredinu: Lokacija se ne nalazi u priobalnoj zoni i zoni morske sredine.
- Planinske i šumske oblasti: U okolini predmetne lokacije ne nalaze se planinske i šumske oblasti.
- Zaštićena zaštićena i klasifikovana područja (strog rezervat prirode, nacionalni park, posebni rezervat prirode, park prirode, spomenik prirode, predio izuzetnih odlika): Na predmetnoj lokaciji nijesu registrovana nepokretna kulturna dobra. Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

- Područja obuhvaćena mrežom Natura 2000: Predmetna lokacija nije obuhvaćena mrežom Natura 2000.
- Područja na kojima ranije nijesu bili zadovoljeni standardi kvaliteta životne sredine ili za koje se smatra da nijesu zadovoljeni, a relevantni su za projekat: Predmetna lokacija ne pripada pomenutom području.

3. OPIS PROJEKTA

a) Opis fizičkih karakteristika cijelokupnog projekta

Projektnom dokumentacijom je obuhvaćena izgradnja proizvodno - skladišnog objekta u okviru zadatih arhitektonsko urbanističkih parametara i u skladu sa normativima i standardima za izgradnju ovog tipa objekata. Tehnička dokumentacija je rađena na osnovu projektnog zadatka investitora, dostavljenog geodetskog snimka predmetne katastarske parcele i urbanističko tehničkih uslova UP/Io br. 07-350-728 od 21.10.2024. izdatih od strane Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine, Opštine Nikšić.

Na predmetnoj lokaciji predviđena je izgradnja proizvodno skladišnog objekta sa mogućnošću postavljanja fotonaponskih sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom. Tip objekta je slobodnostojeći. Građevinska linija GL je prema saobraćajnici i prema susjednim parcelama definisana minimalnim rastojanjima za parcele ili lokacije površine do 2000 m²:

- Građevinska linija prema ulici minimum 5,0 m od regulacione linije;
- Rastojanje objekta od ostalih granica parcele je najmanje 3,0 m.
- Spratnost objekta: max P+2;
- Maksimalna visina objekta je 15 m osim u situacijama u kojima tehnologija proizvodnje zahtijeva veće spratne visine;
- Indeks pokrivenosti parcele prema UT uslovima: Kp=0.6. Indeks izgrađenosti nije definisan;
- Minimalna površina uređenog zelenila: 15% površine lokacije
- Pristup objektu: Kolski i pješački su sa opštinskog puta i ulica Save Stanojevića, preko prilaznih puteva u svojini JAVORAK MB DOO Nikšić (u skladu sa izdatim saobraćajno tehničkim uslovima broj 09-340-909 od 07.11.2024. godine.

Projektnom dokumentacijom je u skladu sa izdatim urbanističko tehničkim uslovima predviđeno rušenje postojećeg objekta i izgradnja novog, proizvodno skladišnog objekta. Za rušenje postojećeg objekta urađen je Elaborat uklanjanja objekta od strane privrednog društva "Kat" d.o.o Nikšić, glavni inženjer Tomo Knežević, dipl.ing.građ. Novi objekat se gradi na mjestu postojećeg i koncipiran je kao slobodnostojeći i cjelina u oblikovnom i organizacionom smislu.

Predmetni objekat je planiran kao čelična hala sa dvovodnim kosim krovom, jednostavnog, pravilnog gabarita u osnovi dimenzija cca 15,00 x 26,00 m, bruto površine P=382,20 m². Objekat posjeduje dva radna ulaza koji su pozicionirani sa sjeverne i zapadne strane sa prilazom preko prostora interne saobraćajnice i platoa za manipulaciju i parkiranje, kao i jedan službeni pješački ulaz sa južne strane objekta. Na objektu se planira postavljanje krovnih fotonaponskih panela.

Objekat u funkcionalnom smislu čine radni i službeni dio - dva proizvodno skladišna prostora sa pratećim prostorijama, garderobom, ostavom, kancelarijom, čajnom kuhinjom i toaletom za zaposlene.

Bilans površina:

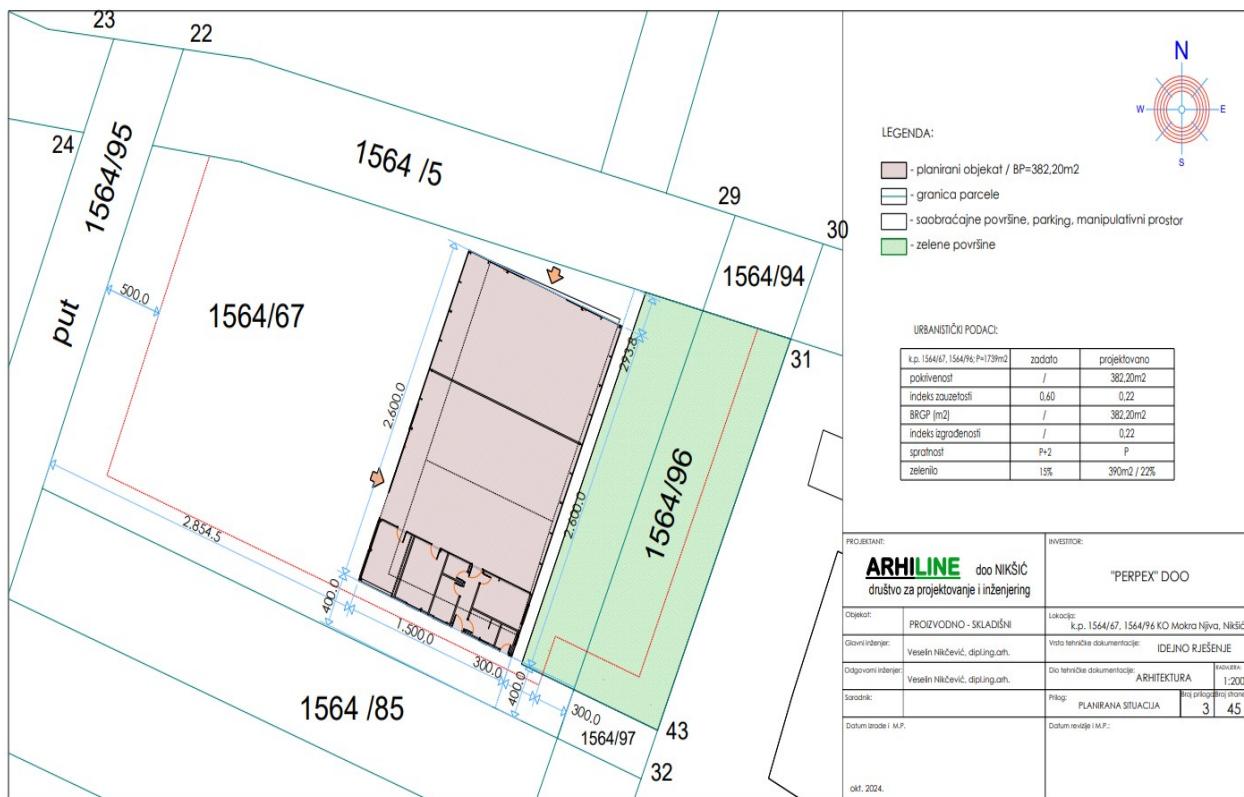
	NETO m2	BRUTO m2
PROIZVODNO – SKLADIŠNI PROSTOR 1	162,10	
PROIZVODNO – SKLADIŠNI PROSTOR 2	126,50	
PRAĆEĆE PROSTORIJE ZA ZAPOSLENE	61,20	
UKUPNO	349,30	382,20

Urbanistički parametri:

Projektom su ispoštovani svi zadati urbanistički parametri:

k.p. 1564/67, 1564/96 KO Mokra Njiva /P=1739m ²	zadato	ostvareno
Indeks pokrivenosti	0,6	0,22
max nadzemna spratnost	P+2	P
Indeks izgrađenosti	/	0,22

Projektom je predviđena primjena savremenih i tradicionalnih građevinskih materijala sa težnjom da se zadovolje estetske vrijednosti objekta i uklapanje u ambijent uz poštovanje zahtjeva građevinske fizike.

Sl. 3.a.1. Idejno rješenje projekta

Konstrukcija:

Konstruktivni sistem slijedi u potpunosti arhitektonsko funkcionalne zahtjeve sadržaja objekta kao i planirani koncept organizacije prostora. Objekt se gradi po sistemu nosive čelične konstrukcije, sa oblogom od termoizolovanih čeličnih panela debljine 5 cm. Temeljenje objekta se izvodi na armiranobetonskim gredama i temeljnim stopama.

Elementi čelične konstrukcije su grupisane po svojoj namjeni u četiri grupe i to:

- Primarna - nosiva konstrukcija objekta,
- Primarna - nosiva krovna konstrukcija (nagib 15°),
- Sekundarna -nosiva konstrukcija zidnih panela i
- Sekundarna ň nosiva konstrukcija krovnih panela.

Primarnu i sekundarnu konstrukciju čine nosači od hladno oblikovanih "I" profila. Svi elementi nosive konstrukcije moraju biti odmašćeni i očišćeni bez korozije i zaštićeni protivpožarnom bojom.

Fasadni zidovi i krovni pokrivač:

Svi zidovi objekta rade se po sistemu suve montaže. Spoljni fasadni zidovi objekta su od termoizolovanih panela debljine 5 cm, oslonjeni na betonsku soklu i pričvršćuju se na fasadne rožnjace koje se nalaze u ravni sa fasadnim nosivim stubovima. Spoljni lim panela je blago profilisan debljine 0,5 mm kvaliteta S250 pocinkovan i završno obojen poliesterskom bojom u RAL-u po izboru projektanta u dvije nijanse sa preovlađujućom sivom bojom.

Unutrašnja strana panela mora biti laka za čišćenje i pranje. Izolaciono jezgro mora biti negorivo, te panel treba da ima koeficijent prolaska toplote manji od $U=0,25 \text{ W/m}^2\text{K}$.

Krovni pokrivač dvovodnog krova objekta je termoizolovani panel debljine 50 mm. Spoljni lim panela je trapezastog oblika debljine 0,5mm kvaliteta S250 pocinkovan i završno obojen poliesterskom bojom u RAL-u po izboru projektanta sa preovlađujućom tamno sivom bojom. Unutrašnji lim panela je ravan i u svjetloj boji. Izolaciono jezgro mora biti negorivo, te panel treba da ima koeficijent prolaska toplote manji od $U=0,25 \text{ W/m}^2\text{K}$. Krovni panel leži na ročnjacama od hladno oblikovanih ili profila koji se oslanjaju na gornji pojas krovnih nosača. Sa podužnih strana objekta postavljaju se horizontalni oluci sa uvodnim i opšivnim limovima, na kojima je raspoređeno ukupno 6 vertikalna oluka za odvodnju atmosferskih voda.

Građevinska stolarija i bravarija:

Građevinska stolarija predviđena je od termoizolovanih Alu ili PVC profila i ustakljena termopan stakлом 4+12+4mm. Uz stolariju koja se ugrađuje u panele, potrebno je izraditi slijedeće štokove od hladno oblikovanih čeličnih profila, koji treba da odgovaraju profilima stolarije. Ulazna vrata treba raditi od termoizolovanih panela, kako bi se osigurala dobra termoizolacija radnog prostora u vrijeme grijanja.

Limarija:

Limariju na objektu čine krovni i fasadni elementi. Krovnu limariju čine sljemenjaci i oluci. Sljemenjake treba da isporuči prizvođač krovnih panela prema izabranom panelu. Oluci se rade od čeličnog, pocinkovanog i plastificiranog lima debljine 0,6 mm, sa pripadajućim uvodnim limovima. Postavljaju se u nosače, koji su zavareni za zadnju krovnu rožnjacu. Iz horizontalnih oluka se spuštaju vertikale sa obje strane objekta. Fasadnu limariju čine opšavi između ugaonih spojeva zidova, spojeva zidova i krovnog panela, spojeva zidova i betonske sokle, odnosno poda i opöavi prodora konstruktivnih elemenata kroz panel. Svi opšavi se rade od čeličnog, pocinkovanog i plastificiranog lima debljine 0,6mm sa obje strane panela, a prostor između limova se popunjava pur-pjenom.

Podovi i izolacije:

Podovi u proizvodno - skladišnim prostorijama su predviđeni kao betonski sa iferobetonom i perdašenjem kao završnom obradom. U pratećim prostorijama za zaposlene predviđena je keramika na ljepilu kao završna podna obloga.

Zidovi:

Unutrašnji zidovi u pratećim prostorijama su predviđeni kao gipsane pregrade standardnih gipskartonskih ploča u dijelu podjele prostora na funkcionalne djelove, kao i vlagootpornih gipskartonskih ploča u toaletu. Prema potrebi i spoljni fasadni zidovi se sa unutrašnje strane oblažu gipskartonskim pločama na al. potkonstrukciji. U sanitarnim prostorijama zidovi su granitnim keramičkim pločicama obloženi do plafona.

Plafoni:

U pratećim prostorima se preko plafonske nosive konstrukcije izvodi spušteni plafon od gipskartonskih ploča na potkonstrukciji. Kao završna obrada, plafoni su gletovani i bojeni posnom bojom.

Unutrašnja stolarija i bravarija:

- Sva unutraönja stolarija se izrađuje od MDF I drvene građe.
- Završnu obradu vrata uskladiti sa ostalim enterijerom i kao takva moće biti i obložena furnirom, lakirana bezbojnim PU lakovima ili bojena.
- Okove i brave prilagoditi namjeni.
- Sva stolarija na gradilište mora doći propisno zaštićena prilikom transporta.
- Ugrađuje se postupkom suve montaže.

Uređenje terena:

Pod planom uređenja terena tretirane su slobodne površine u okviru prostora predviđenog za izgradnju objekta. Predmetni prostor je definisan izgrađenim saobraćajnim i manipulativnim površinama. Slobodni prostor se nalazi oko planiranog objekta i čine ga interne saobraćajnice, parkinzi, pješačke i zelene površine. Glavni prilaz objektu veže se na postojeću saobraćajnicu. Sa te strane obezbijeden je asfaltirani prilaz sa izlazom na plato parking prostor i manipulativnu zonu oko objekta koja povezuje ulaze u radni i službeni dio

objekta. Projektom su predviđeni prirodni materijali standardnog kvaliteta i načina upotrebe. Prostor je dodatno potrebno oplemenjen zasadom zelenila i trave.

Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta

Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta

Pripremni radovi obuhvataju:

- obilježavanje i ogradijanje gradilišta;
- postavljanje instalacija privremenog karaktera za potrebe izvođenja radova;
- obezbjeđenje prostora za dopremu i smeštaj građevinskog materijala; pripremni radovi kojima se obezbjeđuje sigurnost okolnih objekata
- i obezbjeđenje nesmetanog odvijanja saobraćaja i korišćenje okolnog prostora;

Neophodno je preduzeti sledeće mјere zaštite životne sredine tokom izvođenja radova na objektu:

- uspostaviti adekvatnu organizaciju izvođenja radova,
- koristiti savremeniju mehanizaciju i održavati mašinski park u ispravnom stanju,
- kontrolisati podizanje prašine na gradilištu,
- uspostaviti adekvatno upravljanje otpadom nastalim tokom izvođenja radova,
- redovno uklanjati otpad sa gradilišta uz formiranje potrebne dokumentacije.

Konfiguracija same lokacije iziskuje pažljiv odabir sadržaja i organizacije gradilišta i jedan su od prvih koraka koji mogu smanjiti ili u potpunosti ukloniti mnoge neželjene pojave prilikom izvođenja radova, kako sa aspekta želja i mogućnosti izvođača, tako i sa aspekta zaštite životne sredine. Uputstvo za zaštitu životne sredine primjenjivaće se na gradilištu.

Na predmetnoj lokaciji neće se vršiti zamjena ulja u motorima građevinskih mašina, kao ni servisiranje građevinskih mašina, eventualni rizici po osnovu njihovog izlivanja biće spriječeni. Izvođaču/podizvođaču radova i njegovim radnicima nije dozvoljeno da dovode posjetioce na lokaciju objekta bez odgovarajućeg odobrenja odgovornog lica. Oprema i alat koji će biti donijeti na lokaciju objekta, moraju biti ispravni. Od izvođača/podizvođača se traži da sa sobom donese sav potreban alat, lična zaštitna sredstva i opremu koja je potrebna da bi se posao završio. Izvođač/podizvođač radova je dužan da u potpunosti poštuje i primjenjuje zakonsku regulativu iz oblasti zaštite životne sredine.

Na kraju svakog radnog dana mjesto izvođenja radova mora biti očišćeno i građevinski otpad (šut) mora biti uklonjen iz područja koje je pod odgovornošću izvođača/podizvođača radova, a ovlašćeno lice mora da izvrši kontrolu.

Izvođač/podizvođač radova je odgovoran za bilo koju štetu koju prouzrokuje. Izvođač/podizvođač radova i njegovi zaposleni moraju da poštuju sve istaknute znakove i obavještenja. Izvođač/podizvođač radova treba da upozna svoje radnike sa mjerama i pravilima na lokaciji objekta. Izvođač/podizvođač radova je obavezan da nadoknadi svaku štetu koja je prouzrokovana njegovim neodgovornim ponašanjem. Izvođač/podizvođač radova je odgovoran da trenutno reaguje na pojavu rizičnih stanja koja su pod njegovom kontrolom i primjeni mјere koje će smanjiti rizik. Ako preduzete mјere nisu adekvatne i

postoji mogućnost da dođe do zagađivanja životne sredine radovi će biti zaustavljeni dok god se ne uspostave potrebne mjere za maksimalno smanjenje rizika.

U slučaju da izvođač/podizvođač radova ili njegovi radnici prekrše bilo koje pravilo mogu biti:

- usmeno upozorenji;
- pismeno upozorenji;
- udaljeni sa lokacije;
- trajno suspendovani sa posla.

U toku izvođenja radova javlja se otpad u vidu gradjevinskog materijala i sl. Po završetku radova sav otpadni materijal biće uklonjen sa gradilišta na za to predviđene deponije. Sakupljanje i odlaganje otpadnog materijala izvođač će vršiti poštujući lokalnu proceduru (zaključivanjem ugovora o periodičnom odvoženju sakupljenog otpada i formiranjem prateće dokumentacije) i po završetku radova će ukloniti sve svoje objekte i opremu.

Da bi spriječili nekontrolisano nakupljanje i raznošenje otpadnih materijala biće preduzete sledeće mjere:

- Za odlaganje komunalnog otpada sa gradilišta obezbijediće se neophodan broj kontejnera.
- Prostor će biti definisan izradom šeme organizacije gradilišta od strane izvođača.
- Za sva pitanja, predloge i žalbe iz oblasti zaštite životne sredine, izvođač će odrediti odgovorno lice koje će moći kontaktirati i koje će biti zaduženo za sprovođenje mjera zaštite životne sredine tokom izvođenja radova na gradilištu.

Vodovod i kanalizacija

Napajanje predmetnog objekta vodom predviđeno je iz gradske vodovodne mreže. Shodno Glavnim projektom vodovoda i kanalizacije vodovodne vertikale biće urađene od pomicanih i PVC vodovodnih cijevi, odgovarajućih prečnika koji su dobijeni na osnovu hidrauličnog proračuna. U okviru objekta voda se koristiti za piće i sanitарне potrebe.

Unutrašnja hidrantska mreža mora da bude kompletirana sa limenim hidrantskim ormarićem u kome se nalazi: jedno crijevo prečnika Ø 52 mm, dužine 15 m, univerzalna mlaznica (za puni i raspršeni mlaz), ključ za stezanje spojki na crijeva sa mlaznicom i ventil za otvaranje i zatvaranje dovoda vode. Ormarići sa hidrantskim kompletom označavaju se latiničnim slovom "H", postavljaju se ili ukopavaju u zidu na visini od 1,50 m, od nivoa podne površine, kako bi se trenutno mogli aktivirati u slučaju potrebe. Raspoređuju su tako da ne ometaju evakuaciju, a mlaz vode iz crijeva i mlaznice iznosi ukupno 20 m, i pokrivata svaku tačku u objektu. Hidranti se smještaju u prolaze, stepenišne prostorije i uz puteve za evakuaciju, u neposrednoj blizini ulaznih vrata prostorija koje mogu biti ugrožene požarom, tako da ne ometaju evakuaciju.

Elektro instalacije

Napajanje objekta, napajanje objekat električnom energijom će biti u skladu sa uslovima od strane CEDIS-a.

Mjerenje utrošene električne energije, napojni kabl polaže se do mjerno razvodnih ormara. Obaveza ugradnje brojila je CEDIS-a.

Napojni kablovi, Do sledećih razvodnih ormara je predviđeno polaganje mrežnog i agregatskog kabla: Do GRO-1-m/a polažu se kablovi PP00 4x185+1x120 mm² – za mrežni dio, odnosno PP00 4x95 mm² – za agregatski dio, sa MRO-1. Do RO-TT polažu se kablovi N2XH 4x120 mm² – za mrežni dio, odnosno N2XH 5x25 mm² – za agregatski dio, sa GRO-1-M/A. Do GRO-2 polažu se kablovi PP00 4x120+1x95 mm² – za mrežni dio, odnosno PP00 4x120+1x95 mm² – za agregatski dio, sa MRO-2.

Rezervno napajanje – DEA, projektnim zadatkom je definisano agregatsko napajanje za oba poslovna prostora, PP1 i PP2, kao i UPS napajanje: u PP1 – kod svake kase planiran je po jedan UPS snage 850Va, 480w, u PP2 – planiran je UPS 6kVa, 230V, sličan tipu "Socomec". Projektom su predviđeni agregati: – P110-3, FG WILSON, 110 kVA/88 kW (stand by režimu) za PP1. – P250-5, FG WILSON, 250 kVA/200 kW (stand by režimu) za PP2. Agregati su oklopljenog tipa predviđeni za vanjsku montažu. Automatike aggregata se nalaze u tehničkim prostorijama objekata PP1, odnosno PP2. Za vezu između aggregata i ATS polažu se kablovi: PP00 4x95 mm² (za PP1), PP00 4x120+1x95 mm² (za PP2) kao i signalni kablovi 2x(2x(P00 5x2.5 mm²)) koji se polažu kroz PVC cijevi Ø16 mm (za PP1 i PP2). Sa izlaza ATS-a (iz PP1) do MRO-1 ormara polaže se kabal PP00 4x95 mm² slobodno u rovu. Sa izlaza ATS-a (iz PP2) do MRO-2 ormara polaže se kabal PP00 4x120 mm² slobodno u rovu. Takođe mrežne djelove sa izlaza ATS-ova je potrebno raskačiti, a za signalizaciju mreže potrebno je položiti kablove PP00 5x2.5 mm² do MRO-1(MRO-2) ormara do ATS-ova u tehničkim prostorijama PP1(PP2).

Razvodne table i ormari, predviđena je ugradnja glavnih razvodnih ormara GRO1-M/A za PP1 i GRO-2 za PP2 preko kojih se vrši napajanje potrošača u objektima PP1 odnosno PP2. Mjerenje utroška električne energije za PP1 (PP2) se vrši u MRO-1(MRO2), preko peto-amperskih poluindirektnih brojila a ugrađuje ih lokalna distribucija. Svako krilo ormana treba da je preko P/F 4 mm² (žuto-zelena boja) provodnika priključeno na sabirnicu za uzemljenje u okviru ormana. Sabirnice za faze se u okviru ormana označavaju oznakama L1, L2 i L3, sabirnice za nulu se označavaju sa N, dok se sabirnica za uzemljenje označava sa PE. Kod ožičenja neutralni vodovi moraju biti plave boje, a zaštitni žuto-zelene boje. Ožičenje i montiranje opreme unutar table potrebno je uraditi u radionici. Prilikom ožičenja sve žile se moraju polagati kroz perforirane sive PVC kanale sa poklopcem. Sa unutrašnje strane krila table potrebno je postaviti samoljepljivi držać dokumentacije za smještanje jednopolne šeme razvodne table. Razvodni ormari su metalni sa stepenom zaštite IP55. Oprema koja se montira u razvodne table i ormare data je u predmjeru i predračunu radova. Svi strujni krugovi u tablama i ormarima moraju biti vidno označeni brojevima na strujnim stezalkama. Djelovi koji mogu doći pod napon moraju da budu zaštićeni od slučajnog dodira rukovaoca. U RT se postavlja jednopolna šema izведенog stanja. Stanske table se ugrađuju na mjestima koja su prikazana na crtežima, a na visini od 2.2 m od kote poda.

Električna instalacija opšte potrošnje, arhitektonskim projektom je predviđen enterijer na osnovu kojeg su projektovani opšta potrošnja i osvjetljenje. Za potrebe opšte potrošnje, prema namjeni ovoga dijela objekta, predviđen je potreban broj monofaznih i trofaznih priključnica i priključaka a kako je to dato na planovima električne instalacije. Treba napomenuti da je raspored priključnica dat u skladu sa datim rasporedom opreme. U slučaju da dođe do izmjene rasporeda opreme položaj priključnih mesta uskladiti sa istim. Instalacija monofaznih priključnica je predviđena provodnicima tipa N2XH 3x2,5 mm², dok su za

napajanje trofaznih izvoda i utičnica predviđeni kablovi N2XH 5x2,5 mm², N2XH 5x4 mm², N2XH 5x16 mm², N2XH 4x35 mm². Instalacioni pribor je modularnog tipa, a može se izabrati odgovarajuća zamjena drugog proizvođača istih tehničkih karakteristika.

Električna instalacija rasvjete, u svim prostorijama objekta predviđena je odgovarajuća instalacija osvjetljenja prilagođena namjeni i uslovima montaže, a prema legendi na planovima instalacije. Predviđene svjetiljke odgovaraju namjeni i položaju prostorija i u odgovarajućem su stepenu zaštite. Treba napomenuti da prije početka izvođenja radova se izvrši konsultacija sa Investorom radi utvrđivanja tačnog rasporeda i tipa svjetiljki. Svjetiljke u kupatilu se montiraju u zoni 2, stepena zaštite IPX4 i stepena električne izolacije 2 (svjetiljke sa izolacionim podnožjem).

Osvjetljenjem u prostorijama se upravlja preko grebenastih sklopki na vratima ormara. Spajanje provodnika u kutijama izvesti kvalitetno uz potreban nivo izolovanosti spojeva. Sve metalne mase svjetiljki neophodno je uzemljiti. Instalacije izvesti provodnicima tipa N2XH 3 x 1,5 mm², položenim djelimično pod malter ili kroz cijev presjeka Ø16 mm uz poštovanje propisanih horizontalnih i vertikalnih razmaka. Instalacija uzemljenja, na već postojeće uzemljenje se dodaje potrebna dužina trake FeZn 25x4mm². Ukoliko se ustanovi da postajeće uzemljenje ne zadovoljava prelazni otpor uzemljivača, potrebno je dati rešenje za novu instalaciju uzemljenja.

Instalacija gromobrana, na već postojeći gromobran se dodaje potrebna dužina okruglog voda AH1Ø8 mm. Ukoliko se ustanovi da postajeći gromobran nije u skladu sa propisanim standardima, potrebno je dati rešenje za novu instalaciju gromobrana. Izjednačavanje potencijala, u skladu sa tehničkim propisima za izvođenje elektroinstalacija, predviđena je i instalacija za izjednačenje potencijala. Izvršiti povezivanje svih metalnih masa na zatitne sabirnice unutar pripadajućih RT provodnicima P/F 1x10 mm². Takođe povezati sve ormare slabe struje i sve ostale metalne površine i elemente u objektu (stopenisne krakove, metalne stokove, gelendere na balkonskim ogradama...) sa pripadajućim JS unutar RT.

Kako su cijevi vodovoda i kanalizacije unutar objekta od neprovodnog materijala nije potrebno izvršiti povezivanje cijevi na sabirnicu za izjednačavanje potencijala.

U mokrim čvorovima ugraditi kutiju za izjednačavanje potencijala PS - 49 na visini od 0.4 m, na mjestima gdje je predviđeno u grafičkom dijelu projekta.

U kutiji se nalazi bakarna sabirnica na koju se provodnikom P/F 1x4 mm² povezuje sve metalne mase u kupatilima. Od kutije za izjednačavanje potencijala do pripadajuće zaštitne sabirnice u razvodnoj tabli položiti provodnik P/F 1x6 mm² kroz pvc cijev Ø 16 mm.

Instalacije SKS-a, projektom se predviđaju dva RACK ormara za dvije zasebne cijeline. Projektom se predviđa da sve prostorije budu opremljene telekomunikacionim utičnicama RJ45 u modularnoj izvjedbi, čije su lokacije definisane projektom enterijera. Ovim sistemom je obezbijedena mogućnost priključenja više uređaja: telefon, računar, fax. SKS predstavlja osnovu za izgradnju informacionog sistema, koji treba da bude formiran na bazi savremenog pristupa u telekomunikacionim tehnologijama. Na ovaj način omogućava se integracija telefonskog i računarskog sistema, kroz jedinstvenu kablovsku mrežu u jedinstven telekomunikacioni sistem. Utičnice se montiraju visinama naznačenim u grafičkim prilozima. U sklopu ovog sistema je predviđena wi-fi mreža postavljanjem dovoljnog broja dual band plafonskih i zidnih Access Pointa velikog dometa. Predviđeni Access point je tipa Ubiquiti

UniFi AC AP LR. Dual band AP ili uređaj sličnih tehničkih karakteristika. Kablovi se polažu kroz fleksibilne PVC cijevi fi 16 mm a dijelom PNK regalima ispod spuštenog plafona. FTP cat 6 koristi se za povezivanje RJ-45 prikjučnica lociranih po etažama objekta sa pripadajućim portovima na patch panelima smještenim u rack ormaru lociranom u prizemlju objekta. Predvidjeni kabal omogućava prenos podataka brzinom od 1 Gb/s što je više nego dovoljno s obzirom da terminali koji će se konektovati na LAN mrežu ne posjeduju portove koji zahtjevaju brzine veće od navedene. FTP kablosim upredenih parica posjeduje i zasebnu žilu za uzemljenje čijim se povezivanjem na metalni oklop rack ormara, koji je uzemljen, štite terminalni uredjaji od lutajućih struja. Lutajuće struje uglavnom nastaju indukovanjem prouzrokovanim vraćanjem dijela atmosferskog pražnjenja, sprovedenog krovnim uzemljivačem u zemlju oko pogodjenog objekta, nazad u objekat. Ethernet kablovi tipa FTP cat 6 se završavaju na 24 portnom patch panelu cat. 6 koji je smješten u rack ormaru. Rack ormar će se osim za smještaj patch panela koristiti i za smještaj switcheva-a, servera video-nadzora, kao i za smještaj opreme neophodne za konekciju na internet (ruter, sl.) Rack ormar može biti predvidjen za montažu na zid kao i samostojeći. Ovim projektom se predviđa montaža samostojećeg rack ormara 22U/19" odnosno nadgradnih Rack ormara 2,3 15U. Ormar je fleksibilne konstrukcije, bočne i zadnja strana se mogu skinuti radi jednostavnog pristupa opremi, posjeduje staklena vrata sa bravom, mobilne prednje i zadnje šine 19" sa obeleženim brojevima unita. Glavni Rack ima dimenzije 600x600x1000 mm (ŠxDxV) odnosno druga 2 Rack-a 600x450x750mm (ŠxDxV). Nakon izgradnje struktturnog sistema neophodno je izvršiti neophodna mjerena i izraditi protocol sa rezultatima. Instalacija od patch-panela do utičnica u objektu će se testirati testerom za računarske mreže i rezultati moraju zadovoljavati vrijednosti koje su navedene u opisu FTP kabla cat 6. Nakon testiranja mreže potrebno je sačiniti protokol.

Instalacija video nadzora, na objektu će biti realizovan AHD sistem video nadzora, sa kamerama FULL HD rezolucije. Sistem video nadzora (CCTV) ima višestruku funkciju. Glavni principi su: Nadzor prostora u tzv. live modu, prepoznavanje osoba i / ili događaja u live modu, snimanje i čuvanje tih događaja, te mogućnost pregleda takvih događaja u slijedećem periodu, kada god se za tim pokaže potreba. Predviđen je sistem videonadzora koji se sastoji od dvije zasebne cijeline. Projektom su predviđena dva DVR uređaja koji se postavljaju u odgovarajućim tehničkim prostorijama u prizemlju objekta. Sistem se sastoji od fiksnih dome dan/noć kolor kamera. Predviđene su kamere visoke rezolucije od 2Mpix (1080 p). Kamere imaju mogućnost automatske kompenzacije pozadinskog osvetljenja, automatsko pojačanje video signala u 5 stepeni, generisanje teksta kamera direktno na kameri , kontrolu game, kao i sistem menija lokalno na kameri. Na kamerama je BNC izlaz za video signal, standardni 1 V p-p. Sve kamere se priključuju na centralni sistem nadzora, na digitalni video rekorder. Video signali sa svih kamera se snimaju u cirkularnom modu rada, pri čemu se definiše period čuvanja video zapisa, i kvalitet snimka. Nakon isteka ovog vremena, nove video sekvene se snimaju preko najstarijih. Moguć je izbor sekvenci koje se obavezno čuvaju. Prenos video signala sa svake od kamera do odgovarajućeg DVR-a se vrši koaksijalnim kablovima sl. tipu RG59B/U položenih kroz PVC cijevi fi 16mm. Koaksijalni kablovi se sa obje strane završavaju BNC konektorima, i povezuju na kamere, tj. DVR. Sve kamere se napajaju sa 12 Vdc. Predviđeno je centralno čopersko napajanje koje se smješta u Rack oramru ili u njegovoj neposrednoj blizini. Predviđeni DVR snimač je sličan tipu DVC DRA-7516H. Samostojeći 16 kanalni AHD Full HD DVR, pentabrid: 16 analogne / AHD kamere + 1 IP kamera, podržava 1080p DVC IP kamere, 1 x HDD, quadpleks, podržava 5 mpx kamere, HH.264/H.265/H.265+, brzina snimanja 5Mpx Lite/10fps; 4Mpx Lite/12fps; 1080p/12fps; 1080p LITE/25fps; 720p/25fps; WD1/25fps IP: 5Mpx, 4Mpx,

3Mpx,1080p@25fps RS485, BNC, HDMI i VGA video izlaz, P2P, LAN, DHCP, DDNS, WEB server, mobile client, dual stream, napajanje 12VDC.

Sistem dojave požara, u objektu je predviđen savremeni adresabilni sistem za detekciju i rano otkrivanje pojave požara.

Sistem za signalizaciju požara se sastoji od: – automatskih detektora požara (optički), – ručnih javljača požara, – centralnog uredjaja t.j. protivpožarne centrale (PPC) sa operativnom konzolom, – elemenata za signalizaciju (unutrašnje i spoljašnje sirene) – telefonskog dojavnika, – potrebne električne instalacije. Predviđenim automatskim javljačima požara moguće je da se požar u objektu otkrije u svojoj najranijoj fazi. Uključivanje ljudskog faktora u proces otkrivanja je neophodan radi provjere informacija dobijenih od osjetljivih javljača. U takvim postupcima postoji opasnost od čovjekove zabune ili nepravilnog postupka te i to se ođe mora uzeti u obzir pri odabiranju opreme sistema. Iz date šeme organizacije alarma jasno se vidi da postoje dva osnovna puta alarmiranja požarne opasnosti u objektu: – alarm dobijen od automatskih javljača – alarm ostvaren aktiviranjem ručnih javljača požara. Da bi se eliminisale moguće ljudske greške, postoji (vidi šemu) i treći put nadzora koji se odnosi na nadzor prisutnosti i nadzor izviđanja. Oba nadzora se primjenjuju samo u slučaju postupka po dobijenom alarmu sa automatskih javljača. U slučaju prijema alarma sa zone ručnog javljača požara, programirano zakašnjenje ne bi bilo opravdano, adnosno svaki alarm sa ručnog javljača požara se apriori smatra dojavom sigurnog požara. Oba prethodna pomenuta zakašnjenja se mogu podesiti na centrali na različita vremena u zavisnosti od konfiguracije objekta i vremena koje realno potrebno dežurnom licu da obide najudaljenije prostorije zone iz koje je stigao alarm, kao i vremena koje je potrebno za brzu reakciju na pristigli alarm. Kraće vrijeme kašnjenja (približno 30 sek) sluzi za nadzor prisutnosti i to je način za provjeravanje dežurnog lica da li je reagovao i kom vremenu na dati alarm. Ukoliko dežurni ne reaguje u propisanom roku iz bilo kog razloga (odsutnost, spavanje i sl.) taj prvi tvz. "mali alarm" centrale odmah po isteku vremena prelazi u :veliki alarm" kada automatski nastupa isključenje energetskog napajanja objekta i aktiviranje alarmnih sirena kao i automatski daljinski prenos informacija o alarmu preko telefonskih linija. Ukoliko pak, dežurna osoba poništi "mali alarm" u toku tog prvog vremenskog intervala (nadzor prisutnosti) počinje da teče drugi vremenski interval kašnjenja koji predstavlja tvz. "nadzor izviđanja". Ovo kašnjenje je podesno na duže vrijeme (5 minuta za ovaj objekat). U tom vremenskom intervalu, dežurni vatrogasci mogu da stignu do bilo kojeg dijela u opasnosti, upoznaju sa situacijom i ukoliko je požar manjeg obima pristupe njegovom gašenju priručnim aparatima i po uspešnoj akciji se vrate do PP centrale i aktiviraju alarm (vrate centralu u prvobitno neaktivirano stanje). U slučaju da je požar većeg obima, dežurno lice pritiskom na najbliži ručni taster u zoni opasnosti direktno aktivira "veliki alarm" sa ranije opisanim funkcijama centrale. Ukoliko se dogodi da se dežurno lice ne vrati u vremenu nadzora izviđanja do PP centrale, automatski , po isteku tog vremena, nastupa "veliki alarm" sa opisanim funkcijama centrale. Ovim se isključuje mogućnost isključenja alarma kao posledice nesreće lica koja izviđaju i gase požar ili njihovog nepravilnog djelovanja u postupku alarmiranja. Primjenom ova dva vremena kašnjenja postiže se da "veliki alarm" nastupi samo u slučaju kada je autentičan čime se eliminiše mogućnost prevodenja lažnog alarma u "veliki alarm". Takođe se postiže veća sigurnost za lica koja izviđaju i gase požar, obzirom da se alarmne sirene uključuju ukoliko je njihovo zadržavanje na mjestu duže od predviđenog. Pored navedenog, objekat je moguće nadzirati automatskim javljačima koji su podešeni na najveću moguću osjetljivost pa se osiguravabro otkrivanje početnih manifestacija požara. Time se, u slučaju požara, povećava sigurnost ljudskih života i smanjuje materijalna šteta. Preko noći i van radnog vremena, kada u objektu nema prisutnih

lica, faze kašnjenja se mogu ispuniti čime se ubrzava nastupanje "velikog alarma". Praksa je pokazala da se ovo ne odražava na smanjenje efikasnosti sistema obzirom da su u tim periodima lažni alarmi vrlo rijetki. U slučaju ispada ili remonta PP centrale ili instalacije potrebno je pojačati vatrogasnju službu i vršiti obilazak objekata na svaki sat vremena, što se strogo kontroliše i registruje u knjizi obilazaka. Protivpožarna centrala treba da bude kontrolisana od ovlašćenog servisa jedanput mesečno, a instalacija i javljači u regularnim intervalima vremena. Alarmiranje u slučaju požara predviđeno je na sledeći način: aktiviranjem elektronskih sirena sa potrebnim nivoima zvuka; u objektu je predviđeno postavljanje alarmnih sirena; aktiviranjem automatskog telefonskog dojavljivača sa emitovanjem govorne poruke na više, unapred određenih i programiranih, telefonskih brojeva.

Ambijentalno ozvučenje, projektovani sistem se sastoji od dvije zasebne cijeline. Sistemi ambijentalnog ozvučenja koriste 100V linije sa galvanski odvojenim zvučnicima što omogućava rad sa velikim brojem zvučnih kutija koje mogu biti udaljeni i na većom rastojanju od pojačala. Zonalna organizacija sistema omogućava selektivno uključivanje ili regulaciju jačine zvuka u svakom prostoru ponaosob, zavisno od planiranog ozvučavanja. U objektu je predviđen sistem 100 voltnog ozvučenja koji se sastoji od sledećih elemenata: – Integrisano mixer pojačalo, kao centralna jedinica – potreban broj plafonskih zvučnika Predviđeni su ugradni plafonski zvučnici snage 6W. Plafonski zvučnici su sljedećih karakteristika slični tipu: FON GAT-601 – snage 6W, – ospek frekvencija 140-20,000 Hz , – High Z 100 V line: – Impedansa: 1,660 oma (6 W),3,330 oma (3 W), – 92 dB ±3 dB at 1 W/m – Dimenzije: 188mm x 80 mm prečnik, 168 mm rupa za plafon, – težina: 0.6 kg .

Betonski radovi

Opšti uslovi

Pri izradi betonskih i armirano-betonskih radova treba se pridržavati uslovima,zatim, odredbama koje propisuju Pravilnik o tehničkim mjerama i uslovima za beton i armirani beton (Sl. List SFRJ broj 11/87PBAB), kao i odgovarajućih jugoslovenskih standarda. Beton se smije proizvoditi iz prethodno ispitanih, te tokom vremena vizuelno i mjerenjem kontrolisanih osnovnih materijala, U betonjerku dolaze po pravilu samo oni materijali koji odgovaraju kriterijumima kvaliteta. Uzimanje uzoraka, u svrhu dobijanja uvjerenja o kvalitetu, obavlja ovlašćena organizacija ili izvođač, pod kontrolom nadzornog organa. Za tehnički pregled Izvođač je dužan pribaviti uvjerenje o kvalitetu i druge dokaze o ispravnosti materijala,koji se ugrađu, ateste o dokazu kvaliteta betona, tj. ateste o postignutim čvrstocama. Sve ove dokaze Izvođač je dužan pribaviti blagovremeno, kako se materijali dopremaju na gradilište ugrađenju i saopštavati nadzornom organu.

Za spravljenje betona može se upotrebljavati cementi minimalne klase 42.5:portland cement i portland cement sa dodatkom zgure.Cement mora imati svojstva propisana u PBAB-u i JUS-u: B.C1.011.

Agregat mora imati svojstva propisana u PBAB-u i ostalim jugoslovenskim standardima. Može se upotrijebiti samo onaj agregat, kojemu su već dokazana svojstva prethodnim ispitivanjem. Svaka frakcija aggregata mora se deponovati odvojeno, tako da se izbjegne miješanje frakcija. Zrna aggregata ne smiju biti površinski obavijena muljem,glinom ili drugim koliodnim supstancama.Voda za spravljenje betona mora u svemu odgovarati uslovima

propisanim u Pravilniku o betonu i armiranom betonu,a može se upotrebljavati voda iz vodovodne mreže.

Kod svih elemenata, pošto se beton ugradi i sabije, mora se poravnati do granica i visina naznačenih poprečnim presjekom. Kvalitet izrade mora biti takav da kada se kontroliše završna obarada letvomravnalicom od 4m ne smije pokazivati veća odstupanja od 10mm od propisane visine poprečnog preseka. Dozvoljena odstupanja su da ta na crtežima.

Uslovi kvaliteta betona

Sastav svježeg betona definisan je markom betona. Svježi beton ne smije biti sklon segregaciji,Sadržaj pora u ugradnjom betonu može iznositi najviše 3% od zapremine betona.Očvrsli beton treba zadovoljiti-član 37. I 38. Pravilnika za beton i armirani beton (Sl. List SFRJ broj 57/71).

Ugrađivanje betona

Beton se ugrađuje prema projektu betona. Prekidi u betoniranju dopušteni su samo na mjestima kako je to predviđeno u nacrtima ili upisom u građevinski dnevnik od nadzornog organa.Sav beton mora biti dobro i jednoliko sabijen sa pogodnim pervibratorom,sa kojim rade dobro obučeni betonirci,kako bi se spriječilo stvaranje glijezda i drugih slabijih mesta. Temperatura betona za ugrađivanje mora da se održi u intervalu od + 5°C, i do 30°C, bez obzira na meteorološke uslove.Kod vibriranja jednog sloja betona,koji dolazi na prethodni sloj, koji još nije vezao, pervibratori moraju ući u donji sloj betona za dubinu igle.Beton treba ubacivati što bliže njegovom konačnom položaju i konstrukciji,da se izbjegne segregacija.Od mesta ubacivanja do definitivnog položaja betona,beton smije preći najviše 1,5m.Zaštita betona mora biti efikasna već u pravim satima, nakon ugradnje betona odnosno kada stanje površine betona to dozvoljava. Intenzivna njega vlaženjem mora trajati najmanje sedam dana. Za to vrijeme vezivanja i očvršćavanja betona (28 dana),mora se zaštiti od uticaja mraza. Kod građivanja betona ostaviti sve otvore za instalaciju kišne kanalizacije i električne ,kao i ugraditi sve ankere i sidra za međusobnu vezu elemenata.Zaštitni sloj betona treba osigurati na svim betonskim elementima pomoću držača armature i iznosi za temelje min. 5,0 cm.,a ostale elemente prema PBABu.

Armaturu treba fiksirati u položaju prema planovima armature, tako da u toku betoniranja ne dolazi do njenog pomjeranja. Sastavi u oplati moraju dobro dihtovati,tako da je onemogućeno svako oticanje cementnog mljeka iz betona. Podupiranje oplate mora biti izvedeno tako da nijesu moguće nikakve naknadne deformacije ili pomicanje uslijed pritiska betona i dinamičkih uticaja za betoniranja.Oplata u toku betoniranja ne smije betonu oduzimati vodu.

Armirački radovi

Transport, skladištenje i ugradnja armature mora biti takva, da ne dolazi do oštećenja, zamašćenja, zaprljavanja i dodatne korozije armaturnih profila. Takođe, se moraju sačuvati oznake za način ugradnje.

Prije i u toku betoniranja moraju se obezbjediti propisane mjere zaštitnih slojeva betona.Prije početka betoniranja mora se izvršiti pregled armature i zapisnički utvrditi:

- ✓ Prečnici, broj komada i geometrija ugrađene armature;

- ✓ Učvršćenost armature u oplati;
- ✓ Atestirane mehaničke karakteristike armature.

Geodetski radovi

Investitor je dužan da:

- razvije nivelmansku mrežu za sve objekte, koja treba da bude osnova za sva visinska obilježavanja;
- na terenu obilježi sve glavne tačke i ose objekta izvan domaćaja mogućih radova trajno osigura osnovne tačke i repere;
- u prisustvu Nadzornog organa sve naprijed navedeno preda zapisnički Izvođaču;
- preko Nadzornog organa kontroliše sve geodetske radove koje je dužan da obavi Izvođač.tj. sačuva i održava sve tačke i repere primljene od investitora;
- postavi, čuva i održava (ako su izvan iskopa) sve ostale geodetske oznake potrebne za izvođenje objekta;
- snimi nulto stanje svih (budućih) profila za obračun količina;
- uz kontrolu Nadzornog organa izvrši sve što je predviđeno u glavnom projektu,
- odnosno obilježi pojedinačne konstrukcije, ako to nije investorova obaveza;
- za slučaj oštećenja ili uništenja bilo kakve geodetske oznake, izvrši o svom trošku i u najkraćem mogućem roku obavljanje i osiguranje iste; i
- da nabavi odgovarajuće precizne instrumente i dovede osoblje za rad sa njima za sve radove iz Glavnog projekta.

Zemljani radovi

Zemljani radovi će se izvoditi prema konturi temelja u planovima oplate datim u Glavnom projektu. U toku izvođenja radova, Nadzorni organ uz saglasnost Projektanta, a prema okolnostima, može mijenjati granice iskopa kao i nagibe useka i nasipa. Sve izmjene i odstupanja od Glavnog projekta moraju se unijeti u projekat i građevinsku knjigu.

Čišćenje terena

Prije početka zemljanih radova izvršiće se čišćenje terena – sječa drveća, uklanjanje žbunja, grmlja i ostalog rastinja, i sl. Postavljanje profila od letava za izvršenje zemljanih radova vrši Izvođač. Ukonjeni građevinski materijal biće složen na mjesta koja odredi Nadzorni organ.

Skidanje humusa

Sa površine terena ispod svih nasipa, kao i površina svih iskopa koji će se koristiti za izradu nasipa, treba ukloniti humski sloj. Skidanje se vrši do dubine predviđene projektom, odnosno dubine koju odredi Nadzorni organ. Skinuti materijal odlaže se na deponije koje odredi Nadzorni organ. Pri tome treba deponovati posebno materijal pogodan za humiziranje, na način koji će kasnije olakšati upotrebu ovog materijala.

Iskopi

Iskopani materijal se mjeri i klasificuje u iskopu, i to do granica prikazanih na crtežima ili određenim od strane Nadzornog organa. Način iskopa bira Izvođač, vodeći računa o terenskim uslovima, raspoloživoj mehanizaciji, siurnosti radova i drugim okolnostima.

Sve iskope izvršene izvan linije profila i temeljnih jama treba popuniti istim betonom I na isti način kao i sam element konstrukcije. Odstupanje od ovoga može biti samo po dozvoli Nadzornog organa, a uz saglasnost Projektanta. Višak iskopa treba detaljno snimiti i konstatovati u građevinskom dnevniku.

Ako u temeljnu jamu, kanal i rovove dolazi voda bilo kojeg porijekla, onda se ona mora odstaniti i spriječiti njeno doticanje. Površinskoj vodi se ne smije dozvoliti slivanje u temeljne jame.

Materijal iz iskopa će se deponovati samo na ona mesta gdje bude odredio Nadzorni organ, odnosno kako je u projektu predviđeno. Materijal iz iskopa će se koristiti za sva nasipanja.

Nasipanje

Nasipanje pojedinih materijala vršiće se prema mjerama i dimenzijama datim u projektu. Sva nasipanja materijalom iz iskopatreba vršiti u horizontalnim slojevima visine do 30 cm, zavisno od vrste materijala, a zbijaće se ručno prema uslovima za zemljane rade. Pri tome treba voditi računa o bilizini betonskih objekata. Ugrađivanje materijala pored betonskih građevina može početi tek kada beton postigne dovoljnu čvrsticu.

Ukoliko u toku izvođenja konstrukcije, dođe do sleganja ovako nasutog i nabijenog materijala, treba izvršiti nova nasipanja do projektovanih kota.

Nadzorni organ će stalno kontrolisati efekat zbijanja nasipa i postizanje potrebne zbijenosti.

Površine nasutog materijala treba zatraviti (osim one koje su neposredno pored zidova).

OPIS TEHNOLOŠKOG POSTUPKA

Tehnološki postupak obrade metala obuhvata:

- rezanje;
- brušenje;
- bušenje;
- zavarivanje;
- krivljenje;
- antikorozivna zaštita, farbanje metala;

Oprema:

- mašina za rezanje (tračna pila, brusilice);
- mašina za bušenje (ručna i stona bušilica);

- aparat za zavarivanje (aparat CO₂, aparat za TIG zavarivanje, klasični aparati za zavarivanje);
- mašina za krivanje (provaljak za krivljenje metala);

Čelične konstrukcije predstavljaju temelj modernih građevinskih praksi, pružajući čvrstinu, otpornost na vremenske uslove i fleksibilnost u dizajnu. Čelične konstrukcije ne samo da organizuju prostor, već i omogućavaju izgradnju velikih i kompleksnih objekata, kao što su industrijske hale i skladišta.

U svim fazama izrade čeličnih konstrukcija, od izbora materijala preko tehnologije proizvodnje do samog procesa montaže, koristi se visoko kvalitetni čelik. Za primjene u rудarstvu i građevinarstvu, čelične trake sa užadima mogu imati vučnu čvrstoću do 1000 kN/m. Ovo ih čini idealnim za izgradnju i transport teških materijala, dok minimalno istezanje (manje od 1.0%) garantuje robusnost i dugotrajnost.

U ponudi metalnih konstrukcija dominira čelik, a najčešće se radi o prefabrikovanim komponentama, odnosno gotovim djelovima koji se sklapaju na licu mjesta. Kao glavne prednosti čelika navodi se pouzdanost, ali i mogućnost modelovanja u skladu sa zahtjevima savremenog dizajna. Zbog ovog i jeste najčešće prisutan materijal, i može se naći u različitim oblicima i veličinama, a da bi se pojavio na tržištu mora zadovoljiti stroge standarde primarne proizvodnje.

Čelične konstrukcije se najčešće izrađuju od valjanih profila (HEA; HEB, IPE, IPBI), potom hladno oblikovanih profila HOP (L, U, C, E), kutijastih i punih profila. Za potrebe montažne gradnje, u formi prefabrikata, čelični profili prolaze kroz odgovarajući tretman antikorozivine zaštite i premazuju se osnovnom bojom. Korišćenje prefabrikata je naročito pogodno u uslovima gradnje u urbanim sredinama gdje nema puno prostora za rad i sa otežanim mogućnostima korišćenja teške mehanizacije. Kada govorimo o prefabrikatima to ne podrazumeva samo djelove od čelika koji čine metalne konstrukcije već i elemenata od betona, sendvič panela, a kao razlog za njihovo korišćenje je ušteda vremena jer se primjenjuju u uslovima kada se jedan isti model višekratno ponavlja na istom objektu.

Metalne konstrukcije za objekte dijele se na:

1. primarne – čine ih nosivi okviri i stabilizacijski elementi;
2. sekundarne – krovna i potkrovna fasada;

Čelik je najčešći materijal koji se koristi u primarnim konstrukcijama, dok se za sekundarne uglavnom upotrebljavaju laganiji, pocinkovani profili, uglavom Z i C.

Proces izrade metalne konstrukcije odvija se u fazama, a nakon snimanja terena pristupa se izradi projekta. Projekat uslovljava proračune konstrukcije (statiku). U fazi pripreme posebna pažnja posvjećuje se specifikaciji elemenata, težini konstrukcije, s kojima se, paralelno radi na radioničkim detaljima: detalji veza i pozicije elemenata. Djelovi konstrukcija, odnosno noseće grede i stubovi spajaju se vijačnom vezom ili zavarivanjem. Vijačne veze su pogodne za kasnije eventualne demontaže, dogradnje ili modifikacije u prostoru, dok se zavarivanje smatra trajnom vezom.

Zavarivanje je i teže i delikatnije i zahtijeva umijeće izvođača budući da zavareni spojevi zahtijevaju praćenje ispravne lokacije susjednih elemenata. U ovom slučaju konstrukcija okvira je vrlo zahtjevna i zahtijeva izuzetnu preciznost.

U izradi same konstrukcije koristi se metoda radova odozgo prema gore, odnosno "slaganje" elemenata na ovaj način. Stabilnost vertikalnih elemenata se osigurava horizontalnim cjevovodima i podupiračima od profilnih cijevi manjeg poprečnog presjeka.

Najpopularnijom metodom smatra se izgradnja "omotača" od šupljih kvadratnih stubova, para horizontalnih i više vertikalnih profilnih cijevi malog pravougaonog presjeka. Spajanjem nekoliko ovakvih "omotača" postiže se željena veličina.

Obrada metala je promjena oblika, dimenzija ili svojstava metala kako bi se prilagodio daljoj upotrebi. Promjena oblika, dimenzija ili svojstava metala može se podijeliti na ručnu ili mašinsku obradu. Da bi se izvela obrada metala na bilo koji način potreban je alat. Alat je sredstvo u direktnom dodiru s predmetom koji se obrađuje.

Sila kojom alat djeluje na obradak dovoljno je velika da pomiče obradak po radnom stolu. Zato je obrada moguća samo ako obradak miruje. Takođe je potrebno da se zadrži obradak na istom položaju ako je potrebno izvršiti više različitih obrada. Za što bolje pozicioniranje i što tačniju izradu potrebna su pomagala koja su specijalno konstruirana za tu srhu.

Metali su vrlo važna grupa materijala od kojeg se izrađuje veliki broj raznih proizvoda. Pri tome do izražaja dolaze specifične osobine metala, kao što su na primjer: karakterističan metalni sjaj, dobra provodljivost toplote i elektriciteta, neprozirnost, mogućnost legiranja.

Svojstva metala su:

- fizička svojstva: boja, sjaj, struktura, gustoća, temperatura topljenja i električna provodljivost;
- hemijska svojstva: obuhvataju hemijski sastav, afinitet i otpornost na koroziju;
- mehanička svojstva: čvrstoća, tvrdoća, elastičnost, plastičnost, žilavost;
- tehnička svojstva: pokazuje kako se materijal ponaša u obradi.

U osnovi proizvodnog programa vršenje poslova površinske obrade metala nalazi se izrada zavarenih konstrukcija.

Zavarene konstrukcije predstavljaju osnovu, a time i najveći dio proizvodnog programa. Primjenjuju se TIG postupci u zavarivanju.

Tehnologije zavarivanja koje se koriste su kvalifikovane i odobrene. Zavarivački kadar ima ogromno iskustvo.

Kontrolori su obučeni i sertifikovani za provjeru zavarenih spojeva metodama bez razaranja (penetranska kontrola, kontrola magnetofluksom i kontrola ultrazvukom).

U predmetnom proizvodno skladišnom objektu biće zaposleno 10 radnika.

b) Veličina projekta

	NETO m2	BRUTO m2
PROIZVODNO – SKLADIŠNI PROSTOR 1	162,10	
PROIZVODNO – SKLADIŠNI PROSTOR 2	126,50	
PRATEĆE PROSTORIJE ZA ZAPOSLENE	61,20	
UKUPNO	349,30	382,20

c) Kumuliranje sa efektima drugih projekata

Navedeni projekat ne može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata. Nalazi se u industrijskoj zoni, a i kapacitet objekta je relativno mali da bi mogao izazvati kumuliranje sa efektima drugih objekata.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije, naročito tla, zemljište, vode i biodiverziteta

Sanitarno-fekalne vode

Za potrebe predmetnog objekta koristi se voda sa gradskog vodovoda u skladu sa uslovima o priključenju od strane DOO Vodovod i kanalizacija – Nikšić.

Odvođenje sanitarno-fekalnih voda vrši se isključivo u vodonepropusnu jamu.

Nosilac projekta je dužan sklopiti Ugovor sa nadležnim subjektom o redovnom pražnjenju vodonepropusne jame.

Tehnološi otpadne vode

Tehnološi otpadnih voda nema.

Izvor zagadenja životne sredine emisije u vazduhu

U toku eksploatacije filter prašina neprekidno se čisti komprimovanim vazduhom.

Prašina se sakuplja i čuva u kontrolisanim uslovima u posebno odvojenom mjestu u hali do njegovog odvoženja od strane ovlašćene institucije.

Nosilac projekta u cilju smanjenja emisije štetnih gasova u toku pjeskarenja, dužan je redovno kontrolisati odvod filtera za prečišćavanje, po osnovu Ugovora sa ovlašćenim serviserom i dinamikom kontrole koji naloži ovlašćeni serviser.

Prečišćivač izdavnih (otpadnih) gasova je neophodan da skloni (udalji) boju iz vazduha i da smanji procenat uzroka (čestica) zagađenja da bi kvalitet vazduha bio u skladu sa Uredbom o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduh iz stacionarnih izvora („Sl. list Crne Gore“, br.25/12).

Aerozagadženje nastalo u funkciji tranporta u toku funkcionisanja predmetnog projekta kojima se obavlja dopremanje sirovine za proizvodnju, otpremanje gotovih proizvoda i niz drugih transportnih operacija, ne mogu uticati u većoj mjeri na kvalitet vazduha.

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad odvozi DOO KOMUNALNO NIKŠIĆ, nadležno za te poslove, sa kojim investitor treba da posjeduje Ugovor o pružanju usluga.

U toku rada stvara se komunalni otpad a isti će zbrinjava od strane DOO KOMUNALNO NIKŠIĆ, shodno ugovoru sa nosiocem projekta. Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 34/24), planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine. Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada, shodno obavezama Zakona o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 34/24).

Evakuacija komunalnog otpada: za evakuaciju komunalnog otpada nabavljen je metalni kontejner (komercijalnog tipa) zapremine 1100 litara, koji je postavljen u unutrašnjosti predmetne lokacije a prema uslovima DOO KOMUNALNO NIKŠIĆ, isti se prazni. Otpadni materijal koji nastaje mora se odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto. Ne smije se vršiti nepravilno odlaganje otpadnog materijala na otvorenim površinama. Nosilac projekta je u obavezi da vodi svakodnevnu evidenciju o mjestu nastanka, količinama i načinu tretmana otpadnog materijala koji se stvara u objektima i na lokaciji.

Sav komunalni otpad odvozi preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO NIKŠIĆ“ NIKŠIĆ, sa kojim će investitor posjedovati Ugovor o pružanju usluga.

Neopasni otpad:

- ambalaža (uključujući odvojeno skupljani komunalni ambalažni otpad), kataloški broj 15 01,
- papirna i kartonska ambalaža, kataloški broj 15 01 01,
- plastična ambalaža, kataloški broj 15 01 02,
- drvena ambalaža, kataloški broj 15 01 03,
- metalna ambalaža, kataloški broj 15 01 04,
- kompozitna ambalaža, kataloški broj 15 01 05,
- miješana ambalaža, kataloški broj 15 01 06,
- staklena ambalaža, kataloški broj 15 01 07,
- tekstilna ambalaža, kataloški broj 15 01 09,
- apsorbenti, filterski materijali, tkanine i sredstva za brisanje i upijanje i zaštitna odjeća koji nisu zagađeni opasnim materijama, kataloški broj 15 02 03
- papir i karton, kataloški broj 20 01 01,
- staklo, kataloški broj 20 01 02,
- odjeća, kataloški broj 20 01 10,
- tekstil, kataloški broj 20 01 11,
- plastika, kataloški broj 20 01 39,
- metali, kataloški broj 20 01 40,

- miješani komunalni otpad, kataloški broj 20 03 01,
- kabasti otpad, kataloški broj 20 03 07.

Pošto se na predmetnoj lokaciji vrši obrada metala, ne dolazi do pojave stvaranja otpada u većoj količini. Nastali otpad na predmetnoj lokaciji (radi se o vrlo malim količinama), Nosilac projekta je dužan da sakupi, odvoji i preda preduzeću koje se bavi otkupom sekundarnih sirovina.

Atmosferske vode

Kišnica sa krova prihvata sa olučnim vertikalama. Kišne vode odvode se slivnicima na zelenu površinu, otvoreni teren i trotoar oko objekta.

b) Obzirom da se na lokaciji nalaze privredni i uslužni objekti u zoni za industriju i proizvodnju, navedeni objekat isključuje kumuliranje sa efektima drugih projekata koje bi bile u suprotnosti sa okruženjem.

c) Za potrebe rada navedenog projekta koristi se električna energija, elektro-distributivne mreže grada. Snabdijevanje vodom je sa gradskog vodovoda u svemu prema uslovima nadležnog preduzeća

Radnici zaposleni na navedenom objektu koriste sanitарне čvorove koji se nalaze u poslovnom objektu.

Sanitarno – fekalne vode odvode se u vodonepropusnu septičku jamu.

Tehnološki otpadnih voda nema.

f) Zagadivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključivanje emisije u vazduh, ispuštanje u vodotoke, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, toplotu, ionizujuća i ne ionizujuća zračenja.

Izvor zagadenja životne sredine iz ovakvih objekata su emisije izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta

Negativne posledice u fazi izgradnje objekta se javljaju kao rezultat iskopavanja zemlje i građevinskog otpada, transporta, kao i ugrađivanja velikih količina građevinskog materijala. Posledice su povećan nivo buke, emisija izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta i raznošenje čestica prašine prilikom radova.

Zagadenja životne sredine u fazi izgradnje objekta su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

U toku eksploatacije filter prašina neprekidno se čisti komprimovanim vazduhom

Prašina se sakuplja i čuva u kontrolisanim uslovima u posebno odvojenom mjestu u hali do njegovog odvoženja od strane ovlašćene institucije.

Nosilac projekta u cilju smanjenja emisije štetnih gasova u toku pjeskarenja, dužan je redovno kontrolisati odvod filtera za prečišćavanje, po osnovu Ugovora sa ovlašćenim serviserom i dinamikom kontrole koji naloži ovlašćeni serviser.

Prečišćivač izduvnih (otpadnih) gasova je neophodan da skloni (udalji) boju iz vazduha i da smanji procenat uzroka (čestica) zagađenja da bi kvalitet vazduha bio u skladu sa Uredbom o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora („Sl. list Crne Gore“, br.25/12).

Aerozagadenje nastalo u funkciji tranporta u toku funkcionisanja predmetnog projekta kojima se obavlja dopremanje sirovine za proizvodnju, otpremanje gotovih proizvoda i niz drugih transportnih operacija, ne mogu uticati u većoj mjeri na kvalitet vazduha.

Sanitarno fekalne vode

Odvođenje sanitarno-fekalnih voda vrši se isključivo u vodonepropusnu jamu.

Nosilac projekta je dužan sklopiti Ugovor sa nadležnim subjektom o redovnom pražnjenju vodonepropusne jame.

Buka

Buka je neželjeni zvuk, odnosno svaka zvucna pojava (larma, šum, galama, lupa, govor i sl.) koja ometa rad ili odmor predstavlja buku. Buka u komunalnoj sredini predstavlja svaki zvuk koji se javlja van radnog mjesta, a to znaci: u stanovima, na ulici, u vozilima, na mjestima za rekreaciju, u školama, bolnicama itd. Ocjigledno je da se radi o vrlo razlicitim vrstama buke u životnoj sredini.

U konkretnom slučaju radi se o saobraćajnoj i industrijskoj buci, odnosno buci koja nastaje radom mašina na predmetnoj lokaciji. Buka na lokaciji se javlja usled rada mehanizacije. Svi zaposleni na predmetnoj lokaciji koriste zaštitna sredstva u skladu sa Elaboratom zaštite na radu.

Uticaj vibracija

Uticaji vibracija biće prisutni u toku izgradnje objekta.

Uticaji jonizujućeg i nejonizujućog zračenja

Uticaji jonizujućeg i nejonizujućog zračenja neće biti prisutni.

g) Rizik nastanka accidenta

Djelatnost se obavlja u skladu sa zakonskim propisima te će rizik nastanka udesa (akcidenta) biti sveden na najmanju moguću mjeru. Negativni uticaji i efekti se multiplikuju u slučaju udesnih situacija koje se vrlo rijetko dešavaju ali se ipak mogu desiti. Sagledavajući namjenu

prostora definisanu za predmetno područje i postojećim stanjem kvaliteta životne sredine, nameće se zaključak da je mogući ograničavajući faktor daljeg razvoja područja povećani nivo buke koji potiče od izgradnje objekta i blizine prometne saobraćajnice, generalno povećano aerozagadenje koje je porijeklom od blizine i sa šireg lokaliteta opštine Nikšić U cilju prevencije, pripravnosti i odgovora na moguće udesne situacije, nosilac Projekta će projektovati sistem protiv-požarne zaštite, pri čemu će analiza požarno-eksplozivne ugroženosti morati da sadrži sledeće:

- evidentiranje zapaljivih materija koje su prisutne u navedenim objektima sa navođenjem njihovih fizičko-hemijskih osobina i njihov način korišćenja,
- požarno opterećenje i
- specifikaciju stabilne i mobilne PP opreme

h) Rizici za ljudsko zdravlje

Izgradnjom i funkcionisanjem projekta ne može biti ugroženo zdravlje radnika i korisnika usluga.

Djelatnost se obavlja u skladu sa zakonskim propisima te neće postojati rizik za ljudsko zdravlje.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Bilo koja ljudska aktivnost u prostoru dovodi do određenih promjena i negativnih veličina i prostornom obuhvatu uticaja projekta (kao što su geografsko područje i broj stanovnika na koje će projekat vjerovatno uticati).

Uspješnost svakog rješenja u domenu zaštite životne sredine podrazumijeva svestrano sagledavanje i definisanje svih kategorija navedenih uticaja. U tom smislu se uvijek kao prioritet postavlja obaveza o njihovom definisanju u odnosu na osnovne prirodne činioce (klimu, vodu, vazduh, tlo, floru, faunu, pejzaž) koji, gledano kroz prizmu teorije ekosistema, i predstavljaju potpuno uređen i izbalansiran samoregulirajući mehanizam.

Pošto se ne radi o velikom zahvatu, broj zaposlenih koji će obavljati poslove realizacije projekta, neće promijeniti broj i strukturu stanovništva, što bi moglo značajnije uticati na kvalitet životne sredine na razmatranom prostoru.

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Predmetno područje se nalazi na na katastarskim parcelama br 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva. Katastarske parcele 1564/67 i 1564/96, upisane su u list nepokretnosti 860-Izvod KO Mokra Njiva, kao svojina „Perpex“ doo iz Nikšića, u obimu prava 1/1.

Lokaciju za izgradnju predmetnog objekta čine katastarske parcele 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, ukupne površine 1.739,00 m², koja se nalazi u zahvatu Izmjena i dopuna Prostornog urbanističkog plana Opštine Nikšić - Generalna urbanistička razrada. Lokacija se nalazi u okviru nekadašnjeg kompleksa ŠIK Javorak.

Prema LN 860 KO Mokra Njiva katastarsku parcelu 1564/67 čini zemljište ispod zgrade u industriji i rudarstvu površine 294 m² i zemljište uz privrednu zgradu površine 1.202,00 m². Katastarsku parcelu 1564/96 čini zemljište uz privrednu zgradu površine 243,00 m². Predviđeno je rušenje postojećeg objekta na k.p.1564/67 i izgradnja novog na istoj poziciji.

Prema planskom dokumentu, parcela se nalazi u četvrtoj građevinskoj zoni, sa predviđenom namjenom površina: **IP površine za industriju i proizvodnju**.

b) Priroda uticaja

Kada je riječ o uticaju razmatranog projekta - izgradnje proizvodno-skladišnog objekta na životnu sredinu, sveobuhvatno gledajući, taj uticaj se može posmatrati kroz tri faze:

- uticaj tokom izgradnje proizvodno-skladišnog objekta,
- uticaj eksploatacije tj funkcionisanja proizvodno-skladišnog objekta,
- uticaj u slučaju akcidenta.

Tokom radova na pripremi terena i izgradnji, usled rada mehanizacije i radnih mašina, dopremanja materijala transportnim vozilima doći će do emisija zagađujućih materija u vazduh koje su karakteristične za pokretne izvore emisija, a njihovo širenje zavisi od meteoroloških uslova. Sagorijevanjem fosilnih goriva mehanizacije i vozila koja će se koristiti pri izvođenju radova dominantno nastaju: sumpor dioksid (SO_2), azotni oksidi (NO_x), ugljovodonici, oksidi ugljenika (CO , CO_2), PM čestice.

Osim pomenutog, čišćenje gradilišta, izravnavanje, iskopi, izgradnja internih saobraćajnica, takođe mogu uzrokovati pojavu podizanja prašine sa zemljišta i kratkoročno negativno uticati na kvalitet vazduha. Takav uticaj će biti izraženiji u suvom i vjetrovitom periodu, ali je kratkotrajan i privremen i iz tog razloga ne predstavlja značajan uticaj na ovaj segment životne sredine. Aerozagađenje, kao mogućnost zagađenja vazduha tokom realizacije objekta, može se javiti i tokom suvog vremena i tokom duvanja jačih vjetrova. Pošto prašina u određenim prirodnim uslovima može preći dozvoljene granične vrijednosti koje važe za naseljena područja, to iste mogu predstavljati potencijalnu opasnost na kvalitet vazduha.

Međutim, imajući u vidu veličinu projekta, procjenjuje se da izdvojene količine zagađujućih materija u toku njegove realizacije mogu izazvati negativan uticaj na kvalitet vazduha na lokaciji i njenom okruženju. Preporučuje se da se u procesu izvođenja radova, na predmetnoj lokaciji, koristi mehanizacija koja će zadovoljiti granične vrijednosti emisija zagađujućih materija u izduvnim gasovima dizel motora, koje su propisane od Komisije EU (Stage IV).

U cilju smanjenja uticaja, potrebno je primijeniti dobru građevinsku praksu kao što je prilagođena brzina kretanja vozila, vlaženje terena odnosno materijala i slično.

Emisija buke generisana je radom građevinske mehanizacije i njene emisijske vrijednosti date su u narednoj tabeli.

Tab. 4.b.1. Emisijske vrijednosti buke generisane radom građevinskih mašina

Vrsta opreme	Zvučna snaga L_w dB(A)
<u>Buldožer</u>	<u>103</u>
<u>Utovarivač</u>	<u>103</u>
<u>Bager</u>	<u>96</u>
<u>Kamion</u>	<u>106</u>
<u>Utovarivač + Kamion</u>	<u>108</u>
<u>Bager + kamion</u>	<u>106</u>

Imisijski nivoi buke nastali radom građevinskih mašina

Pri radu ovih mašina emituje se i buka. Generisani nivo buke radom ovih mašina, u uslovima njihovog istovremenog rada, dat je u narednoj tabeli kako slijedi.

Tab. 4.b.2. Nivoi buke uzrokovani istovremenim radom građevinskih mašina koje se koriste pri realizaciji projektovanih radova

<u>Grad. mašina</u>	<u>Zvučna snaga</u> <u>Lw</u>	<u>Imisione vrijednosti buke u dB (A)</u>				<u>Dozvoljeni dnevni nivoi buke u zoni V dB(A)</u>	
		<u>50m</u>	<u>100m</u>	<u>150m</u>	<u>200m</u>	<u>Za dan veče</u>	<u>Za za noć</u>
<u>Utovarivač + Kamion</u>	<u>108</u>	<u>61</u>	<u>55</u>	<u>51</u>	<u>49</u>		
<u>Bager + Kamion</u>	<u>106</u>	<u>63</u>	<u>57</u>	<u>53</u>	<u>51</u>	<u>60</u>	<u>50</u>

Izvor buke u toku funkcionisanja potiče od istovara i utovara trajnih proizvoda od mesa, u toku skladištenja i distribucije proizvoda, mada su i oni ograničenog vremenskog trajanja.

Na osnovu rješenja o utvrđivanju akustičnih zona u opštini Nikšić, predmetna lokacija pripada industrijskoj zoni.

Na granici ove zone buka ne smije prelaziti granične vrijednosti nivoa buke u zoni sa kojom se graniči.

Nivo i koncentracija zagadujućih materija u vazduhu

U toku eksploatacije neće doći do emisije štetnih gasova, ne u takvim koncentracijama u okolinu da bi se izazvale štetne i osjetne posljedice na kvalitet vazduha i klimatske karakteristike Emisija sitne prašine i gasova od zavarivanja takođe se očekuje ali u okviru proizvodnog pogona. Izduvni gasovi od vozila koja će pristupati objektu, svakako da će biti prisutni ali ne u koncentracijama koje bi uticale na kvalitet vazduha šire okoline.

U toku eksploatacije ne može dolazi do povećanog nivoa izduvnih gasova upravo zbog djelatnosti, koja se obavlja na mikrolokalitetu.

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih staništa

Prilikom funkcionisanja projekta neće do vidnog uticaja na karakteristike pejzaža zone u kojoj se nalazi lokacija. Prevazilaženje negativnih uticaja postignuto je sa oplemenjivanjem prostora oko objekta, podizanjem višespratnih kultura autohtonog porijekla.

c) Prekogranična priroda uticaja

Obzirom na položaj lokacije projekta ne postoji mogućnost prekograničnog zagađenja vazduha.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je ovaj projekat u pitanju.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje zemljište kada je ovaj projekat u pitanju

d) Jačina i složenost uticaja

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem. Jačina i složenost uticaja je neznatna.

Što se tiče složenosti uticaja navedeni projekat neće imati uticaja na životnu sredinu jer će se nosilac projekta pridržavati standarda iz oblasti zaštite životne sredine, održivog razvoja, upravljanja otpadom, energetske efikasnosti...

e) Vjerovatnoća uticaja

Vjerovatnoća uticaja je prisutna u toku funkcionalisanja projekta.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i ponavljanje uticaja

Učestalost mogućih uticaja je prisutna u toku funkcionalisanja projekta, dok je vizuelni efekat prisutan čitavo vrijeme.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

Navedeni projekat može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata.

h) Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja

Analizirajući projekat, izdvojene su mјere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mјere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja na najmanju moguću mjeru.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Očekivane zagađujuće materije

Kao što je već navedeno u toku izgradnje i funkcionisanja objekta na lokaciji neće doći do značajnijeg uticaja na vazduh, vodu, zemljište, floru i faunu i na povećanje nivoa generisane buke, pa samim tim neće doći ni do značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu.

Na samoj lokaciji i njenoj nazužoj okolini nema nepokretnih kulturnih dobra, tako da se uticaj izgradnje i eksploatacije objekta na njih ne očekuje.

Pošto u užem okruženju lokacije, dakle ni u obuhvatu samog koridora trase puta, kao i njegovoj neposrednoj i široj okolini nema kulturno istorijskih spomenika to se uticaj u toku izgradnje i eksploatacije ovih objekata ne očekuje.

U toku izgradnje i korišćenja planiranih objekata ne očekuje se da će doći do rizika za nastanak udesa i/ili velikih katastrofa, koje su relevantne za projekat. Do najvećeg negativnog uticaja u toku izgradnje i eksploatacije projekta na pojedine segmente životne sredine može doći u slučaju pojave akcidenta, a prije svega požara, procurivanja ulja i goriva iz prevoznih sredstava.

Kvalitet vazduha

U toku izvođenja radova

Uticaji na kvalitet vazduha u toku izvođenja radova nastaju kao posljedica rada građevinske mehanizacije u toku izgradnje objekata. Negativne posljedice se javljaju kao rezultat iskopa određene količine materijala, njegovog transporta i ugradnje materijala u objekte. Prilikom izgradnje objekata do narušavanja kvaliteta vazduha može doći uslijed:

- uticaja lebdećih čestica (prašina) koje nastaju uslijed iskopa,
- uticaja izduvnih gasova iz građevinske mehanizacije koja će biti angažovana na izgradnji objekata i
- uslijed transporta različitih materijala prilikom prolaska kamiona i mehanizacije.

Imajući u vidu da se radi o privremenim i povremenim poslovima to korišćenje poznatih modela za procjenu imisionih koncentracija gasova i PM čestica nije primjenljivo. Iz navedenih razloga proračun imisionih koncentracija gasova i PM čestica u fazi izgradnje objekta nije rađen, već su granične vrijednosti emisija gasovitih polutanata i lebdećih čestica prema Evropskom standardu za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god. prema Direktivi 2004/26/EC). Obaveza je Nosioca projekta da angažuje mehanizaciju koja će po pitanju emisija gasovitih polutanaka zadovoljiti navedeni Evropski standard.

U toku funkcionisanja tj. eksploatacije projekta količine zagađujućih materija ovog projekta ne mogu izazvati negativan uticaj na kvalitet vazduha na ovom području.

Akcidentna situacija koja može imati uticaj na kvalitet vazduha, kada je u pitanju predmetna lokacija, slučaj da dođe do požara. Do požara na lokaciji može da dođe uslijed nekontrolisane upotrebe otvorenog plamena, neispravnosti, preopterećenja i neadekvatnog održavanja

električnih instalacija... Pored velike materijalne štete, pojav požara bi mogla imati negativan uticaj na kvalitet vazduha u neposrednoj okolini objekta, zato što proizvodi sagorijevanja najčešće sadrže toksične materije. Međutim, imajući u vidu da će se objekat graditi od materijala koji nijesu lako zapaljivi i da se u njemu neće odvijati procesi koji koriste lakozapaljive i opasne supstance to je vjerovatnoća pojave požara minimalna.

Kvalitet voda

Tehnološki otpadnih voda nema.

Atmosferske vode s površina krova ispuštaju se u okolni teren jer se smatraju čistima i do njihove infiltracije u tlo bi došlo i bez sprovođenja zahvata

Odvođenje sanitarno-fekalnih voda vrši se isključivo u vodonepropusnu jamu.

Nositelj projekta je dužan sklopiti Ugovor sa nadležnim subjektom o redovnom pražnjenju vodonepropusne jame.

Kvalitet zemljišta

U toku izvođenja radova, kvalitet zemljišta moglo bi ugroziti nekontrolisano curenje i ispuštanja ulja, maziva i goriva iz korišćene mehanizacije, kao i nekontrolisano prosipanje boja, rastvarača i sredstava za hidroizolaciju koji će se korisiti u toku izgradnje objekata. Uz korišćenja mjera tehničke zaštite, koje vrši nadzorni organ u toku izgradnje objekata ove pojave su malo vjerovatne.

Imajući u vidu gabarite objekata u toku njihove izgradnje doći će do određenih promjena lokalne topografije. Do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta može doći neadekvatnim odlaganjem građevinskog otpada, ali uz redonu kontrolu i ova pojava je malo vjerovatna.

Sa druge strane, izvođač je dužan da po završetku radova gradilište kompletno očisti, ukloni sav građevinski otpad i da prema projektu izvrši uređenje terena, čime bi se izbjegao uticaj otpadnog materijala na životnu sredinu.

Vrednovanjem uticaja može se konstatovati da će uticaj izgradnje objekata neće doći do većih promjena postojećeg fizičkohemijskog i mikrobiološkog sastava zemljišta na lokaciji objekata i njenoj okolini.

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad odvozi preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO NIKŠIĆ“ NIKŠIĆ, sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

Otpad iz proizvodnog pogona

U toku proizvodnih aktivnosti mora se ophoditi u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom(„Sl.list Crne Gore“, broj 34/2024 od 12.4.2024. godine).

6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Mjere zaštite od mogućeg negativnog uticaja, predstavljaju najznačajniji dio Zahtjeva za odličivanje o potrebi izrade elaborata, jer omogućavaju nadležnom inspekcijskom organu kontrolu nad realizacijom projekta i eventualnu intervenciju u slučaju nepridržavanja definisanih zakonskih obaveza i mjera zaštite životne sredine od strane Nosioca projekta.

Na osnovu uvida u postojeću projektну dokumentaciju i obilaska predmetnih lokacija, može se konstatovati da projekat ostvarivati određeni nivo uticaja na okruženje, pa je u cilju zaštite životne sredine potrebno preduzeti sve neophodne mjere kako bi se spriječili, smanjili ili eliminisali negativni uticaji na životnu sredinu.

Analizirajući moguće štetne uticaje predmetnog projekta na životnu sredinu, mogu se prepoznati određene mjere i postupci kojima će se obezbjediti potrebni ekološki uslovi, koji omogućavaju da se uticaj predmetnog projekta svede u granice prihvatljivosti. Ako se karakteristike prirodne sredine i postojeće stanje životne sredine počnu razmatrati istovremeno sa tehničko-tehnološkim karakteristikama planiranih aktivnosti, a to je ovde bio slučaj, preventivnim mjerama zaštite može se postići da se degradacija životne sredine smanji i spriječi mogući štetni uticaji na životnu sredinu.

Imajući ovo u vidu, izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja projekta, na najmanju moguću mjeru.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njeno sprovodenje

Opšte mjere zaštite uključuju u sebe sve aktivnosti propisane planovima višeg reda koji su u skladu sa opštom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine a koje su definisane zakonskim propisima. U ove mjere zaštite ubrajamo sledeće:

- sve aktivnosti koje su određene kroz lokalne planove najvišeg reda, treba ispoštovati i nove aktivnosti usaglasiti sa datom planerskom dokumentacijom višeg stepena,
- ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrednosti intenziteta određenih faktora kao što su buka, zagađenje vazduha, zagađenje voda i dr. mjere zaštite treba da određene izdvojene uticaje dovedu na nivo dozvoljenog intenziteta u okviru konkretnog investicionog poduhvata,
- uredno pratiti stanje životne sredine organizovanjem službi za konkretno mjerenje podataka na terenu,
- uraditi planove održavanja planiranih elemenata vezanih za zaštitu životne sredine (održavanje zelenila, uređaja za prečišćavanje tehnološki otpadnih voda i slično.).

U administrativne mjere zaštite ubrajamo sve one aktivnosti koje treba preuzeti da se kasnije ne dese određene pojave koje mogu ugroziti željena očekivanja i zakone.

U ove mjere zaštite spadaju sledeće:

- sankcionisati moguću individualnu izgradnju u neposrednom okruženju koji nijesu u skladu sa planskom dokumentacijom,
- obezbjediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sproveđenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za datu oblast,
- obezbjediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju investitor i izvođač o neophodnosti poštovanja i sproveđenja propisanih mjera zaštite.

b) Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)

Mjere zaštite u periodu građenja objekta moguće su okolnosti koje dovode do neželjenih i nesrećnih slučajeva najčešće iz domenu rizika po zdravlje i život neposrednih učesnika u radnom procesu

Izgradnja objekta i funkcionalisanje projekta podrazumijeva rizike po zdravlje i rizike po bezbjednost za izvršioce koji rukuju mašinama, izvorima struje ili su izloženi nepovoljnim prostornim uslovima kod izvođenja radova. Da bi se ovi rizici umanjili neophodno je poštovanje niz procedura u domenu organizacije izvođenja radova, što se postiže izradom kompletne planske dokumentacije za izvođenja radova.

Mjere za slučaj da dođe do izlivanja motornih ulja na predmetnoj lokaciji u toku izgradnje objekta

U slučaju izlivanja motornih ulja na predmetnoj lokaciji u toku izgradnje objekta, mjesto na kome je došlo do izlivanja motornih ulja će se prekriti slojem pijeska, sačekati da pijesak odleži i isti sakupiti u određeno metalno bure i obilježiti. Nositelj otpada je dužan da zbrine ovu vrstu otpada od strane ovlašćenog društva za zbrinjavanje opasnog otpada.

Mjere za slučaj da dođe do požara

1.Nositelj projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

2.U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice:

- spriječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera,
- gašenje požara u ranoj-početnoj fazi,
- predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme,
- gašenje i lokalizacija požara i
- očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Sprječavanje nastanka požara u objektu najefikasnije se vrši primjenom negorivih materijala u elementima njegove konstrukcije gdje je god to moguće. U tom smislu treba izvršiti zamjenu materijala koji je lakše zapaljiv ili ima veću toplotnu moć, sa materijalom koji ima manju temperaturu paljenja i manju toplotnu moć. U aktivnu mjeru takođe spada i smanjenje ukupne količine masenog požarnog opterećenja u objektu, čime se smanjuje temperatura termičkih procesa, žarište požara, temperatura plamena i iskri itd, a takođe treba voditi računa da izvor toplote ne bude u blizini gorivih predmeta.

Gašenje pilot (malog – početnog) plamena koji je nastao nakon gubitka kontrole nad vatrom je moguće priručnim sredstvima, nekada čak i gaženjem običnom cipelom po žarištu požara. Za kontrolu požara dok je u početnoj fazi i njegovu ranu likvidaciju najbolje je rješenje koristeći mobilne aparate za gašenje koji mogu koristiti sva lica (čak i djeca, stari i iznemogli) itd.

Ukoliko se požar nije uspio ugasiti jednim „S“ ili „CO₂“ aparatom, već se otrgao kontroli potrebno je sprovesti veću intervenciju – gašenju treba da pristupi veći broj lica sa više opreme (aparata za početno gašenje i unutrašnjom hidrantskom mrežom). Nakon toga se može početi i sa evakuacijom, imajući u vidu da jedan broj lica nije vičan stručnoj intervenciji, pa u mnogim slučajevima oni svojom panikom ometaju intervenciju. Da bi se obezbijedila efikasna evakuacija potrebno je obezbijediti integritet konstrukcije na putnim komunikacijama i ambijentne karakteristike ispod faktora opasnosti u vremenu evakuacije. Gašenje požara treba da pruži izglede na uspjeh i kada je žarište veliko i nekoliko desetina m².

U ovoj fazi koriste se stabilne instalacije za gašenje uz učešće pripadnika profesionalne vatrogasne jedinice. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza;

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom iz hidrantske mreže, ako materija koja gori to dozvoljava.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „S“ od 6 i 9 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- ✓ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat do mjesta požara,
- ✓ izvući osigurač pokretne ručice na ventilu aparata,
- ✓ dlanom udariti pokretnu ručicu na ventilu aparata,
- ✓ sačekati 5 sekundi, i
- ✓ okrenuti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu do kraja.

Vrijeme djelovanja je 18 sekundi, a domet mlaza iznosi 4 m.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „CO₂“ od 5 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- ✓ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat na mjesto požara,
- ✓ otvoriti ventil do kraja, i
- ✓ okrenuti mlaznicu prema požaru.

Vrijeme djelovanja je 6 sekundi a domet mlaza iznosi 4 m.

- ✓ obavijestiti vatrogasnu jedinicu, i
- ✓ obavijestiti pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, a po potrebi hitnu medicinsku službu.

II – faza;

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u prvim stepenom nije uspio ugasiti požar. Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovodenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i ne smiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III – faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodilac akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje pretpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnicu. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji se ne dozvoliti da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodilac akcije gašenja upoznaje svoje pretpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršioci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Uslove za zaštitu životne sredine treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja, u fazi izgradnje i u fazi korišćenja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke, termotehnička zaštita objekta i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija građenja i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno-higijenske mјere za očuvanje prostora.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo....)

MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonima i drugim propisima proizilaze iz normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta:

1.Obzirom na značaj projekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi i imovine, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu predmetnu problematiku.

2.Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su prevashodno zagađenje vazduha, voda, zemljišta i nivoa buke, i dr.

3. Obezbijediti određeni nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sproveđenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za sve faze.

4.Obezbijediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju Nosilac projekta i izvođač, o neophodnosti poštovanja i sproveđenja propisanih mjera zasite.

5.Uraditi plan za održavanje objekata tokom godine.

6.Izvođač radova je obavezan da uradi poseban elaborat o uređenju gradilišta i rada na gradilištu sa naznačenim mjerama zaštite na radu po važećim propisima i standardima.

7.Prije početka izvođenja, izvođač je obavezan da se upozna sa geološkim i hidrogeološkim karakteristikama terena.

8.U cilju ispunjenja potrebne stabilnosti i funkcionalnosti konstrukcije, ista treba biti izabrana prema propisima za ovakvu vrstu objekata.

9.Neophodno je izvršiti pravilan izbor kompletne opreme, prema tehnološkim zahtjevima, uz neophodno priloženu atestnu dokumentaciju.

MJERE ZAŠTITE PREDVIĐENE TOKOM IZGRADNJE OBJEKTA

1.Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekata obuhvataju sve mjere koje je neophodno preuzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preuzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

2.Prije početka radova gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza svih lica, osim radnika angažovanih na izvođenju radova, radnika koji vrše nadzor, radnika koji vrše inspekcijski nadzor i predstavnika investitora.

3.Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti, postrojenja, oprema itd. ne utiču na treću stranu.

4.U toku izvođenja radova na iskopu predvidjeti i geotehnički nadzor, radi usklađivanja geotehničkih uslova temeljenja sa realnim stanjem u geotehničkim sredinama.

5.Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).

6.Takođe, izvođač radova je obavezan da izvrši pravilan izbor građevinskih mašina sa emisijom buke koje ne prelaze dozvoljene vrijednosti u životnoj sredini pri radu.

7.Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.

8.Sve građevinske mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima, a brzina saobraćaja prema objektima mora se ograničiti na 10 km/h, a i manje ako se to zahtjeva.

9..Prilikom izvođenja građevinskih radova na objektima, radi smanjenja aerozagadađenja okolo objekata u toku izgradnje mora biti podignut zastor koja će spriječiti ugrožavanje okolnog prostora od prašine, a sa druge strane radove treba izvoditi u uslovima kada nema jakog vjetra.

10..Takođe, pri izvođenju radova radi smanjenja aerozagadađenja okolo objekata uslijed pojave prašine, u sušnom periodu i za vrijeme vjetra neophodno je orošavanje aktivnih djelova gradilišta.

11.Višak materijala od iskopa i građevinski otpad nadležno preduzeće treba da transportuje kamionima na lokaciju koju u dogovoru sa Nosiocem projekta, odnosno izvođačem radova odredi nadležni organ lokalne uprave.

12..Materijal od iskopa pri transportu treba da bude pokriven.

13.Redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju.

14.Obezbijediti dovoljan broj mobilnih kontejnera, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.

15.Na gradilištu objekata treba izgraditi sanitarn čvor u vidu montažnog PVC tipskog higijenskog toaleta i locirati ga na mjestima dovoljno udaljenom od ostalih objekata.

16.Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju okolo objekata poslije završenih radova, tj. ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.

17.Planom ozelenjavanja predvidjeti pravilan izbor žbunastih autohtonih biljnih vrsta gdje to teren dozvoljava. Pejzažno uređenje površina je u funkciji zaštite životne sredine i hortikultурne dekoracije.

18.U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

MJERE KOJE SE ODNOSE NA REDUKCIJU BUKE

Procjenjuje se da ce u okolini nivo buke biti u dozvoljenim granicama. Radnici na ugroženim radnim mjestima moraju koristiti lična sredstva zaštite od buke. Mjere zaštite od buke u toku eksploracije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima ce se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekati buke na zaposlene u toku radnih aktivnosti i životnu sredinu. Radno vrijeme Izvođača biće ograničeno na dnevno radno vrijeme i korišćenje opreme sa prigušivačima zvuka. Da bi ograničili mogući negativan uticaj buke na zdravlje ljudi u zoni uticaja u toku izgradnje, neophodno je da:

- građevinske mašine i druga oprema zadovoljavaju standarde vezane za emisiju buke,

- se redovno prati nivo buke zbog uvođenja korektivnih mjera za prekoračenje dozvoljenih nivoa. Izvođač mora preduzeti sve opravdane mjere da minimizuje uticaj buke i vibracija i mora se pridržavati svih zakonskih zahtjeva vezano za zaposlene radnike, okolno stanovništvo i faunu u zoni uticaja prilikom izvođenja građevinskih radova.

1.Buka na granicama predmetne lokacije ne smije prelaziti propisane granične vrijednosti nivo buke u zoni sa kojom se graniči (Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke (Sl. list Crne Gore, br. 60/11).

2. Redovne saobraćajne buke vozila u manipulativnom prostoru ulaz – izlaz, parkiranje, mogu se ublažiti adekvatnom organizacijom radi sprečavanja stvaranja gužve i zastoja.

3.Adekvatan odabir i dispozicija biljnog materijala oko predmetne lokacije, može dovesti do redukcije buke.

MJERE ZAŠTITE KOJE SE ODNOSE NA ČVRSTI OTPAD

1.Vlasnik otpada dužan je da upravlja otpadom u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, broj 34/2024 od 12.4.2024. godine), planovima i programima upravljanja otpadom i zahtjevima zaštite životne sredine.

2.Proizvođač otpada dužan je da izradi plan upravljanja otpadom, ako na godišnjem nivou proizvodi više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada, shodno obavezama Zakona o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore, br. 34/24).

3.Otpadni materijal koji nastaje mora se odlagati na mjesto privremenog odlaganja u radnim prostorijama, a zatim se otpad po vrsti odlaže na odgovarajuće mjesto.Ne smije se vršiti nepravilno odlaganje otpadnog materijala na otvorenim površinama. Nositelj projekta je u obavezi da vodi svakodnevnu evidenciju o mjestu nastanka, količinama i načinu tretmana otpadnog materijala koji se stvara u objektima i na lokaciji.

4.Sav komunalni otpad odvozi preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „KOMUNALNO NIKŠIĆ“ NIKŠIĆ, sa kojim će investitor posjedovati Ugovor o pružanju usluga.

d) Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

1. Potrebno je posjedovati Pravilnik o radu u kome je definisan postupak za slučaj opisanih mogućih akcidenata, način obuke zaposlenih i zaduženja u takvim situacijama;

3.Manipulativne površine oko objekta se osvjetljavaju;

4.Parking za vozila se osvjetjava;

5. Projektovana gromobranska instalacija se sastoji od hvataljki, odvoda i uzemljivača. Proračunom se za objekat zahtjeva nivo zaštite i sa dodatnim mjerama;

6..U objektu je predviđen sistem video nadzora kamerama.

7.U cilju uređenja lokacije potrebno je oplemeniti predmetnu lokaciju vrstama autohtonog porijekla. Takođe neophodno je primjenjivati niz mjera da bi se vegetacija razvijala i dobro napredovala i razvila se.

U mjerne spada:

1. redovno orezivanje drveća i šiblja,
2. okopavanje ukrasnog šiblja,
3. prihranjivanje sadnica putem mineralnog kompleksa NPK,
4. čišćenje i pljevljenje od korova,
5. zalivanje sadnica,
6. zamjena osušenih, oboljelih vrsta,
7. košenje travnjaka,
8. grabuljanje travnjaka,
9. podsejavanje travnjaka,
10. ravnjanje travnjaka,
11. zalivanje travnjaka,
12. pothranjivanje travnjaka,
13. pljevljenje travnjaka,
14. zamjena cvijeća.

Mjere njegе su potrebne tokom cijele godine, jer samo u tom slučaju zelenilo koje se podiže odgovoriće svrsi zbog koje se i zasniva.

7. IZVORI PODATAKA

1. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br. 75/18);
2. Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16 i 73/19);
3. Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 25/10, 43/15);
4. Zakon o vodama (“Sl. list RCG”, br. 27/07, i „Službeni list CG“ br. 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18);
5. Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 34/24) ;
6. Zakon o zaštiti prirode („Sl. list Crne Gore,“ br. 54/16 i 18/19);
7. Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list Crne Gore“, br. 33/14,13/18) ;
8. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG" br. 064/17 od 06.10.2017,044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018,011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020.);
9. Zakon o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Sl. List R. Crne Gore", br. 33/2012);
10. Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11., 01/14. i 2/18);
11. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list RCG“, br. 55/16, 74/16) ;
12. Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG“ br. 34/14) ;
13. Zakon o zaštiti od negativnih uticaja klimatskih promjena („Sl. list Crne Gore", 073/19);
14. Zakon obezbjednosti hrane
15. Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada " (SI. list CG, br. 59/2013 i 83/2016);
16. Pravilnik o metodama izračunavanja i mjerena nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 27/14.);
17. Pravilnik o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekata ("Službeni CG", br. 044/18 od 06.07.2018, 043/19 od 31.07.2019);
18. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl.list CG ,br. 19/19) ;
19. Pravilnik o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19) ;

20. Pravilnik o načinu i postupku mjerjenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl. list CG“ br. 39/13);
21. Pravilnik o određivanju i održavanju zona i pojaseva sanitарne zaštite izvorišta i ograničenjima u tim zonama ("Službeni list Crne Gore", br. 066/09 od 02.10.2009).
22. Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list Crne Gore“, br. 02/07);
23. Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG“, br. 25/12).
24. Uredba o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i alternativnim supstancama ("Sl. list Cme Gore", br. 079/21);
25. Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list RCG“, br. 33/13 i 65/15);
26. Informacije o stanju životne sredine za 2023. godinu (Izvor: Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore. 2023.).
27. Seizmička rejonizacija Crne Gore (V. Radulović, B. Glavatović, M. Arsovski i V. Mihailov, 1982);
28. Podaci Hidrometeorološkog zavoda Crne Gore (Statistički godišnjak CG, 2021.);
29. Statistički godišnjak Crne Gore za 2022;
30. Idejni projekat;
31. Tehnološki projekat;
32. Internet: www.googleearth.com;

**PRILOG ZAHTJEVA ZA ODLUČIVANJE O POTREBI
IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT**

**IZGRADNJE PROIZVODNO SKLADIŠNOG OBJEKTA - NAMJENE IZRADA
ČELIČNIH KONSTRUKCIJA, NA KATASTARSkim PARCELAMA BROJ 1564/67
I 1564/96 KO MOKRA NJIVA, U OBUIHVATU IZMJENA I DOPUNA PUP-A, GUR-
A, OPŠTINE NIKŠIĆ, NOSIOCA PROJEKTA „PERPEX“ D.O.O. NIKŠIĆ**

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

<p>1 Crna Gora OPŠTINA NIKŠIĆ Sekretarijat za uredjenje prostora i zaštitu životne sredine UP/Io br. 07-350-728 Nikšić 21.10.2024. godine</p>	
<p>2 <i>Sekretarijat za uređenje prostora i zaštite životne sredine</i>, na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG“ br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 004/23), Uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva prostornog planiranja, urbanizma i državne imovine jedinicama lokalne samouprave („Sl. list CG“ br. 73/24), Odluke o donošenju izmjena i dopuna Prostorno – urbanističkog plana Opštine Nikšić („Sl.list Crne Gore br. 72/24) i podnijetog zahtjeva „PERPEX“ DOO iz Nikšića, izdaje:</p>	
<p>3 URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije</p>	
<p>4 Za izgradnju proizvodno- skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, u obuhvatu Izmjena i dopuna PUP-GUR-a Opštine Nikšić sa mogućnošću postavljanja fotonaponskih sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom.</p>	
<p>5 PODNOŠILAC ZAHTJEVA: „PERPEX“ DOO iz Nikšića</p>	
<p>6 POSTOJEĆE STANJE</p> <p>Katastarska parcela broj 1564/67 koju čini zemljište ispod zgrade u industriji i rудarstvu površine 294m² i zemljište uz privrednu zgradu površine 1202m² i parcela 1564/96 po kulturi zemljište uz privrednu zgradu površine 243m² upisane su u LN 860 KO Mokra Njiva kao svojina „PERPEX“ DOO iz Nikšića u obimu prava 1/ 1 i nalaze se u obuhvatu Izmjena i dopuna PUP-GUR-a Opštine Nikšić na potesu Grebice. Lokacija se nalazi u okviru nekadašnjeg kompleksa ŠIK „Javorka“. Predviđeno je rušenje postojećeg objekta i izgradnja novog objekta.</p>	

	7 PLANIRANO STANJE **7.1. Namjena parcele odnosno lokacije** Predmetna lokacija se nalazi se u obuhvatu Izmjena i dopuna Prostornog urbanističkog plana Opštine Nikšić- Generalna urbanistička razrada, u IV (četvrtoj) gradevinskoj zoni, a predviđena namjena površina u ovoj zoni je: IP- površine za industriju i proizvodnju. Po smjenica iz prostorno urbanističkog plana opštine Nikšić za : **Površine za industriju i proizvodnju** - su planskim dokumentom namijenjene za razvoj privrede koja nije dozvoljena u drugim zonama. Mogu se planirati i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti, parkinzi i garaže i objekti infrastrukture u funkciji pretežne namjene, smještajni i zdravstveni objekti, dječiji vrtići i rekreativne površine za njihove potrebe. **3.6. PRAVILA I USLOVI ZA INDUSTRIJU I PROIZVODNJU** Uslovi i parametri organizacije, uređenja i izgradnje su sljedeći: - Dominantne djelatnosti i sadržaji su: privredni pogoni, robno-transportni centri, komunalno servisne površine, skladišta i otvorena stovarišta, benzinske pumpe i sl.; - Dozvoljeni su i: objekti i sadržaji poslovnih, komercijalnih i uslužnih djelatnosti; smještajni objekti (poslovni apartmani), ugostiteljski objekti, zdravstveni objekti, dječiji vrtići i rekreativne površine za njihove potrebe; parkinzi i garaže za smještaj vozila korisnika (zaposlenih i posjetilaca). - Ovim planom definisane površine za industriju i proizvodnju ne mogu se koristiti za namjenu stanovanja; - Svi objekti i sadržaji moraju biti u skladu sa odgovarajućim ekološkim propisima za datu djelatnost i principima održivog razvoja; Izgradnja i rekonstrukcija objekata na površinama ove namjene ispod 614m² je moguća uz primjenu odgovarajućih mjera zaštite od štetnog uticaja voda, uz isključivu odgovornost vlasnika za štetu nastalu uticajem visokih voda. - Objekti industrije i prozvodnje svojim položajem, gabaritom i namjenom ne smiju ugroziti uslove stanovanja i boravka u okolnim naseljskim strukturama. - Maksimalan indeks zauzetosti parcele je 0,6 a spratnost P+2; - Maksimalna visina objekata je 15m osim u situacijama u kojima tehnologija proizvodnje zahtijeva veće spratne visine; - Minimalna udaljenost objekta od granice parcele prema ulici je: - a. za parcele ili lokacije površine do 2000m² (u kompleksima ili pojedinačno) prema ulici je 5m, a prema ostalim parcelama 3m; - b. za parcele ili lokacije površine od 2000m² do 5000m² (u kompleksima ili pojedinačno) prema ulici je 7m, a prema ostalim parcelama 4m; - c. za parcele ili lokacije površine preko 5000m² (u kompleksima ili pojedinačno) prema ulici je 10m, a prema ostalim parcelama 5m; - Pristup površinama za industriju i proizvodnju obezbijediti sa javne kolske saobraćajnice. Ukoliko novoformirana parcela ne izlazi na javni put, mora se formirati parcela prilaznog puta minimalne širine 4,5 m; - Postojeće objekte kod kojih su parametri (horizontalni i vertikalni gabarit i BGP) veći od zadatih planom, zadržati sa zatečenim stanjem ukoliko svojim položajem ne ugrožavaju realizaciju saobraćajne i ostale infrastrukture; - Unutar parcele obavezno predvidjeti prostor za sve potrebne manipulativne i parking površine. - Minimalna površina uredenog zelenila treba da obuhvata 15% površine parcele (lokacije);

	<ul style="list-style-type: none"> • Ukoliko se u okviru urbanističke parcele ove namjene planira izgradnja više objekata, moguća je fazna izgradnja objekata na osnovu usvojenog idejnog rješenja za cijelu lokaciju; • Objekte ograditi ogradom po obodu lokacije. Visinu ograde planirati do 2.20m <p>USLOVI ZA UREĐENJE PROSTORA I ARHITEKTONSKO OBLIKOVANJE OBJEKTA Arhitektonsko oblikovanje objekta treba da bude u skladu sa namjenom i sadržajem objekta, tako da objekat ima prepoznatljivost adekvatnu funkciji, uz obavezu da se ostvari vizuelno jedinstvo cjelovitog prostornog rešenja, i sklad sa okolним strukturama. U projektovanju objekata je moguće koristiti savremene i tradicionalne materijale, vodeći računa o usaglašenosti likovnog izraza i ambijenta. Spoljna obrada objekata-fasada, mora biti izvedena od odgovarajućih materijala koji garantuju adekvatnu zaštitu objekata. Preporučuje se upotreba materijala koji daju mogućnost za savremena i ekonomična arhitektonska rešenja, a istovremeno su dobra zaštita objekata. U cilju racionalnog korišćenja energije treba iskoristiti sve mogućnosti smanjenja korišćenja energije u objektima. Pri izgradnji objekata koristiti savremene termoizolacione materijale i predviđjeti mogućnost korišćenja solarne energije. Krovove objekata predviđjeti kao kose, sa pokrivačem i nagibom u skladu sa klimatskim uslovima, sa svim potrebnim slojevima izolacije.</p>
7.2.	Pravila parcelacije Parcelacija Površina lokacije na kojoj je predviđena izgradnja objekta je 1739m ² . Lokacija može biti posebna parcela ili dio površine.
7.3.	Gradevinska i regulaciona linija, odnos prema susjednim parcelama Regulaciona linija Regulaciona linija u ovom dokumentu je definisana kao linija koja dijeli javnu površinu od površina predviđenih za druge namjene. Gradevinska linija Gradevinske linije označavaju horizontalne gabarite prizemnog objekta, odnosno maksimalnu moguću granicu izgradnje. Maksimalni indeks izgrađenosti parcele definisan je u skladu sa PUP-om opštine Nikšić, za svaku planiranu namjenu, i odnosi se na ukupnu zauzetost svim objektima na parseli. U bruto razvijenu gradevinsku površinu ne obračunavaju se servisni prostori neophodni za funkcionisanje podzemne garaže i tehnički sistemi objekta, za razliku od ostalih funkcionalnih cjelina (magacini, ostave, poslovni prostori).
8	PREPORUKE ZA SMANJENJE UTICAJA I ZAŠTITU OD ZEMLJOTRESA, KAO I DRUGE USLOVE ZA ZAŠTITU OD ELEMENTARNIH NEPOGODA I TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH I DRUGIH NESREĆA Tehničkom dokumentacijom predviđjeti mjere zaštite od požara shodno propisima za ovu vrstu objekata. U cilju zaštite od elementarnih nepogoda postupiti u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16) i Pravilnikom o mjerama

	<p>zaštite od elementarnih nepogoda („Službeni list RCG“, br.8/93) i Zakonom o zapaljivim tečnostima i gasovima („Službeni list CG“, br.26/10 i 48/15).</p> <p>Proračun raditi na VII stepen seizmičkog intenziteta po MCS skali. Objekat mora biti izrađen prema važećim propisima za gradenje u seizmičkim područjima.</p> <p>Za potrebe projektovanja koristiti podatke Zavoda za hidrometeorologiju o klimatskim i hidrometeorološkim karakteristikama u zoni predmetne lokacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o načinu obračuna površine i zapremine objekta (»Sl.list CG«,br.47/13). - Prilikom izrade tehničke dokumentacije poštovati Pravilnik o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije (»Sl.list CG«,br.23/14). <p>Smjernice za zaštitu od prirodnih katastrofa i tehničko - tehnoških nesreća</p> <p>Prije izvođenja pripremnih radova neophodnih za izgradnju objekata, izvršiti detaljna geomehanička istraživanja terena planskog dokumenta.</p> <p>Primjena tehničkih propisa i normativa pri projektovanju građevinskih struktura, uz uslove i ograničenja iz elaborata mikroseizmičke reonizacije, predstavljaće osnov zaštite predmetnog područja od destruktivnih dejstava zemljotresa.</p> <p>Prostornom organizacijom stvoreni su uslovi koji omogućavaju laku intervenciju u slučaju požara i njihovu lokalizaciju. Planiranim rešenjem infrastrukture i planiranim nivoom tehničke opremljenosti prostora upotpuniće se sistem i mjere protivpožarne zaštite.</p> <p>U cilju zaštite, otkrivanja i sprječavanja opasnosti od prirodnih nepogoda, požara, tehničkotehnoloških nesreća, hemijskih, bioloških, nuklearnih i radioloških kontaminacija, posljedica ratnog razaranja i terorizma, epidemija, epizootija, epifitotija i drugih nesreća, kao i spašavanja građana i materijalnih dobara ugroženih njihovim djelovanjem postupati u skladu sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ("Službeni list RCG" 03/23) i podzakonskim aktima koja proizlaze iz ovog zakona.</p>
9	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</p> <p>Urbanistički planovi po svojoj suštini u cjelini treba da predstavljaju sistem mjera za zaštitu i unapređenje životne sredine i optimalno korišćenje prirodnih i stvorenih resursa i potencijala.</p> <p>Prostor planskog dokumenta obuhvata dio izgrađenog i dio neizgrađenog građevinskog zemljista unutar urbanog dijela grada, tako da će planiranom izgradnjom neće biti zauzete nove površine prirodne sredine.</p> <p>Negativne uticaje prilikom pripreme terena i građenja (buka, prašina, usporavanje saobraćaja, oštećenje saobraćajnice i dr) svesti na najmanju moguću mjeru.</p> <p>U sklopu infrastrukturnog rješenja pored odvodnje i prečišćavanja fekalnih voda neophodno je i rešenje odvođenja atmosferskih voda koje sa saobraćajnicama oticanjem spiraju različite zagađujuće materije.</p> <p>Gradnjom i korišćenjem objekta ne smije se ugroziti stabilnost tla na susjednim zemljишima, kao ni saobraćajne površine, vodotoci, instalacije, životna sredina i sl.</p> <p>Izgradnja i korišćenje objekata moraju biti u svemu u skladu sa važećim propisima i principima za aseizmičko projektovanje i građenje, u cilju suočenja seizmičkog rizika na prihvatljivi nivo.</p> <p>Pri projektovanju, građenju i korišćenju objekata moraju se, u skladu sa tehničkim i ostalim propisima, osigurati mјere za zaštitu od klizanja terena, udara groma i drugih nepogoda.</p> <p>Objekti moraju biti projektovani, građeni i korišćeni tako da se sprječi nastajanje i širenje</p>

	<p>požara i eksplozija, a u slučaju požara i eksplozija da ispunjavaju uslove za njihovo efikasno gašenje i spašavanje ljudi i materijalnih dobara.</p> <p>Objekti moraju biti projektovani, izgrađeni i korišćeni tako da se omogući zaštita od djelovanja površinskih i podzemnih voda, vlage, agresivnog tla, vode i vazduha, štetnih hemikalija, pare, temperaturnih promjena, kao i drugih nepovoljnih dejstava.</p> <p>Objekti se moraju graditi tako da se u odnosu na klimatske uslove, lokaciju objekta i njegovu namjeru smanji gubitak toplote na najmanju mjeru, odnosno sprijeći zagrijavanje prostorija uslijed spoljnog uticaja.</p> <p>Objekti moraju biti zaštićeni od unutrašnje i spoljne buke, a okolina objekata od buke koja u objektima nastaje uslijed tehnološkog procesa ili iz drugih razloga.</p> <p>Objekti se moraju graditi tako da smanjuju vibraciju i buku od postrojenja ugrađenih u objektima, sa svrhom sprječavanja njihovog prenosa.</p> <p>Gradevinski proizvodi moraju kod uobičajenog održavanja, u ekonomski prihvatljivom vremenskom periodu, podnosi bez većih šteta sve uticaje normalne upotrebe i uticaje okoline, tako da objekat u koji su ugrađeni sve vrijeme svoje upotrebe ispunjava sve zahtjeve u pogledu stabilnosti, zaštite od požara i eksplozija, higijenske i zdravstvene zaštite, očuvanja okoline, sigurnosti upotrebe objekta, zaštite od buke, uštede energije i dr. prema tehničkim propisima za pojedinačne vrste objekata.</p> <p>Osmišljenom sadnjom zelenila umanjiti efekte saobraćajne buke, nepovoljnih vibracija i obezbjediti apsorpciju štetnih gasova i prašine.</p> <p>Pri sprovodenju rešenja iz planskog dokumenta sa ciljem sprječavanja i ublažavanje uticaja na životnu sredinu pridržavati se važećih zakona, pravilnika, uredbi i drugih akata koja se odnose na zaštitu životne sredine.</p> <p>Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mјere za zaštitu životne sredine u skladu sa odredbama Zakona o životnoj sredini („Službeni list CG“, br.52/16).</p> <p>Projektom predvidjeti sljedeće mјere zaštite:</p> <ul style="list-style-type: none"> - od elementarnih nepogoda, shodno Zakonu o zaštiti i spašavanju („Službeni list CG“, br.13/07, 05/08, 86/09, 32/11) i Pravilniku o merama zaštite od elementarnih nepogoda (Sl. list CG br.6/93), - životne sredine shodno Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, ("Sl. list RCG", br. 080/05 od 28.12.2005, Sl. list CG", br. 073/10 od 10.12.2010, 040/11 od 08.08.2011, 059/11 od 14.12.2011, 052/16 od 09.08.2016). - Tehničkom dokumentacijom predvidjeti uslove i mјere zaštite od požara shodno propisima za ovu vrstu objekata.
10	<p>USLOVI ZA PEJZAŽNO OBLIKOVANJE</p> <p>Zelenilo poslovnih objekata</p> <p>Zelenilo poslovnih objekata treba da zadovolji prije svega estetsku, a zatim, ako površina pod zelenilom to dozvoljava, i ostale funkcije. Zelenilo ovdje ima marketinšku ulogu, odnosno treba da privuče potencijalnog korisnika i ostavi dobar i ozbiljan prvi utisak. Treba reći da se ovim planom kao i drugim planovima, vlasnicima poslovnih prostora daju osnovne obavezujuće smjernice za uređenje okoline, koja je značajan gradskih zelenih površina.</p> <p>Principi uređenja i smjernice:</p> <p>☐ U početnoj fazi projektovanja (pri tome se ne misli samo na fazu pejzažne arhitekture)</p>

	<p>sačuvati sve vitalne primjerke biljnog materijala i uklopti ih u buduće projektantsko rješenje;</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Optimalna površina pod zelenilom je 30 %; ☐ Kompoziciono rješenje ovih površina često je geometrijsko sa najdekorativnijim biljnim vrstama. ☐ Sve elemente kompozicije: zelenilo, staze, materijale, oblike, boje uskladiti sa arhitekturom objekta, odnosno, doprinijeti njegovoj atraktivnosti i prepoznatljivosti, ne utičući negativno na njegovu vidljivost. ☐ Uz objekat projektovati parterno zelenilo, a na drugim djelovima parcele veličina biljaka, zavisno od njene površine, može biti znatno veća.
11	USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE
	Ukoliko se prilikom izvođenja radova naiđe na nalazište ili nalaze arheološkog značenja, prema član 87. Zakona o zaštiti kulturnih dobara (Sl. list CG, br. 49/10), pravno ili fizičko lice koje neposredno izvodi radove, dužno je da prekine radove, obezbijedi nalazište, odnosno nalaze od eventualnog oštećenja, uništenja i od neovlašćenog pristupa drugih lica, sačuva otkrivene predmete na mjestu nalaženja u stanju u kojem su nađeni do dolaska ovlašćenih lica, odmah prijavi nalazište, odnosno nalaz Upravi za zaštitu kulturnih dobara, najbližoj javnoj ustanovi za zaštitu kulturnih dobara, organu uprave nadležnom za poslove policije i saopšti sve relevantne podatke u vezi sa mjestom i položajem nalaza u vrijeme otkrivanja i o okolnostima pod kojim su otkriveni.
12	USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM
	Pri realizaciji planskih rešenja pridržavati se Pravilnika o bližim uslovima i načinu prilagodavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretnjivosti i lica sa invaliditetom ("Sluzbeni list Crne Gore", br. 48/13 i 44/15).
13	USLOVI ZA POSTAVLJANJE I GRADNJU POMOĆNIH OBJEKATA
	/
14	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA BEZBJEDNOST VAZDUŠNOG SAOBRAĆAJA
	/
15	USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU

		/
16	MOGUĆNOST FAZNOG GRAĐENJA OBJEKTA	Dozvoljena je fazna izgradnja objekta.
17	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU	
17.1.	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu	Nadležnost CEDIS-a, Region I Nikšić.
17.2.	Uslovi priključenja na vodovodnu i kanalizacionu infrastrukturu	Nadležnost JP Vodovod i kanalizacija Nikšić.
17.3.	Uslovi priključenja na saobraćajnu infrastrukturu	Nadležnost Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj
17.4.	Parkiranje i garažiranje	Parkiranje i garažiranje vozila se vrši u okviru urbanističke parcele svakog objekta, prema standardima koji su propisani, u sklopu: parkinga na neizgrađenom dijelu parcele, podrumskih,suterenskih i prizemnih garaža.
17.4.	Ostali infrastrukturni uslovi	
18	POTREBA IZRADE GEODETSKIH, GEOLOŠKIH (GEOTEHNIČKIH, INŽENJERSKO-GEOLOŠKIH, HIDROGEOLOŠKIH, GEOMEHANIČKIH I SEIZMIČKIH) PODLOGA, KAO I VRŠENJA GEOTEHNIČKIH ISTRAŽNIH RADOVA I DRUGIH ISPITIVANJA	Prije izrade tehničke dokumentacije shodno članu 7. Zakona o geološkim istraživanjima (»Sl.list RCG« br.28/93,27/94,42/94,26/07,28/11) izraditi projekat geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju i Elaborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.
19	POTREBA IZRADE URBANISTIČKOG PROJEKTA	/

20 ZA ZGRADE URBANISTIČKO-TEHNIČKI USLOVI SADRŽE I URBANISTIČKE PARAMETRE	
Oznaka urbanističke parcele	Pripada Izmjenama i dopunama PUP- GUR Opštine Nikšić
Površina urbanističke parcele	Pripada Izmjenama i dopunama PUP- GUR Opštine Nikšić
Maksimalni indeks zauzetosti	0,60
Maksimalni indeks izgrađenosti	
Bruto građevinska površina objekata (max BGP)	
Maksimalna spratnost objekata	P+2
Maksimalna visinska kota objekta	<p>Vertikalni gabarit objekta je definisan brojem etaža. Vertikalni gabarit se definiše i za podzemne i za nadzemne etaže. Etaže se definišu nazivima koji proističu iz njihovih položaja u objektu.</p> <p>Nadzemne etaže su suteren, prizemlje, spratovi i potkrovље.</p> <p>Prizemlje je nadzemna etaža čija je maksimalna visina:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. za garaže i tehničke prostorije do 3.0 m; b. za stambene prostore do 3.5 m; c. za poslovne prostore do 4.5 m. <p>Kod suterena na ravnom terenu vertikalni gabarit ne može nadvisiti kotu terena više od 1.00 m konačno nivelisanog i uredenog terena oko objekta. Suteren na denivelisanim terenima sa tri strane ugrađen u teren, s tim što se kota poda suterena na jednoj strani objekta poklapa sa kotom terena ili odstupa od kote terena maksimalno 1.00 m.</p> <p>Podzemna etaža je dio zgrade koji je u cijelini ispod zemlje. Podrum je podzemna etaža čiji vertikalni gabarit ne može nadvisiti relevantnu kotu terena 0.00 m. Podrum kao podzemna etaža može a ne mora graditi.</p> <p>Potkrovlj je dio zgrade ispod kosog krova koji se koristi u skladu sa njenom namjenom i funkcijom, a čija najniža svjetla visina na mjestu gdje se građevinska linija potkrovla i</p>

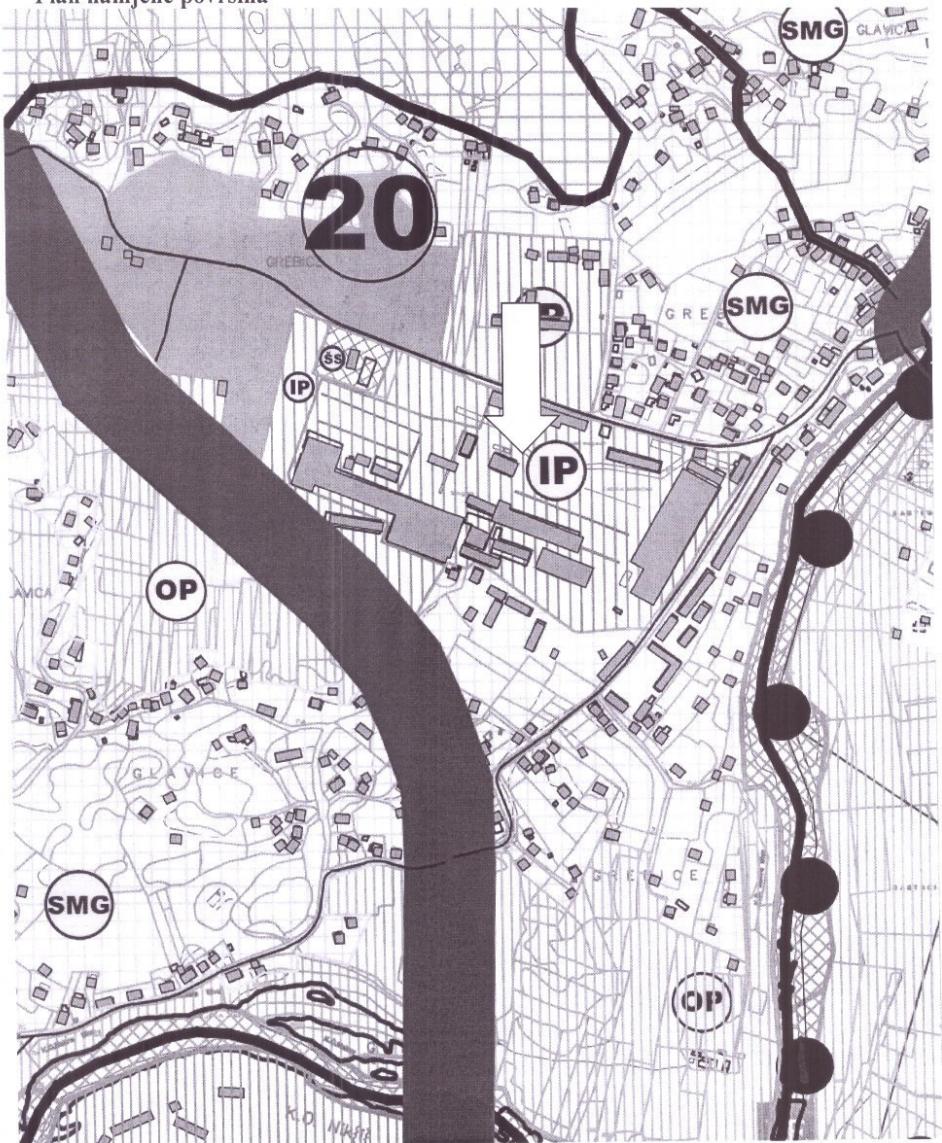
	<p>spratova poklapaju ne može biti veća od 120 cm. Prostor ispod kosog krova bez nadzitka, može se koristiti u skladu sa namjenom objekta ako se u njemu mogu formirati funkcionalne cjeline čija je visina kose tavanice 150cm i više. Broj etaža kojim je definisan vertikalni gabarit objekta u zoni A može biti povećan za jednu etažu kod izgradnje ili rekonstrukcije objekata čija je dužina uličnog fronta veća od 25m, u okviru najveće dozvoljene visine definisane PUP-om opštine.</p> <p>Drugi objekti na parceli moraju biti za najmanje jednu etažu niži od planiranog objekta uz ulicu.</p> <p>Visinska regulacija</p> <p>Visinska regulacija definisana je spratnošću objekata gdje je visina etaža određena prema prethodno iznijetim vrijednostima.</p> <p>Kota prizemlja određuje se u odnosu na kote nivelete javnog ili pristupnog puta, i to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kota prizemlja novih objekata ne može biti niža od kote nivelete javnog ili pristupnog puta; - kota prizemlja može biti najviše 1,00 m viša od kote nivelete javnog ili pristupnog puta; <p>Visina vijenca mora biti usaglašena sa visinom vijenca postojećih objekata iste visine, a premaplaniranoj spratnosti maksimalno može iznositi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 8,00m za objekte spratnosti P+1+Pk - 11,00m za objekte spratnosti P+2+Pk
Parametri za parkiranje odnosno garažiranje vozila	<p>Unutar parcele obavezno predviđjeti prostor za sve potrebne manipulativne i parking površine. Parkiranje i garažiranje vozila se vrši u okviru urbanističke parcele svakog objekta, prema standardima koji su propisani, u sklopu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - parkinga na neizgrađenom dijelu parcele - podrumskih,suterenskih prizemnih garaža. <p>Najveći dozvoljeni indeks zauzetosti podzemne etaže iznosi 0.80 - (80%).</p>
Smjernice za oblikovanje i materijalizaciju, posebno u odnosu na ambijentalna svojstva područja	<p>Arhitektonsko oblikovanje objekta treba da bude u skladu sa namjenom i sadržajem objekta, tako da objekat ima prepoznatljivost adekvatnu funkciji, uz obavezu da se ostvari vizuelno jedinstvo cijelovitog prostornog rešenja, i sklad sa okolnim strukturama.</p> <p>U projektovanju objekata je moguće koristiti savremene i tradicionalne materijale,vodeći računa o usaglašenosti likovnog izraza i</p>

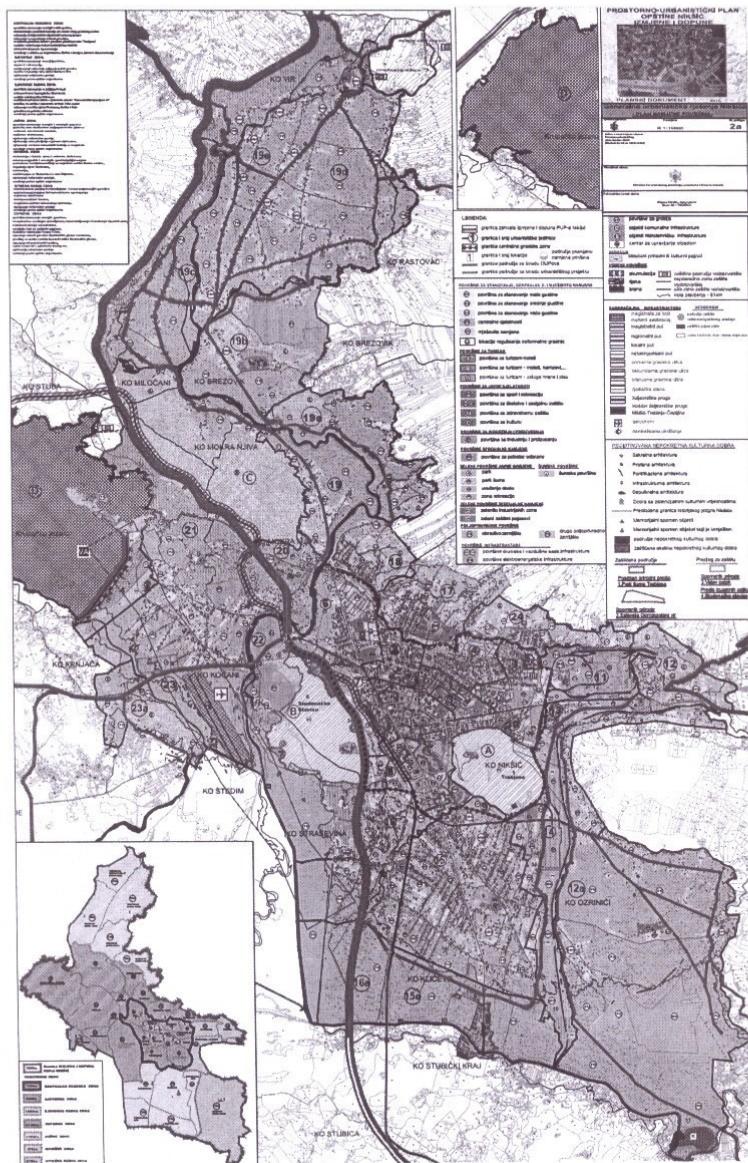
	<p>ambijenta.</p> <p>Spoljna obrada objekata-fasada, mora biti izvedena od odgovarajućih materijala koji garantuju adekvatnu zaštitu objekata. Preporučuje se upotreba materijala koji daju mogućnost za savremena i ekonomična arhitektonска rešenja, a istovremeno su dobra zaštita objekata.</p> <p>U cilju racionalnog korišćenja energije treba iskoristiti sve mogućnosti smanjenja korišćenja energije u objektima. Pri izgradnji objekata koristiti savremene termoizolacione materijale i predvidjeti mogućnost korišćenja solarne energije.</p> <p>Krovove objekata predvidjeti kao kose, sa pokrivačem i nagibom u skladu sa klimatskim uslovima, sasvim potrebnim slojevima izolacije.</p>
Uslovi za unapređenje energetske efikasnosti	<p>Smjernice za povećanje energetske efikasnosti i korišćenje obnovljivih izvora energije</p> <p>Prilikom urbanističkog planiranja i arhitektonskog projektovanja, u dosadašnjoj praksi se pokazalo da se malo računa vodilo o energetskim aspektima objekta. Uvođenjem energetske komponente u urbanističko planiranje obavezuju se investitori i projektanti da teže postizanju optimalnih odnosa između arhitekture i potrebne energije objekta kroz pažljivo određenje sledećih komponenti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientacija i dispozicija objekta, - oblik objekta, - nagib krovnih površina, - boje objekta, - topotna akumulativnost objekta, - ekonomsku debljinu termoizolacije, - razudenost fasadnih površina i td. <p>U čitavom navedenom spektru različitih mogućnosti koje se planerima u prostornom i urbanističkom planiranju pružaju da svojim rešenjima doprinesu smanjivanju utrošene energije mogu se istaći dva:</p> <ul style="list-style-type: none"> -topotna izolacija objekta i koncept oblikovanja objekata prilagođenih za korišćenje sunčeve energije. <p>Na planu racionalizacije potrošnje energije ovim lokalnim planskim dokumentom predlaže se štednja, u okviru koje je osnovna mjeru, koju</p>

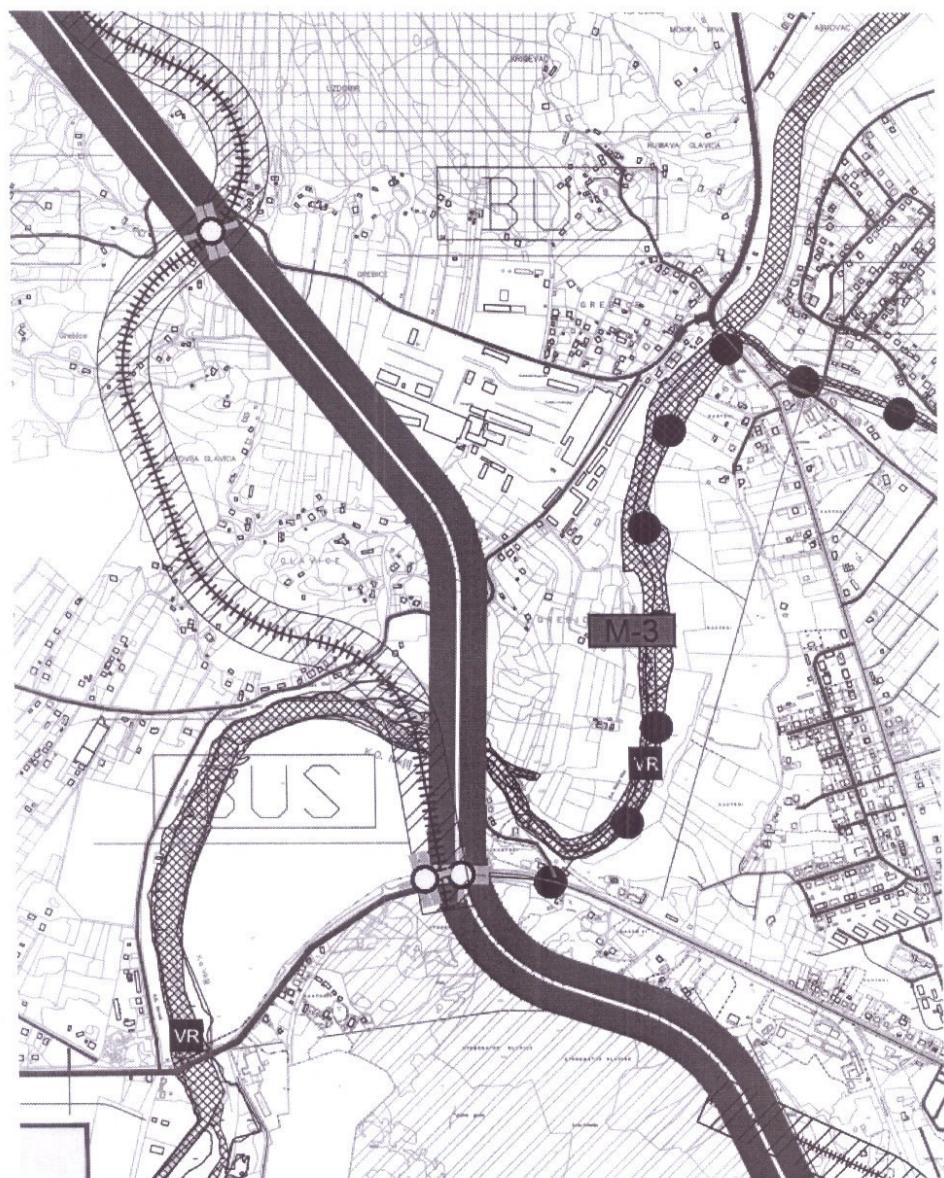
		ovaj dokument predlaže, poboljšanje toplotne izolacije prostorija,tako da se u zimskom periodu zadržava toplota a u ljetnjem sprečava nepotrebno zagrijavanje, zatim odgovarajuća orijentacija i veličina otvora, i po mogućnosti korišćenje sunčeve energije, energije podzemne vode, tla...
21	DOSTAVLJENO: Podnosiocu zahtjeva, JP Vodovod i kanalizacija Nikšić, Sektoru za zaštitu životne sredine Opštine Nikšić, Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj, u spise predmeta i arhivi.	
22	OBRAĐIVAČI URBANISTIČO-TEHNIČKIH USLOVA:	Nevena Nikčević , dipl. ing. građ. <i>M.Nikčević</i>
23	OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE:	Milanka Radulović, dipl.ing.
24	M.P.	potpis ovlašćenog službenog lica
25	PRILOZI - Grafički prilozi iz planskog dokumenta	

IZVOD IZ PUP- GUR-a OPŠTINE NIKŠIĆ

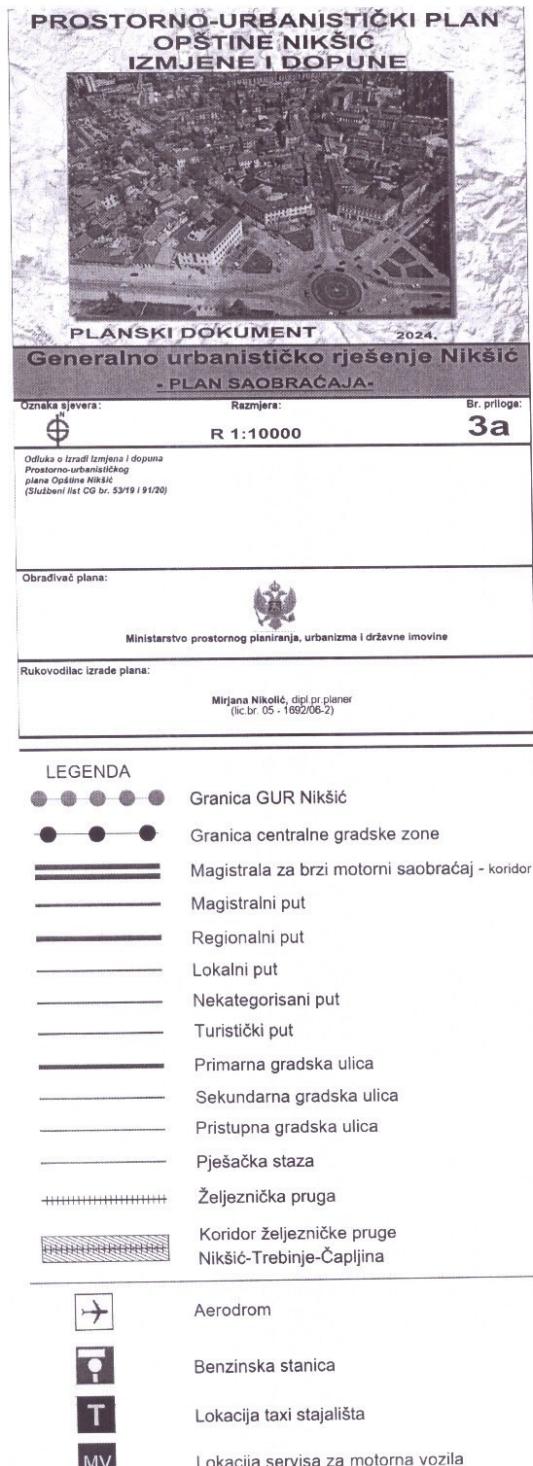
- Plan namjene površina-

14

Crna Gora
OPŠTINA NIKŠIĆ
Sekretarijat za komunalne poslove i
saobraćaj
Broj: 09- 340 – 909
Nikšić, 07.11.2024.godine

SEKRETARIJAT ZA UREĐENJE PROSTORA I ZAŠITU ŽIVOTNE SREDINE

OVDJE

U prilogu Vam dostavljamo saobraćajno tehničke uslove na zahtjev broj: 07-350-909 od 24.10.2024.godine za izdavanje uslova iz nadležnosti ovog Sekretarijata za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju proizvodno-skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, sa mogućnošću postavljanja fotonaponskog sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom, investitora »PERPEX« DOO iz Nikšića.

DOSTAVLJENO:

1 x Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine
1 x u spise predmeta,
1 x a/a

Crna Gora
OPŠTINA NIKŠIĆ
Sekretarijat za komunalne poslove i
saobraćaj
Broj: 09- 340 – 909
Nikšić, 07.11.2024.godine

INVESTITOR: »PERPEX« DOO iz Nikšića

KAT. PARCELA: broj 1564/67 i 1564/96

PLANSKI DOKUMENT: Prostorno urbanistički plan Opštine Nikšić („Službeni list Crne Gore“ br. 72/24)

Na osnovu člana 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“ br.64/17, 44/18, 11/19 i 82/20) i podnijetog zahtjeva Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine broj 07-350-728 od 21.10.2024.godine u predmetu izdavanja urbanističko - tehničkih uslova za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju proizvodno-skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, sa mogućnošću postavljanja fotonaponskog sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom, Sekretariat za komunalne poslove i saobraćaj propisuje

SAOBRAĆAJNO-TEHNIČKE USLOVE
za izradu tehničke dokumentacije

za priključenje lokacije za izgradnju proizvodno-skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, sa mogućnošću postavljanja fotonaponskog sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom na opštinski put - ulicu u naselju – Ul. Sava Stanojevića

LOKACIJA: Ul. Sava Stanojevića

NAMJENA: Ul. Sava Stanojevića je namijenjena za mješoviti saobraćaj vozila.

VRSTA KOLOVOZA I OSTALI ELEMENTI: Kolovoz predmetne ulice je izgrađen od asfaltnog zastora. Brzina kretanja vozila na ovoj saobraćajnici propisana je opštinskom Odlukom na 40 km/h.

USLOVI ZA PRIKLJUČENJE

Postojeće stanje - lokacija

Lokacija za izgradnju proizvodno-skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, sa mogućnošću postavljanja fotonaponskog sistema

na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom, u zahvatu Prostorno urbanističkog plana Opštine Nikšić („Službeni list Crne Gore“ br. 72/24), nalazi se pored opštinskog puta - ulice u naselju - Ul. Sava Stanojevića (na katastarskoj parceli broj 1693 KO Mokra Njiva).

Lokacija za izgradnju proizvodno-skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, sa mogućnošću postavljanja fotonaponskih sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom je priključena na Ul. Sava Stanojevića, preko prilaznih puteva na katastarskim parcelama broj 1564/13, 1564/6, 1564/45, 1564/49, 1564/64, 1564/68, 1564/97, 1564/95 i 1564/5 KO Mokra Njiva. Katastarske parcele broj 1564/5 i 1564/95 KO Mokra Njiva upisane su u LN 860 KO Mokra Njiva, u svojini »PERPEX« DOO Nikšić, u obimu prava 1/1, način korišćenja – nekategorisani putevi.

Katastarske parcele broj 1564/49, 1564/64, 1564/68 i 1564/9 KO Mokra Njiva upisane su u LN 685 KO Mokra Njiva, u svojini JAVORAK MB D.O.O. Nikšić, u obimu prava 1/1, način korišćenja – nekategorisani putevi, sa pravom službenosti: PRAVO SLUŽBENOSTI PROLAZA BEZ OGRANIČENJA (POSLUŽNO DOBRO) U KORIST KATASTARSKE PARCELE 1564/67 (POVLASNO DOBRO).

Katastarska parcela broj 1564/45 KO Mokra Njiva upisana je u LN 565 KO Mokra Njiva, u svojini JAVORAK MB D.O.O. Nikšić, u obimu prava 1/1, način korišćenja – nekategorisani putevi, sa pravom službenosti: PRAVO SLUŽBENOSTI PROLAZA BEZ OGRANIČENJA (POSLUŽNO DOBRO) U KORIST KATASTARSKE PARCELE 1564/67 (POVLASNO DOBRO).

Katastarska parcela broj 1564/6 KO Mokra Njiva upisana je u LN 563 KO Mokra Njiva, u susvojini: JAVORAK MB D.O.O. Nikšić, u obimu prava 2/3 i Crna Gora u obimu prava 1/3.

Katastarska parcela broj 1564/13 KO Mokra Njiva upisana je u LN 146 KO Mokra Njiva, u svojini Crna Gora, raspolaganje Opština Nikšića u obimu prava 1/1.

Katastarska parcela broj 1693 KO Mokra Njiva upisana je u LN 507 KO Nikšić, u svojini Crne Gore, raspolaganje Vlada Crne Gore, u obimu prava 1/1, način korišćenja – javni putevi. Takođe, upisana je pod rednim brojem 261. pod nazivom Ul. Sava Stanojevića u Registar opštinskih i nekategorisanih puteva u opštoj upotrebi, koji je sastavni dio Odluke o opštinskim i nekategorisanim putevima (»Službeni list Crne Gore - opštinski propisi«, broj 36/15).

Investitor se obratio ovom sekretarijatu zahtjevom da se prilikom izdavanja saobraćajno tehničkih uslova izjasni u skladu sa svojim nadležnostima, na kojoj udaljenosti se može graditi objekat od granice katastarske parcele broj 1564/5 koja je upisana u LN 860 KO Mokra Njiva, u svojini »PERPEX« DOO Nikšić (investitora), u obimu prava 1/1, način korišćenja – nekategorisani putevi.

Mjesto i način priključenja

Lokacija za izgradnju proizvodno-skladišnog objekta na katastarskim parcelama broj 1564/67 i 1564/96 KO Mokra Njiva, sa mogućnošću postavljanja fotonaponskih sistema na krovu koje čine solarni paneli sa pratećom opremom *priklučiti na jedan od navedenih prilaznih puteva, vodeći računa o namjeni objekta i tehničko-eksploatacionim karakteristikama vozila, kojima će se obavljati prevoz do objekta.*

U projektu prikazati mjesto i način priključka.

Zakonom o putevima („Službeni list Crne Gore“, br. 082/20 i 140/22) nije propisana udaljenost od granice katastarske parcele na kojoj se gradi objekat do granice katastarske parcele nekategorisanog puta.

U konkretnoj situaciji radi se o već izgadanim putevima i objektima u sklopu kompleksa JAVORAK MB D.O.O. Nikšić, tj. o servisnim saobraćajnicama, *pa se planirani objekat može graditi na istoj poziciji, tj. udaljenosti od granice katastarske parcele broj 1564/5*, koja je inače u svojini »PERPEX« DOO Nikšić.

Saobraćajno-tehnički uslovi za izradu tehničke dokumentacije su sastavni dio Urbanističko – tehničkih uslova Up/Io br.07-350-728 od 21.10.2024.godine izdatih od Sekretarijata za uređenje prostora i zaštitu životne sredine.

Izmjena odnosno dopuna tehničkih uslova sa predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priklučaka

Investitor odnosno projektant može Sekretarijatu za uređenje prostora i zaštitu životne sredine podnijeti zahtjev za izmjenu odnosno dopunu tehničkih uslova sa predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priklučaka.

Zahtjev za izmjenu odnosno dopunu tehničkih uslova sa predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priklučaka Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine dostavlja Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj na saglasnost.

Ako Sekretarijat za komunalne poslove i saobraćaj ne dostavi saobraćajno - tehničke uslove, u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva smatraće se da je saglasan sa urbanističko-tehničkim uslovima utvrđenim planskim dokumentom odnosno predlogom drugačijeg rješenja u pogledu priklučaka.

TEHNIČKA DOKUMENTACIJA:

Projektnu dokumentaciju uraditi prema gore propisanim uslovima i dostaviti ovom Sekretarijatu za izdavanje saobraćajne saglasnosti.

DOSTAVLJENO:

2 x Sekretarijat za uređenje prostora i zaštitu životne sredine,

1 x u spise predmeta

1 x a/a

OBRADILI:

Jasmina Bulajić

Igor Perunović

*Bulajić
Perunović*

